

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Időközben az előfizetési díjak
Hirdetések és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztviselői önbegélyző szövetség«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Hirdetések még elfogadhatók:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schälek H., Dukas M., Oppelk A.,
Daube G. I. és társánál és Horndl
Brünnen: Stara M.

Nyitólépettsora 10 kr.

Közügyeink gyakorlati téren.

Nálunk is, meg másutt is az az általános tapasztalat, hogy közéletünk kávéházi és malomalatti politikai tereferékben nyilvánul és szinylődik. Közügyeink iránt nincs akkora érzék, mint kellene. Keleti fatalizmussal nézzük a mint közállapotaink alakulnak, indulnak és elintéztetnek. Még átlag csak egy kis sereg ostromolja szívós kitarással a közélet fórumát: az a kis sereg, melyet strébereknek, kapaszkodóknak nevez a közfoglalom. Polgári önkényes és ideális munkát alig kereshetünk, mert vagy a demagogiát szolgálják (persze szájjal) a t. szónok urak, vagy a saját érdekeiket. Legtöbbször azonban semmit és senkit. És ez a baj. A közügy asztalánál határozunk rólunk nélkülünk, rendesen nem inyünk. Ebből teremnek ki a kávéházi és malomalatti sérelmi viták és rekriminációk.

A duzzogó férfi pedig a sérelmi vitáról arra a hamis következtetésre jut, hogy a közügyet nem érdemes szolgálni, a hol ilyen képtelen határozatok teremhetnek.

Nagy igazságtalanság volna azt mondani, hogy a ki a polgári bizalom és megiszteltetésnek ezt a nobile officiumát elfogadta: egyáltalában érzékellen lenne. Szó sincs róla!

Van az ő alkotmányos kötelelességteljesítésében egy időpont, melyben alkotmá-

nyos jussát török- vagy szakad, de hűség-gel gyakorolja, ugyanis, ha v á l a s z t á s van repertoáron. De mihelyest leszavazott, siet az első vonattal, vagy kocsiszerral haza, a közügyeket pedig jobbra a legkétségbe ejtőbb közönyben tárgyalják le.

Világos, hogy a mi zöld asztalainknál a polgári bizalom részeseinél, a nobile officiumok birtoklójánál, — a kötelességet emelkednie kell, mert az bizonyos, hogy érdeklődés és munka nélkül nem valószínűsülhetnek.

Aztán az amerikai gondolkozásnak ideje kell, hogy kezdődjék. Hiszen eddig a zöld asztalnál jóformán mindég arra csúszott figyelmünk, miképen kellene valami humanus, fillantrophikus közczél valószínűsítésére kiadásainkat fokozni.

De mindennek van határa: immár nagyon itt az ideje, hogy községi és megyei kormányzatunkban a gyakorlati, hasznos beruházások domináljanak.

Ugyan uraim ne nézzünk mindent keleti fatalizmussal. Tanuljunk az európai nyugati nemzetektől, melyekkel szokás és igényekben asszimilálódunk. Ott az önkormányzat nem lesatnyításra és kimerítésre törekszik: de a produkció erősítésére. minden modern állam alsó önkormányzatai, a maguk helyi szükségleteit, melyek egyébként hasznos hajló beruházások, lefoglalja önmagának. Lóvasut, helyi érdekű vasut, közfürdő, téglá és egyéb gyár külföldön leg-

többszörre községi ingatlan. Egy külföldi ember minket községi közvagyonunk állása felől megkérdezve nem menne a fejébe, hogy mi minden közkiadásainkat pótdadóval fedezzük. Mindenkinek, a ki súlylial emelheti föl szavát a zöld asztalnál, a gyakorlati tere való átmenetelt kell emlegetnie. Elő kell készíteni a talajt a jövőnek: a magas politika nem soká kivonul a megyei székházak, a gyűléstermekből. Megmarad a realis munka. Becsvágyó embernek ezért küzdeni méltó ambíció, mert a ki realis sikereket mutat fel a köznek: az mindenkorra biztosította magának polgártársai becsülését.

Különbölk.

— *Iskővő.* Grézló János áltami iskolai tanító, okl. tornatanár szerdán d. u. 6 órakor esküdtt örök hűséget Szy Laura kisasszonynak, özv. Szy Sándorné, ügyvédnek kedves leányának Csáktornyan.

— *Flórián napja* Folyó hó 4-én Flórián napján, mely a városnak fogadalmi ünnepe, délelőtt 11 órakor ünnepélyes mise volt, melyre a csáktornyai tűzoltóegyesület is testületileg kivonult.

— *Május vésze* nem volt hű régi nevéhez. Reggel boros, nyomott idő járt eszéssel. A kora reggeli kirándulástól tehát mindenki tartózkodott. Az állomásunkról

A „Muraköz“ társasága

Süldőszerelmesek.

Irtá: Kovessy Albert.

Személyek: Szalay Károly posta és táviró-tiszt, Nellike fiatal leány a ki férjhez szeretne menni.

Kornél: Tehát ön csakugyan elutazik Nellike?

Nelli: Muszáj. A néni akarja. El kell kísérem a fűrdőre.

Kornél: De hát mi lesz én velem. Én kétségbe fogok esni... Megállítom a vasuti órát, elibe állok a gőzmasinának, ráfekszem a vasuti sínekre.

Nelli: Majd felkel, ha fűtül a vonat.

Kornél: Oh ne gonyolódjék. Tudja, hogy én komolyan beszélek. Hát mit csináljak én azajatt.

Nelli: Tűrjön. A tűrőké a menyeknek országa.

Kornél: Hisz már egy év óta tűrök s mégsem jutok be a menyországba.

Nelli: Már egy éve, hogy ismerjük egymást?

Kornél: Augusztus 14-én lesz tizenkét hónapja. Ugy emlékszem, mintha ma történt volna. Maga Tiszafüredről jött haza a nényel, én Poprádon szálltam föl. Belépek a kupéba s

ott látom az én aranyos Nellikémet, aki mint a fénylő nap hintette el sugarait.

Nelli: Maga meg csak tilt velem szemben némán, egy szót sem szolt hozzám.

Kornél: Eleinte nem volt bátorságom, mert bájal lefegyvereztek. Másfél órai utazás után végre egy alagúthoz értünk, ott bátorságot kaptam s bemutattam magamat.

Nelli: (nevetve) Alagutnál mikor sötét volt.

Kornél: Csak a maga szemei fénylettek. Szerencsére a néni aludt és mire fölébredt...

Nelli: Maga beszélt el a dolgot.

Kornél: Mi alatt maga ellopta a szivemet.

Nelli: (pajkosan) Sajnálja?

Kornél: Oh, dehogya! Ha kettő volna azt is odaadnám. Hisz oly boldog vagyok. Szeretném kikiáltani az egész világnak: Nézzetek ide, itt van végre egy posta-expeditor, a ki véletlenül nem maga sikkasztott, hanem a kinek elsikkasztották a szivét.

Nelli: Igen! De mit szol a bácsi? Hisz egyszer már megtagadta a kezemet!

Kornél: Megkérlek még egyszer, százszor, ezerszer, addig míg bele nem fogok unni és küzdeni, harcolni fogok, képes leszek mindenre. Ellopom a bácsi parókáját, felpörkölöm a házat s az égbe nyuló lángnyelvek közepette vállaimon viszem ki az én drága Nellikémet egész az oltár számolyáig s ha egyszer összeesik bennünket a pap áldása...

Nelli: Hó, hó, most most már más szisz-

téma járja: polgári házasság.

Kornél (ragyogó szemekkel): Még pedig kötelező. Hidd Nellim, a valóra ébredünk.

Nelli: Adja Isten.

Kornél: Hat év múlva!

Nelli: Hat év múlva?

Kornél: Igen. Te akkorra egészen be-tanulsz a gazdasszonykodásba. Reggel fölkelek. Felhuzom a papucsomat. Magamra veszem a hálóköpenyemet, a reggeli mellé ülünk. Te hozod a kávé. Négy darab cukrot tesz a csészébe.

Nelli: Csak hármat.

Kornél: De én nagyon édesen szeretem,

Nelli: No jól van legyen hát négy. Te falánk!

Kornél: A reggeli alatt fecsegünk, nevetgélünk, egyszerre csak észrevesszük, hogy az ajroszon egy fekete folt van.

Nelli: A mit te csináltál.

Kornél: Dehogya, nem én, hanem Gyuricza.

Nelli: Micsoda Gyuricza?

Kornél: Hát a mi Gyuriczánk!

Nelli: (Eltakarva szemét.) Miket beszél...

Kornél: (lelkésülten) És déiben? Hazajövök a hivatalból. Kérdezem. Mit eszünk ebédre.

Nelli: Kelláposztát.

Kornél: Kelkáposztát. Oh mily boldogság.

Nelli: Szereted?

Kornél: Én?... nem.

Nelli: Hát akkor miért örülök neki?

Kornél: Mert a Böske szereti.

induló vonatok a legszebb hónap első napján ünnepi díszet öltöttek. A stajerből jövő több vonat gőzmozdonya meg volt koszorúzva, a teherszállító kocsik és őrbédék felgalyazva. Az ukki vasut minden vonatán nemzeti zászlók lobogtak, zöld galyak s koszorúk lógtak.

Újabb adományok Gáspárits-émlékoszlopára. A lefolyt héten ismét 13 frt küldött be a Gáspárits emlékoszlop céljaira. Adakoztak: Handler Károly zalaegerszegi polgár, volt nemzetőr kapitány és Gáspárits iskolatársa s barátja 10 frtot, Terbócz István min. osztálytanácsos 2 frtot és Ziegler Kálmán kir. közjegyző 1 frtot. Ezen újabb adományokkal együtt a lapunk szerkesztője által kezelt s a Muraközi Takarékpénztárban elhelyezett tőke a múlt évi kamatokkal együtt 168 frt. 7 krt. tesz ki, a mihez fognak járulni még a jan.—juliusi kamatok.

Tavaszi mulatság. A csáktornyai nőegylet e hó 3-án választmányi gyűlést tartott, melyen elhatározott, hogy az egyesület jun. 2-án jólékonycélú tavaszi mulatságot rendez. A mulatság a tanítóképző-intézet tornacsarnokában fog megtartatni. Lesznek étel-elárúsító bazárok, zene, táncz sat. Italokról vendéglős fog gondoskodni. A mulatság iránt általános az érdeklődés.

Gáspárits-émlékoszlop ügye a megvalósulás felé közeledik. A közel napokban fogja magát a csáktornyai gyűjtőbizottság néhány tagja érintkezésbe tenni a perlakiakkal, hogy a Csáktornyan és Perlakon összegyűjtött s elhelyezett adományok összegét megállapíthassa s az emlékoszlop elkészítésével a vállalkozót megbizhassa. Az emlékoszlop elkészítésére Tersztenyák, perlaki születésű nagy-kanizsai kőfaragó adott be egy megfelelőnek látszó tervet. Tersztenyák terve márvány obelisztként, előlapján kard, kereszt, olaj- és cserág csoportosítvánnyal, mely jelvény mint dom bormű faragtatik ki. Az obelisztk ruszkiterai fehér márványból készítenék. Az obelisztk terméskő-szikla alakú alapon nyugodnék. Magassága mintegy három méter; az alap szélessége 1 méter, amely szélesség az obelisztk magassága irányában arányosan

kisebbedik. A felírás 75 cm. magasságban megfelelő helyen lesz. A csáktornyai bizottság egyik tagja személyesen tette magát érintkezésbe az obelisztk tervezőjével, a ki bemutatta a készítenő obelisztk anyagát és alakját természetben. Az obelisztk ugyanarra, mint alakjára nézve díszére fog válni Perlak piacának. Az obelisztken esz közlendő dombormű faragását maga a tervező Tersztenyák ur fogja eszközölni, a ki teljes ambícióval igéri, hogy megfelelő a belé helyezendő bizalomnak.

Statistika. A lefolyt félévben a csáktornyai járásban született 790, meghalt 768 egyén; szaporodás 22. A perlaki járásban született 970, meghalt 657; szaporodás 313. A lendvai járásban született 1006, meghalt 789; szaporodás 217. A letenyői járásban született 694, meghalt 485; szaporodás 208. Feltűnő a csáktornyai járásban a halálozások nagy száma és az egészségügyi viszonyok hanyatlása, a mire alispán ur is felhívta jelentésébe a megye törvényhatóságának figyelmét. A csáktornyai járás mindig a legegészségesebb vidékek közé tartozott. Jó volna az okokat kutatni s társadalmi uton is tenni valamit a meglevő baj ellen. A hivatalos közlegektől pedig kérünk még erélyesebb intézkedéseket!

A sok esőzés következménye. A drávai kompközlekedés a magas vízállás miatt fönnekadt; kedden a ludbregi országos vásárra induló mesteremberek nem kelhettek át a Dráván és vissza kellett térniök. A Mura is szerfölött kiáradt; a mura-szerdahelyi hidat megrongálta, Kotort és Légrádot veszély fenyegeti.

A déli vasut menetrendje. A Déli Vaspálya Társaság üzemében levő vonalon május 1-én nyári menetrend lépett életbe a következő fontosabb újításokkal: A budapest-pragerhofi vonalon a Budapest és Kanizsa közt forgalomban levő 215. és 216. sz. vegyes vonatok lényegesen gyorsítva lettek és pedig a 215. számú vonal indul Budapestről 2 ó. 25 perczkor délután, érkezik Kanizsára 8 óra 44 perczkor este. az ellenkező irányban a 216. számú vonat indul Kanizsáról 10 órakor délelőtt, érkezik Budapestre 4 óra 31 perczkor délután. Ezen gyorsított vegyes vonatoknál melyek a nyaralásra oly fontos Balaton vidéket a fő- és székvárossal nagyon előnyösen kötik össze, a mérsékelt menetille tékek továbbra is érvényben maradnak. A 207-ik számú személyvonat csak 20 perczcel korábban, azaz 9 óra 25 perczkor indul Budapestről s ezen vonatnak Csáktornyan közvetlen csatlakozása van a Magy. Kir. államvasutak Boba és Kis-Czell felé közlekedő személyvonatához. A 208. számú személyvonat, mely Csáktornyáról este 10 óra 7 perczkor indul, reggel korábban, vagyis 6 óra 29 perczkor érkezik Budapestre. 219. számú vegyes vonat, mely június 1-ől 1-től szeptember hó 15-ig közlekedik, 3 óra 10 percz helyett már 11 óra 5 perczkor indul Budapestről és 3 ó 10 perczkor érkezik Székes-Fehérvárra, Siófokról Budapestre közlekedő 212. számú nyári személyvonat lényegtelen módosítást szenved; indulás Siófokról 8 óra 15 perczkor este, érkezés 10 óra 55 perczkor este. A nagy-kanizsai barcsi vonalon N.-Kanizsával előnyösebb összeköttetés létesítése végett Barcs-tól Nagy-Kanizsáig egy új 926. sz. vegyes vonat hozatott forgalomba. Indulás Barcs-ól 6 óra 30 perczkor reggel, indulás Zákányból 8 óra 41 perczkor d. e., érkezés Kanizsára 9 óra 40 perczkor délelőtt, hol ezen vonatnak a Budapestre közlekedő 216.

sz. gyorsított vegyesvonathoz közvetlen csatlakozás van. Csáktornyáról Nagy-Kanizsáig közlekedő vegyesvonat is gyorsított és változást szenvedett. Ugyanis: Csáktornyáról indul reggel 5 óra 52 perczkor, Mura-Királyról 6 óra 33 perczkor, Kotorból 7 óra 8 perczkor, Kanizsára ér 7 óra 59 perczkor. (Kanizsáról Budapest felé folytatva 10 órakor indul a vegyesvonat). A vegyes vonat Kanizsáról Csáktornyára indul d. u. 6 óra 50 perczkor, Kotorbán van 8 óra 2 perczkor, Mura-Királyon 8 óra 42 perczkor, Csáktornyan 9 óra 32 perczkor. (Ezenek a vonatnak a Budapestről jövő vegyes vonattal nincs összeköttetése.) A csáktornyai menetrend lapunk más helyén is látható!

Magyar hírek. A zala megyei gazd. egyesületnek 3000 frtot adott a földmiv. ministerium, hogy azon tenyészbikákat vásároljon s a filloxa által sujtott községek közt ingyen vagy 20—25% engedéssel ossza szét. Az egyesület mozgalmat indított meg a gyümölcsbor széles körű készítése érdekében. — Keszthelyen jul. 1—8 napjain az ipartestület munkakiállítást rendez. Ugyanott az iparos ifjak önképző kört alakítottak. Elnöke Ulmann Jákó. — Tapolczán Szentmiklósy Gyula főszolgabíró 10 évi hivataloskodásának jubileumát ülte meg a járás jegyzői kara. — Balaton József plébánost a szombathelyi püspök apáttá benedikálta. — A keszthelyi takarékpénztár alaptőkéjét 45,000 frtra emelte föl.

Hazai hírek Mária Valéria főherczegnőnek a múlt héten született meg harmadik fia; a legifjabb főherczeg keresztelődje tegnap volt. — A horvát tartománygyűlés tagjai május 19-ikén külön vonattal Budapestre utaznak. — A gerinczagylob járvány a tiszántuli megyékben folyton terjed. — A milleniumi ünnepek alkalmával népszámolás is lesz. — Egy pozsonyi vendéglőben Schlesinger Áron nevű bpesti fiatal ember nagy társaság jelenlétében, zenező mellett lőtte magát agyon. — A zalföldi szociális mozgalmak után május elsejére újabb zavargásoktól tartottak. de ok nélkül. — Horvátországban Jellachich szobrát, Petrinye mellett teljesen szétrombolták. — A kolera a külföldön már megkezdte rettenetes körutát, Galicziában már több halálozás volt. — Kalina Ferencz bpesti pénztáros 8000 frtot sikkasztott; körözik. — Fótér dunamelletti községben a vizimalom kerekei egy uri ember holttestét fogták föl; az öngyilkosban Halm nevű kétszeres gyilkost ismerték föl. — A zallatkerében a sudániak karavánja és rögtönözött kis városa már látható. — Tizenöt tagu tolvajbandát ítölt el 3—4 évi s ennél kevesebb fegyházra a budapesti törvényszék, 12—15 éves kitanult tolvajokat.

Az első permetezés időszaka közelében nem győzzük szülőgazdáinkat eléggé sürögösen figyelmeztetni, hogy a permetezést, melyet különben a magas ministerium már kötelezőleg is elrendelt, kellő időben foganatosítani el ne mulasszák, mert csak ekként vehetik elejét a veszedelmes szülőragály, a peronospora terjedésének. A permetezők beszerzése dolgában jó lesz óvatosnak lenni, mert sok rossz permetezőt kínálnak mostanában mindenfelé. Mellesleg emlíjük fel, hogy a jó permetezők közt a legjobbnak találtuk a Mauthner budapesti magkereskedő „Unicum” nevű permetezőt.

Nelli: Micsoda Böske.
Kornél: Hát a mi Böskenk.
Nelli: Már megint?
Kornél: De hisz az hat év mulva lesz!
... És este? Hazajövök. Mondom: két jegyet hoztam a nemzetibe.
Nelli: De ha én a népszínházba szeretek járni.
Kornél: Sajnálom! A jegy már meg van. Vedd fel a foulord-ruhádát.
Nelli: Nem veszem.
Kornél: (túzesen) De ha parancsolom.
Nelli: Akkor sem.
Kornél: Ne vigy a végletekre, asszony!
Nelli: Te pedig ne erőszakoskodjál.
Kornél: Sajátságosnak találom mindég és mindég azt a népszínházat. Talán az udvarlókért van ez, mi?
Nelli: Ez méltatlanság uram. Talán én adott a nemzetiben légyottot?
Kornél: Utoljára kérdem, akar-e velem jönni?
Nelli: Óneel, soha!
Kornél: Akkor el fogunk válni. A gyermekeket magammal viszem.
Nelli: Ho, hó a gyermekek az anyémek.
Kornél: A fiu az apás.
Nelli: A leány az anyáé.
Kornél: Nekem mindkettő kell.
Nelli: Nekem is.
Kornél: (Dühösen) Asszonyom!
Nelli: (Dühösen) Uram!
Egy darabig farkasszemét néznek, azután
Kornél: Oh mily boldogság. Így fogunk élni hat év után. (Megcsókolják egymást.)

let, mely igen könnyen jár, kitűnően per-
metez, soha el nem romlik és a mellett a
legolcsóbb is, a mennyiben az egész per-
metezőnek ára 14 frt 75.

— **Módszer a gyertyabél mosására.** Mint
hogy azt tapasztalták, hogy a gyertya sza-
bályszerű égését előmozdítjuk, ha a belek
lehetőleg jól megtisztítatnak és az ásványi
anyagoktól mentessé tételnek, azt ajánljuk
a gyertyagyártóknak, hogy a beleket a
mártást megelőzőleg destillált vízben, mely
1—2 százalékos erejű ammoniakfolyadék-
kal alkalizálva van, azután hígított salét-
romsavban, mely mintegy 10% concent-
rált savat tartalmaz, és erre ismételt
destillált vízben mossák meg.

— **„Fulkán” lámpafőző (Seelig rendszere).**
Seelig C.-től egy új lámpafőzőt gyárt és
hozott forgalomba Dopler és társa müncheni
céggel. A nevezett készülék leírására
vonatkozólag csak annak sokoldalú hasz-
nálhatóságára szorítkozunk. A lámpafőzőt
ugy asztali-, mint függőlámpákon is lehet
alkalmazni, mely utóbbi esetben a főzőlap-
pot toldalékai segítségével a láncztagokba
kell tűzni. A lámpafőzővel, mely a kony-
hában, lakásban és laboratóriumban egy-
aránt jól használható, a lámpáknak eddig
teljesen használat nélküli fűtőereje a leg-
nagyobb mértékben értékesítetik és egy-
üttal világító erejük gyarapittatik, mint hogy
a főzőlap alsó oldala mintegy reflektor
gyanánt szolgál. Minden veszély, füst, ko-
rom vagy szag teljesen ki van zárva. A
lámpafőző szilárd, de csinos és szétszed-
hető állvány, mely minden álló és függő-
lámpáson azonnal használható fűtésre,
sűtésre, melegítésre, piritásra, puhításra,
vasalásra valamint folyadékok elpárologta-
tására és kitűnően inhállálásra.

Hogy' kell befőzni? Ez a kérdés foglal-
koztatja a jó gazdasszonyokat, mikor a
gyümölcsérés ideje következik be. Mert a
jó gazdasszony eleségtáraról a hosszú téli
időre jó előre szokott gondoskodni. Erre a
kérdésre legjobban felel meg Erzsébet néni:
Hogy' kell befőzni? című a
befőttek készítéséről szóló könyve, mely
május 1-én most már 3-ik bővített kiadás-
ban fog megjelenni. A könyv közel 400
receptet tartalmaz és ára csinos kötésben
1 frt lesz. Megrendelhető Lévai Mór könyv-
nyomdájában Ungvárt, valamint minden hi-
teles könyvkereskedésben

CSARNOK.

Oh, mint . . .

Oh, mint csalódtam, mint csalódtam,
Hogy tudok bizni, küzdeni,
Szerelmed szép, jó tervemet, mind
A biztos célra vezeti!
Nincs lehetetlenség, nincsen álom
Mint el ne érnék általad,
Hisz' dicsőségem, büszkeségem
Te vagy egyedül, egy magad . . .

Oh, mint csalódtam, mint csalódtam,
Mily gyenge vagyok, most tudom;
Gyors szakításod, rászédésed,
Megállit, im, a féluton.
És hogy nem csódom, sem erőm nincs:
Nagy gyötrellemmel érzem,
Mit egy fabátot; porszemecskét,
Ugy buktat el balvégzetem.

Oh, mint csalódtam, mint csalódtam,
Hogy tudok bizni, küzdeni!

Lelkemet, hogy magamra hagytál,
Az árny is megremegteti;
Most már jövőm nincs, hitem eltűnt,
Életem képe oly komor,
Mint azé a rózsalevéle,
Melyet a vihar elsodor! . . .

Dura Máté.

Ha én volnék tavasz.

(Anyámnak.)

Kertté varázsolnám
Egész életedet;
S abban fülemile
Zengne búv-éneket:
Ha én volnék tavasz.

Kertedben gyönyörű
Virágok nyílnának;
S azokon aranyos
Lepkék szállanának:
Ha én volnék tavasz.

Abban éltetődleg
Tiszta lég lebegne;
S ahhoz balzsamgazdag
Illat-ár terjedne:
Ha én volnék tavasz.

Zöldelnének ékes
Lombtól fák és bokrok;
S azokon csengnének
Vig madárcsoportok:
Ha én volnék tavasz.

Rá felhőtlen égne
Mosolyogna képe,
S ragyogna a napnak
Bűvös fénye:
Ha én volnék tavasz.

Kertté varázsolnám
Egész életedet;
S nem hagynám el soha
Tündérszép kertedet:
Ha én volnék tavasz.

Várossy Mihály.

Panasz a lányokra.

Csinos, sötét szemű, piros ajku asz-
szonyka lép be a bíró ur komor szobá-
jába s kedves halovány arcáról leri a
nagy szomorúság, valami mélységes bánat
a mi oda fészkelte magát a pruszlik alá,
hogy két ragyogó könnyet sajtoljon a sötét
szempillák közé.

Nagy sorja van szörnyen.

A bíró zavarba hozza könnyeivel, az-
zal a nagy, komló fekete hajával, mely
oda hull egészen fehér homlokára.

— Nos, mi járatban van, asszonyom?

A csepp asszonyka megremeg a hi-
vatalos hangra s míg piczike, patyolat
kendőjével letörli a gördülő könyeket,
akadozva mondja:

— Hát van két szép, nagyon
szép leány. Reggeltől — napestig rep-
kednek az utcán s aztán . . . aztán
mosolyognak.

— Igazán borzasztó! — feleli a bíró
s egy csomó sárga, poros aktát tesz az
arcsa elé hogy a szégyenlős asszony ne
lássa nevetését.

— Bizony, borzasztó kérem, a mit
azok a lányok mivelnek az utcán?

— Nos, mit művelnek?

— Hát mosolyognak a férfiakra.

— És ezért haragszik maga rájuk?

Elpirul nagyon a csepp asszony s le-
sütöti szeméit mélyen a földre.

— Mert . . . mert hát ugy tessék
venni, hogy a z én uramra is mo-
solyognak.

A bíró nevet, a panaszos menyecske
kitámolyog s keserű érzések támadnak
nyughatatlan szívében, hogy miért is nem
lehet megtiltani a virágnak a nyílást, lep-
kének a repülést? . . .

A visszavont panasz.

— Ehun — e! — mondja Demeter
a bíró előtt, s egy folytonosság hiányban
szenvedő orrszerű daganat felé bök mutató
ujjával.

— Mi az? — kérdi a bíró.

— Ez? — mondja Demeter — Hát
az orrom a kit beütött az a koma a teg-
nap, vagy mi.

— Én? — szól a mellette álló
subás.

— No hát.

— Ejnye sógor, hát nem kend verte
be az fejemet?

— Hát nem hát Jó is vóna!

— Hát ki?

— Hát mit tudom én? Be vót kend
rugva.

— Ahán! — mondja a koma, esz-
mélkedvén az italközi ügyek tárgyalása
közben a multra.

— Hát emel kend panaszt, sógor?

— Hát kend?

— Dehogy, nem én!

— No hát én se.

S szépen kiballagnak a törvénytudó
szobájából, bizonyítva, hogy mégis van
igazság a földön.

Szerk. üzenetek.

— Baja B. Örülünk, hogy mint írja: „rég
ismerősét és szülőföldje hírmondóját” a „Mura-
közt” kedvesen fogadja s a megérkezését alig
várja. Így van az ember, ha a sors távol tartja
a kedves otthonától. A „szülőföldem szép határa”
reminiscentiái más földünkben is hasonló érzel-
meket gerjesztenek. S nekünk a kik itthon va-
gyunk, örömlőnkre szolgál, hogy lapunk által
ebben az irányban szolgálatot tehetünk. A kül-
deményt köszönöm! A vendekről irtakat is élvez-
tellel olvastam. Üdvözlét!

— Szigetvár. Ismeretlen. A közleményt
köszönöm! Szép, hogy nem felejtkezik meg a
muraközi népről. Bár csak mindenki ugy tenne!
Maga a szerkesztő csak egy ember s csakis má-
sok segítségével képes a lap céljait előbbre
vinni. Saives ígéretét köszönettel fogadom! Hor-
vát közleményt kérek inkább, mert magyar mun-
katársunk jobban akad.

— Stridó. K. és F. Nem tudom ki-
venni leveleükből, hogy mit csináljak a beküldött
„Értesítő s vélelvéllel” s az említett esernyővel?
A szülőváltásról szóló magyarázatot köszönet-
tel várom.

— Csáktornya. S. L. A versen előbb
javítást kell eszközölnünk, csak akkor közöl-
hetjük.

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JOZSEF

8 urednikom može je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Ježofa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjžara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i sad računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk. — Izlazi svaki otijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga družtva Č Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Zdravoslovje.

Ali čovjek ne mora samo jesti nego i piti; on gubi neprestanim izlučivanjem: znojem, mokročom (scalinom) stolikom itd mnogo vlage, a ovu mora opet nadomestiti. I zato treba, da pijemo, da se jestvine vu želudcu raztapaju i da se krvi dosta tekucine dovadja. Ima ljudi, koji nepače odučavaju se piti. Pri ovih ljudi jela se jako teško raztapaju, sokovi su gusti i oštri, odlučivanja i izlučivanja neuredna su, zbog toga nastaju vsake tele betegi: betegi jetra, hipohondrija itd. Pred jelom, pri jelu i odmah poslje njega, nevalja mnogo piti, ar tim se želudačni sok odviše razređuje i probavu otežčava. Nu slobodno je med vsakim jelom malo vina ili piva piti.

Koliko čovjek vsaki dan treba da pije ovisi kod vsakoga od posebnih uvjeta (pogodbe). Već stara regula veli: nepij prvje, nego si žedjen, i samo toliko, koliko ti je potrebno, da žedju vgasiš. Gdo odviše pije, tomu bivaju i sokovi više vodeni a vutroba omlitavi, želudačni sok tak se razredjuje, da probavnu moć sasvim gubi. Onda se želudac neumjernim pilom jako razširi, nemare više dobro, da se steže, ter po tom nemore ni mekanično na jela delovati. a to je zrok slaboj probavi. Prvlje ili kesneše zbetaža vsaki pijanec od vodenoga betega ili od drugih betegov, kojim je zrok poremećenje trbušnih organa.

Najbolša pitvina je voda. Gotovo pri

vsih drugih naravnih ili umjetnih pitvinah je pogibelj, da se sokovi stranimi škodljivimi stvarimi poměšaju. Voda mora da bude frižka, prez farbe, prez teka; ali nevalja nigdar piti mrzle vode kad smo vrući.

Ako mnogo vode na jedan put pijemo, odviše se znojimo i oslabimo. Dobro je takaj kad se pije voda tulikajše gibati se (kretati se), ar ono drugač razhladi i slabi. Dobro je, da se navčiš na večer prvlje nego legneš, popiti kupicu vode, ar pospješuje drugo jutro lehkú stolicu.

Vu predelih, gde nejma dosta vode, dobro je piti i pivo, ali ovo nesmije da bude premlado, a ni prejako, jer jako pivo odviše tira krv vu glavu. Debeli ljudi, kojim krv pomali i mlitavo obtiče telom, nesmeju pivo piti.

I mljeko je jako zdravo pilo, ono né samo da žedju gasi, nego i hrani. Mljeko je vu obće jedno od najnaravnjskih i najpriprosteh i najleže probavljivih hranilah. Ono telo jači, ali ga nepodraťuje.

Osobito đeci mljeko jako godi, ter se more frižko ili kuhano, sa cukorom ili prez njega piti.

Kuhano mljeko neokisili se tak hitro, kak nekuhano, ter pokehdob nejma vu njem ugljishne kiseline, nismo od njega naduti. Ali i nekuhano mleko ima dobrih svojstva: leže se probavlja, ter ima mnogo balzamičnih delov, kojih nejma vu kuhanomu. Kisela i kuhana pila nevalja skupa

sa mlekom piti. Mljeko negodi hipohodrom, onim koji mnogo alkoholičnog pila piju, ter mi strukovnim ljudem, koji mnogo sediju. Toplo mljeko izpod krave i špancieranje na frižkom zraku vsakomu godi.

Jako zdrava pila jesu osobito po ljetu: kiselo mljeko i frižke stepke.

Ako topla pila vsaki dan piješ, omilitavili ti budu mišice i vlakna, celo telo ti se slabi, ter budeš zagod star.

Kava neškodi zdravim ljudem, koji su se na nju privčili, samo nesme biti ni preslaba niti prejaka. Nu ljudi, kojim krv rado navali vu glavu i đeca bolje budu činili, ako ju nepiju.

Mного gorje od kave deluje čaj, osobito ako ga vsaki dan piješ; on bo narkolično deluje, ter slabi žedulec i preči probavu. Ljudi, koji piju čaj, ponajviše boluju od betega trbuha. Ako se je gdo tak navčil na čaj, đega se odevčiti nemre; nek barem nepije zelenoga kinezkoga, nego črni ruski čaj (teh); ter nek nepuščava vodu tak dugo na listju, dok ova počrni.

Najviše moramo pazljivi biti, kad pijemo alkoholična pila; ona bo krv razdražuju, ter ako ih odviše pijemo fondaju naše sile.

Zganica nije niti potrebna, niti hasnovita za život. Žganica škodi zdravju i slabi pamet, kotrigi počneju drhtati. Ona slabi probavu, tak ti se nerači jesti. Ima doduše ljudi, koji su ostarili pijuć žganicu; nu to

ZABAVA.

Plivač.

Nekoj visokih školah dijak imal se je iz Calais u Englezku po morju prepelati. On dojde k-ladjostaji, prtljagu na ladju, kupi voznu kartu za se te otide, jer je još dosta vremena bilo dok se ladja gene, malo si okolicu razgledati. Razgledavajući sve kaj ga je zanimalo, a nepazeći na vuru, dojde k ladjostaji, kad je već daleko u morju bilo na putu u Englezku. Ladju je doduše z-očmi mogel videti, ali kaj hasni, kad po morju nije moći biežati za njom. Bil je u velikoj nepriliki, jer njegova prtljaga bi a je na ladji te je bez njega u Englezku putovala, dođim je opet vozna karta samo za ovu valjala, ako ba sad na drugoj hotel se u Englezku voziti, bude moral po drugi krat za skupe novce kartu kupiti.

Ovakse na obali tužeći, dojde mu jeden ladjar na proti te mu reče: „Za jeden dolar vas ja odpelam do vaše ladje, koja je eno onde u moru, jer ona mora onda radi plitkog morja daleko okolo kružiti, a

mi s moj'm čunom idemo samo jednako i tak za jednu vuru jošče pred nju dojdemo, tam se samo zgrabite za vuže, koje iz ladje visi i po njem oplazite gore na palubu. — Hoćete?“

„Hoća!“ odgovori dijak, plati jeden dolar ladvaru, skėči u njegovu ladjicu a ov odtisne od brega. I zbilja kak je ladvar rekel, tak je bilo. Velika ladja morala je kružiti, a on je svojom ladjicom još pred oju došel, da ju je još nekoliko minutah moral čekati. Iza toga je već i večer zastal, pak kad je dijak iz barkice u morje skočil te se ladji za vuže zgrabil i gore palubu doplazil, nitko iz ladje u tmici nije videl barkicu u kojoj se dijak dopelal, samo su na jedan krat videli dijaka, koj nije bil na ladji, kad je ona od ladjostaje, odhadjala, a sad tu ves moker na palubi (Verdeck) stoji se suši.

Svi ga obkole te znatiželjni pitaju, odkud i kada je došel na ladju? — On pak im odgovori:

„Ja sam na vaccacije odlučil u London oditi te sam došel u Calais, da se u Englezku po morju odpelam, ali kad sam već svoju prtljagu na ladju predal i voznu kartu si kupil, otišel sem na šetnju, medjutim je došlo vrijeme za odlazak ladje i ona se od-

tisne u morje, a ja sem baš došel, kad sem ju već daleko u morju videl, gde s mojom prtljagom put Englezke jađi. Kaj sem anda bil čineći? — Odlučim se hitro te skočim ovak oblečeni u morje i plivam za ladjum, dok sam ju sretno dostigel i sad sam eto ves moker kak miš.“

Svi ga začudjeni nad njegovom vieštinom u plivanju, poslušaju, a jedan Englez, koj se je takodjer med putnici na ladji nahadjal, pristupi k-njemu, prime ga za rame te mu reče: „Ako hoćete, vi morete pri meni, kad dojdemo vu Englezku, liepu šumu novac zaslužiti a dielo nebudete imali baš nikakovo. Vi pojdete z-menom u moju kuću, onde budete imali stan i koštu, košiju s-konji na razpolaganje, u kojoj se morete na šetnju voziti, kad volja, k-tomu na miesec 500 dolarah plaće, tak dugo moj plan dobro izpadne, a na koncu, kad budete od mene odhadjali, dobijete na put još 1000 dolara. (jeden dolar ima naše 2 frt) Jeli hoćete moju ponudu primiti?“

„Hoću!“ — odgovori dijak — I sad je bil Englezov, koj ga je odmah dal, onde onde na ladji već, po gospodaki dvoriti. Kad je ladjo prispiela u Englezku, odpela Englez dijaka u svoju palaću, koja bila tak elegantna

nije dokaz, da žganica nekodi, jer sigurno bi bili još vešću starost dočekali, da nisu žganicu pili. Cukor i mirodije ponekaj oslabe žestinu alkohola, ali su ipak likeri škodljivo pilo.

Ako pijemo mertučljivo vino razveselilo nas bude i jačiti nam telo. Ako pak prekomerno pijemo ili do pijanstva, mesto da nas jaši, slabi nas; veselost preobraća vu nužnost. Kaj je človek mlajši, to menje trēba ovoga podražujućega sredstva; nu starim ljudem jako hasni, ako ga mer tučljivo pijeju onda vu istinu izpunjuje svoj cilj, najmre razveseli i jači.

(Drugi put dalje.)

Grof Albin Csáky,

magjarski minister za bogostovlje i nastavu.

Ovih je dnevor izišla na magjarskom jeziku knjizica ministerijalnoga tajnika Viktora Molnara, vu kojoj ima obširen životopis vezdašnjega magjarskoga magjarskoga ministra grofa Csákya, a iz nje izvadili su političke novine najznačajnijih crtah iz života ovoga jako vučenoga muža i odrešitoga ministra. Te su crte takove, da zanimaju vsakog obrazovanog čoveča, pak bi ga zanimalo i onda, da je grof Csáky minister kojega god orsaga. Od tud naše uvjerenje, da budemo ovim kratkim izvatom iz Molnarove knjizice vgodili svojim čitalcem, prez razlike, da li drugač pristaju pōleg cilja, k jim ide grof Csáky, ili su njegovi protivniki. O grafu Albinu Csákyu i vu domovini samoj se malo čulo i znalo kakti o javnom delanju na polju narodne prosvjete, dokle nije postal ministrom bogvstovje i nastavu. Prvi njegov govor vu orsačkem spravišču včinil je na njega pazljive slušateljje, koji razmeju ocenjivati nutrešnju vrēdnost govorah orsačkoga spravišća, izpitujući više njegove misli nego li oblike i zvonkost govornike reči.

Lična pojava ministrova odaje čoveka veoma ozbiljna i značajna, ali trēzna i uztrajna: Suhonjavih obrazah, prvije mršav nego li pun, stoji za govora pognut i miren; jedino drugač mirno i blago oko zakresi se

gda gda ognjom, a vusta odavaju uznijanosu drhtavim smēskom. Pisec veli o njem: slaže li se čovek sa ministrovimi nazori, ili ne, priznati mu mora, da su to nazori neodvisna, svojom glavom mislećega i uvjerenoga muža. Odlučnost i sigurnost njegova suda odaje muža, koji je ne samo kakti magnat imal pomno odgojenje, već se obrazoval za dalekovidna državnika s obilnim isprobanjem i visokimi navuki.

Već kod prvoga njegovoga govora vsaki je bil o njem na čistu, ter se hladno motrenje ovoga muža prometnulo vu podpuno simpatiju. Već ona usrdna pohvala, koju je izrekel o svom predšastniku, pokazala, koliko ovaj muž plemenito misli, a čednost njegova najde izraza vu obećanju, da bude stupal njegovim tragom. Nigdo u brze porekel — rekkel je jednom prilikom — da je uspomena pokojnoga baruna Eötvösa i Augusta Treforta osigurana od omalovažje, ar je najveksi del denešnje magjarske prosvjete delo ove dvojice. Prvi je stvoril svojom postojanom delavnostjum okvir (rame), vu kojem vezda delamo. Na prvije trebalo je stvoriti fundament, a to je včinil Eötvös svojim idealizmom; onda je trebalo naglo dalje graditi, a to je mogel Trefort svojom neumornom odvašnostjum. Vezda pako trēba čvrstih odredbah, a kojih neznam, hoće li mi pojtji za rukom, nu ja hoću pokušati.

Jenkrat je jedan ablegat, da obrani sbog onih smutnjah, kaj ih je rodila naredba o prekršćivanju (tojest, da je dušobrižnik dužen podati dušobrižniku vėre kerštenikove izvod iz matice) ter rekkel, da je tu naredbu minister nasledil po svom predšastniku. No grof Csáky se stal i izjavil, da je ovo mnenje krivo, ar je ovu naredbu on sam iz delal ter za nju i odgovarja. „Ja se neigram sa načelima niti nedozvoljujem trgovine oko načelah“. Ovak je rekkel negda grof Csáky, kad se o tom delalo, da ili ostane pri svomu načelu, ili da odebere kaj je udobnije i lehkeše.

Vu orsačkem spravišču vrlo se vugodno dojmlje razboritih ljudih ona spremnost, kojom grof Csáky tudje mnenje sluša, prosudjuje i napokon, ako je dobro, ter obećaje, da je bude uvažil ili izvršil. Isto je tak dobra navada, kaj grof Csáky, polazući vsako ljeto

orsačkemu spravišču račun o svom delovanju, vsaki put razlaže, zakaj je ovo ili ono včinil, a za kaj je koje kaj drugo, kaj mu se preporučilo bilo hitil iz pameti ili zakaj toga nije mogel zpeljati. Vsako njegovo obećanje je veksi, koj mora da je do termina izplađen. On komaj rēdko obećaje, pak se tim ljape luči od ostalih državnikah, koji kaj česa obrićuju, a nikaj nevćine. Njegova je rēč sveta i kaj je obrekel, to je rekkel bi gotova stvar.

Jeden novinar, koji je puno negda delal, obrnul se na njega sa molbom za podporu. On je hotel pomoći; ali nije imel vu taj cilj više od 80 for. To je doznačil, a vu pismenoj odluki, kojom se imal molitelj o podpori obavēstiti, napisal je sastavljac vu ministarstvu primetbu, da molitelj more računati na obilnešu podporu iz proračuna za buduće ljeto. Minister je zapovedal, da se ta primetba izoptavi; ar bi moglo zgoditi, da i opet nebude peněz vu kasi, kad bude ovaj čovek, iskal podporu.

Grof Csáky je sam razum i zdrav sud. On vsaku stvar razmišlja suho i hladno i neda se nigdar svladati fantaziji, koja stvara prikaze i kviri sud Grof Csáky toliko obuzdava čuvstvo, da ga neostavlja trēzen sud ni onda, kad sudi o nezahvalnosti ili zbančivanju, kaj je samomu njemu izkazana ili vćinjena. Vsaku svoju nevugodnost tolači kakti posljedicu čovečje slabosti, a uklanja (vugiblje) se sam vsakoj slabosti kak nigdo drugi. Ar ne děla nikaj, o čem nije zrelo razmišljal, stoga je glavni biljeg njegova bića odlučnost i temeljitost. On razpitava vsaku osnovu, vsaku namjeru prvije nego li ide, da ju izpelja. Nu poklamkam je jednoš odlučil, onda neodvlači ni malo, ar zna, da ne děla lakoumno. Pravičen je bezkrajno ter se o pravicu nije morti nikad ogrēsil.

Jednoš mu se predložilo, da povisi dnevničarom dnevicu sa 80 kr. na 1 forint. — Koliko plaće dobiva redoviti podvėrnik? zapital je minister.

(Konec sljedn.)

kak kraljevska. — Tu Englez odmah nabroji 500 dolara, kakti mesečnu plaću naprvo za jedan mesec te mu pokaže njegovu košiju i dvorjanika, a zatim odide u svoje sobe, koje su se na drugoj strani palače nahajale.

Dijak, koj nije bil mogući prerazmeti, kaj to sve zaamenuje i kaj bu stoga, ostal je tu, dobro je živel, puno se zabavljal i vozil se sim i tam, kad i kam je hotel, čekajući konec ove zagonetke.

Jednog dana dojde Englez još u jutro k-dijaku u sobu te mu sad odkrije, zakaj ga je s takovom plaćom u svoju palaču vzal: „Ovde u Englezkoj“ — veli on dijaku — „Je jedan Lord, (kak pri nas grof) koj ima jednoga Arapina, taj isti Arapin more plivati četiri ure daleko u morje, te je rečeni Lord već mnogu vadlingu stim svojim črncem dobil. Nu kad sem ja onom prilikom videl, kad ste vi ladja plivanjem dostigli, da ste vi bolje plivač od lordovog Arapina, odmah sem zamislil lordu roge potreti njegovoga črnca kakti razkričanoga prvoga plivača obšaniti, a još k-tomu od lorda pol miliona dolarov na vadlingi dobiti. U to ime sem se vćera z-lordom za rečenu svotu zavadijal, a danas po poldan ob jednoj vuri počelo med lordovim Arapinom i vami plivanje za vadlingu u morje. Priredite se anda junački, za

da dobimo vadlingu od pol milijuna dolarov te lordovoga črnca za navek obšanimo. Vaš diel jošće zvrhu pogodjene svote, nebude manjkal.“

Dok je englez ovo govoril, bilo je dijaku sad zima sad vruće, jer toga se nije nadjal, da bu svoju dobru plaću, grofovsku dvorbu na ov način moral odslužiti. Premišlava sim, premišlava tam; nikaj mu nemre na pamet dojtji, kaj bi ga iz škripca vun vzelo. Ako ide sa Arapinom plivat, zbogom je, jer zna tak plivati kak živec kamen, neide li, opet je zbogom, jer dojde zbog prevare pred sud. Kaj je anda čineći?

Na jedan krat mu sine u moždjanih te onak u nepriliki zamrmlja: „Dobro je! — Mozbit bu ovak islo. — Bum probal, sad je već sve jedno, puklo kud puklo!“

Po poldan u obrečeno vrijeme dojde k morju Arapin sa svojim lordom i naš dijak sa svojim bogatim englezom. Arap i dijak bili su u plivač-hlače oblečeni, a dijak je još zvrhu toga nosil priličnu škatulju pod pazduhom. Kad je crnac pri svojem takmacu zpozil pod pazduhom škatulju, postal je znatiželjan, kaj tu more nutri biti, mozbit je kakova mašina za laglje plivati? — Pristupi anda k-njemu te ga uljud ne zapita: „Molim vas, kaj imate u toj škatulji?“

„Nikaj!“ bil je odgovor.

Crnac na ov odgovor postane još bolje znatiželjan. Sad je za stalno držal, da ov ima u toj škatulji, kaj olabkuje plivanje. Pristupi anda opet k njemu te ga lepo zamoli, da mu pokaže, kaj to nosi u škatulji.

No kad ste tak znatiželjni, — veli sad dijak — „Pak si pogledajte!“ — Stim odpre škatulju i pokaže Crncu. U škatulji se je nahadjala jedna salama, hleb kraba i flaša vina.

„Pak kaj budete stim?“ zapita ga crnac začudjeno.

„Kajti ja plivam na dva do tri dana daleko u morje“ — odgovori dijak — „pak mi je onda strošek treba.“

Ornac na te rieči presenečen stupi stupi k-svojemu lordu te ga zamoli, da vadlingu izplati kakti zgublenu, jer ovak i onak je vadlinga zgubljena, ako budu počeli plivati, pošto on samo na 3-4 vure daleko more plivati, a ovak ako nebudu plivali, barem nebu crnac obšanjen. I ovak je vćinjeno, lord je englezu vadlingu platil, akoprem njegov dijak niti nije znal plivati.

Em. Kollay

KAJ JE NOVOGA ?

Ceterdeset godišnjica vjenčanja.

24. aprila navršilo se 40 ljet od vjenčanja Nj. Veličanstva cara i kralja Ferenc Jožefa s caricom i kraljicom Jalszabetom. Tiho se je slavilo ov spomen-dan u cesarskoj hagi i u celoj monarkiji austro magjarskog, ali zato ne manje srdačno i iskrenom radošću. Vsi narodi monarkije zahvalno osječaju preblagostivu brigu i milost svoga vladara, koji im je tečajem dugotrajne svoje vlade pružilo mnogobrojnih dokazah svoje naklonosti i pomoći, pak se stoga i val krušeno mole Bogu, da im još dugo uzdrži čila i zdrava, mudra i brižna cara i kralja Ferenc Jožef i njegovu prejasnu družicu, caricu i kraljicu Jalszabetu!

Povraćek kraljice u Beč.

Pred dvjema tjedni ob 8 vuri povrнула se je carica i kraljica Jalszabeta nakon višemjesečne odsutnosti u Beč. Kraljicu je na banhofu dočekal samo kralj, ter se je snjom povrnuo u cesarski dvor u Lainz.

Pohod hečke izložbe.

Izložbu za pučku prehranu u Beču pohodilo je na dan otvorenja 2800, — 21. aprila 5813, a 22. aprila 24.427 peršonah, — ili skupa u tri dana 38.040 peršonah. Tretji den iztočeno je 150 hektolitrov pive, 150 flazah sampanjica i 6000 boteljah vina. Sam jeden praški klobasičat prodal je 2000 parov klobasičah i 500 velikih klobasov.

Potres u Grčko.

Iz Atene telegrafirali su 20. aprila: Denes je u celoj Grčkoj bil potres. U Thebah i Chalcsu porušeno je više hižah. Od ljudih nije nigdo zaglavil, ali ima više ranjenih.

Dalnje vėsti glase: Zaradi potresa oštećeno je više hižah u Ateni, u Livadiji i A talanti.

Sredina včerašnjeg potresa bila je pokrajina Larissa. Tu je razorono (zrušeno) više mestah, ter 20 đeca pokopano u ruševinah jednoga klostra. U Thebah je kvar znamenit, ali nije ni jedna osoba usmrćena. U Chalcsu je usmrćeno 5 ljudih. U Ateni je skvarjeno vnojo hižah.

Vėsti, koje stižu iz Lokride o potresu, vrlo su žalostne. Broj aldovov vekšil je, nego li se je s prva mislilo. Hiže su porušene, stanovniki borave pod vedrim nebom. Vlada je poslala pomoć.

Dalnje vėsti javljaju, da je potres bil u Solunu, Tripolizi, Volu, na oteku Milu, u Patrasu, Megari, Korintu i Lamiji. U vnojih mestih porušile su se hiže, najviše u Thebah, ali nestoji, da bil bi ves varas porušen; jako su stradala mesta Skanderaga i Palla. Minister Busidis boravil je celu noc u telegraficnom uredu i prijemal vėsti, ter ih pošiljal kralju. S otoka Zantea, koji je pred dvjema ljetmi stradal, menjkaju vėsti.

Kolera.

Iz Lemberga javljaju: Zadnje kolera bulletin javlja, da su od 7. do 20. aprila u kotarih Borszizov i Husyatim od kolere zbe-težale 23 osobe. Od tih su 2 osobe ozdravile, 10 ih je vumrlo, 11 još na vraćenju.

Skakavci (kobilice)

S otoka Sardinije javljaju, da su kobilice ondi opustošile 35 obćinah. Vlada je izdala

oštre odredbe, da se kobilice kaj više moguće sfondaju i zapreći njihovo širenje.

Zapleteno rodbinstvo.

Vu Felső Šipku u Magjarskoj pripetil se je ove dneve ovaj redki dogodjaj: Mati, vdovica, i njezina kćerle su zamuž jednoga ter istoga dneva za otca i sina. Mati je vzela sina, a kći otca.

Blažena djevičica Orleanska.

Iz Pariza javljaju 22. aprila. Denes po poldan bil je u stolnoj Notredamskoj cirkvi svećani Tedeum povodom proglašenja djevice Orleanske blaženom. Kardinal-nadbiskup (pa-riški Bihard obavil je sam glavom cirkveni čin. Cirkva je bila dubkom puna. Med nazoćnimi bil je ratni minister, general Mercier, guverner Pariza, general Saussier papinski nncij Ferrata, poklisari austro, magjarski i ruski, prince hiže orleanske- vno notabilitetah, senatorah i zastupnikah.

Stroski Kossuthova pogreba.

Magjarske novine javljaju, da stroki Kossuthova zakapanja (sprevoda) iznose 60 do 70.000 forinti. Stroske plaća grad Budapest.

Krivotvorene petdesetače.

Vu Fürstenfeldu u Štajerskoj našli su ovih danah kod rušenja stare jedne kolibe blizu ciglane u steni 54 komada folišnih petdesetača. Prešestnoga su ljeta u toj kolibi stanivali talijanski ciglari, od kojih su dva vlovili zaradi izdavanja krivih bankah. Po svoj prilici su Talijani i ove krive banke ndi skrili.

Neočekivana herblja.

Iz Ložonca pred nekolikimi dnevi vumrla je ovdj 84 ljet stara gospa Balovsky, koja je ves život sprevodila u najvećoj skromnosti. Kak 80 ljet stara starica isla je zamuž za mladoga človeka, koga ja sama čuvala i dala na njega paziti. Pri odpiranju njezinoga testamenta ne samo da su se začu- dile oblasti, već najviše sam njezin tovaruš, koj nije mislil kaj ga čeka. Ostavila je najme 17 litrov prstenja i jedou košaru zlatnih v-rah. Cėlu ostavinu cėne na 80.000 do 100.000 forinti. Glavni herb je njezin tovaruš.

Dobre žepne i stėne vure za fal cėne moći dobiti pri Pollak Bernatu vuraru u Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravak za fal- cėuu.

Nekaj za kratek čas.

Horvat: Čudno je, da nemrem spati, kad god pijem teha.

Magjar: Barátom, pri meni je uprav protivno, ar ja gda spim, nemrem piti teha.

Gost: „Kak je ovo vino, kaj ste mi ga dali?“

Kerčmar: „Somleuer“

Gost: „To mu je brz čas samo krestno ime.“

Otec (sineku, koji je bil prvi put u školi): „No Ivek, kak ti se dopalo u školi?“

Ivek: „Na svėtu néga premembe. Domaj me natežu za vuha a isto tak i u školi.“

A: „Zakaj ova gospoda nose tak ljepu opravu?“

B: „Da im se nevidi črna duša.“

Malar: „Neznam, kaj bum od žalosti, miši su mi pojeli gotovoga kipa: „Mačkina familija.“

Sluga: „Naj se vmiriju gospodin, ar ako su miši kipa izgrizli, to je znamenje, da mačke nisu bile dobro namalane.“

A: „Ova zaručnica, koju si mi preporučil, nije za mene, bogata je, ali vučena.“

B: „E pak dobro, preporučujem ti Katu, ona je siromašna i bedasta.“

Izbavljenje. — Joška se prebudil ves prestrašen.

Mati: „Ali kaj ti je, sinek, im se ti ves treses od straha i znoj te polėva?“

Joška: „Oh, hvala Bogu, da je prešlo senjal sam, da sam se ženil.“

Prijatelj.

Muž: „Anda kaj fali mojoj ženi?“

Doktor: „Neopa am nikaj pogibelj- noga.“

Muž: „Jeli ste vidli Kati jezika?“

Doktor: „Nisem“

Muž: „No, onda ste né videli glavnu stvar.“

Priredil:

Glád Ferencz.

LOTERIJA Buda 28-ga apriliša 1894
23 78 13 11 40

VASUTI MENETREND

CSÁKTORNYPÁN.

Mestual	Napszaka	g	h	Gyors- posta- és vegyesvonat	
Kanizsa felő	Reggel	4	39	gyorsv	
	Délben	11	39	"	
	Éjjel	10	07	postav.	
Pragerhof felő	Reggel	5	52	vegyesv.	
	Reggel	6	06	postav.	
	Délután	4	15	"	
Zágráb felő	Éjjel	1	17	gyorsv.	
	Reggel	6	50	vegyesv.	
	Délután	4	20	"	
Varazsdig	Este	10	17	"	
	Délben	11	44	"	
	Reggel	6	05	"	
Érkenit	Délután	4	28	"	
	Kanizsa felől	Reggel	5	51	postav.
		Délután	4	01	"
Éjjel		1	14	gyorsv.	
Pragerhof felől	Este	9	32	vegyesv.	
	Reggel	4	36	gyorsv.	
	Délben	11	29	postav.	
Varazsdról	Éjjel	9	55	"	
	Reggel	4	22	vegyesv.	
	Délután	3	50	"	
Zágrábból	Délután	11	17	"	
	Este	9	30	"	
	Délután	8	52	"	
Egerszegről	Délután	8	52	"	
	Bobárol	9	42	"	

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	—
Zab	Zob	6	50
Rozs	Hrř	5	—
Kukoricza ó	Kuruza stari	4	80
" új	" novi		
Árpa	Ječmen	6.	—
Fehér bab	Grah beli	5.	—
Sárga "	" žuti	4.	—
Vegyes "	" změšan	4.	—

NYILTÉR*

Egészselyem, mintázott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban) méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszövetek 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, koczkás, csikos, virágos, damasztolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít póstabér és vám mentesen a privátmegrendelők lakására Henneberg G. (cs. kir. udvar, szállító) selyemgyára Zürichben. Minták póstabérrel küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLAD FERENCZ

Hirdetések.

1580. tk. 1894.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírró teszi, hogy az államkincstár végrehajthatónak, Hollub Oszkár, Hollub Ferencz és Nathalia végrehajtást szenvedettek elleni 215 frt 60 kr. tőke követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő IV. hegy kerületi 286. tk. 445. hrsz. a. 436 frtra becsült ingatlanra az árverést ezennel megállapított kikiáltási árbm elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1894. évi május hó 25-én d. e. 10 órakor

a IV. hegykerületi község biróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §.ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság, mint tkvihatóság.

Csáktornyán, 1894. évi April hó 15-én.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírró teszi, hogy Zakál Henrik ügyvéd csáktornyai lakosnak. Blázsekovic Agota férj. Ribics Lénárdné m.-csányi lakos elleni végrehajtási ügyében 31 frt 39 kr. hátralékos tőke. ennek 1893. október 8-tól járó 60% kamatai ezuttal 8 frt 50 kriban megállapított költségbehajtása czóljából (a n-kanizsai kir. törvszék (perlaki kir. jbiróság területén lévő a m.-csányi 423. sz. vjkbm. A † 909 hrsz. a. végrehajtást szenvedő és Blázsekovic Ilona Granatér Andrásné és Blázsekovic Borbála kiskoru m.-csányi lakosok tulajdonául felvett 51 frtra becsült egész ingatlan az 1882. évi 156. §. a) pontja alapján az u. a. A † 2500. hrsz. a. ugyanazok tulajdonául felvett 73 frtra becsült egész ingatlan ugyanszon t.-cz. alapján, az u. a. A † 4185. hrsz. a. u. a. tulajdonául felvett 78 frtra becsült egész ingatlan u. a. t.-cz. alapján u. a. A † 4558. hrsz. a. u. a. tulajdonául felvett 12 frtra becsült egész ingatlan u. a. t.-cz. alapján ugyanott A † 2452. hrsz. a. ugyanazok tulajdonául felvett 158 frtra becsült egész ingatlan u. a. t.-cz. alapján ugyanott A † 1817. a. hrsz. a. ugyanazok tulajdonául felvett 43 frtra becsült egész ingatlan u. a. t.-cz. alapján

1894. évi május hó 23-án d. e. 10 órakor

a m.-csány község házánál felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Arverezni szándékozók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 45 nap alatt, a másodikat

ugyanattól 75 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 105 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. — Ezen hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. jbiróság telekkönyvi osztályánál és M. Csány község előljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság Perlakon, 1894. évi január hó 29-én. 512 1—1

Szagtalan és nyomban szaradó

Valódi csakis egy fél és 1 Kilos üveg palackokban kapható.

Utánzásoktól óvakodjunk és határozottan Christoph-féle lakk körendő.

Christoph Ferencz szobapalló-fénylakk

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használtatásának, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadó szaradás, mely az olajfestékek és az olajtaknak sajátja, elkerültesik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgyval feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymázt,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték födli be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen betód minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután

iszta fénymás (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennél fogva nem födli el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyyszög mtr. (két középnagyú szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9¹/₂ márk.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokféle utánzóznak és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin.

Zürich.

Osáktornyán:

GRANER TESTVÉREKNÉL.

Gyapjuszövetek

Bel- és Külföldi Divatárak

Kamgarn, Cheviot, Tricot

Egyenruházati- Lovagló- Vadász- Erdész és Libéria-Szövetek

Peruvien és Dosing a magas papság részére

Kocsi- Butor és Tekeasztal-Posztók

legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállít vidékre, megrendelések után

ANTON SUESS

gyári-raktára

Grác (Styria)

Alapított 1744-ben.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Elárusítóknak külön engedmény!

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Czeckarkó Julia és özvegy Vreszk Györgyné szül. Czeckarkó Mária mint Neumann Albert engedményesei végrehajthatóknak, özv. Czeckarkó Andrásné szül. Mlinarics Mária mint t. és t. szerinti gyám által képviselt kiskoru Czeckarkó József, Katalin, Mária, Julia és Amália végrehajtást szenvedettek elleni 802 rrt 19 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyben a nagy-kanizsai kir. törvényszék — a csáktornyai kir. járásbíróság területén lévő csáktornyai 145. tk. 191. hrsz. a. ingatlanból kiskoru Czeckarkó Józsefet, Katalint, Juliát, Máriát és Amáliát csáktornyai lakókat illető $\frac{1}{3}$ részére 1155 forint kiküldési árban az árverést ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1894. évi május hó 23. ik napján délelőtti 10 órakor

Czeckarkó Julia és Mária végrehajthatók vagy helyetteseik közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Csáktornya, 1894. évi március 15. én.
521 1-1

680/94. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kir. bir. kiküldött az 1881. évi LX. t. cz. 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíróság 348/p. 94. számú végzés által özv. Molnár Júosné bagladi lakos végrehajtó javára Molnár József csáktornyai ellen 124¹/₂ frt, tőke s ennek járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 516 frtra becsült szobabútorok és szarvasmarhából álló ingóságok nyilvános árverésen leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Csáktornyan leendő eszközzésére

1894. évi május hó 8. án d. e. 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok, kik elsőbbségi jogot vólnak érvényesíthetni, kereseteket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt bir. végrehajtóhoz adják be,

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 109 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csáktornyan, 1894. évi április 28. án.

Kovácsics József

520 1-1

bir. kiküldött.

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órák és ékszerész Csáktornyan,
tőzér, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

**svájci zsebóra-,
arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru
raktárát.**

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó órák mellett

Kiadó lakások.

A szűk utcái 248/189. számú házban

- Egy nagyobb lakás
- Egy kisebb lakás- és
- Egy butorozott szoba kiadó.

Bővebbet a házmesternél.

517 1-*

A Richter-tes Tinct. Capsici comp.
Horgony-Pain-Expeller

olnevezés alatt igen jó hírnévnek örvend. Ezen fájdalomcsillapító bedörzsölés valamennyi köszvény, csúsz és tagzaggatásban szenvedő egyéneknek ez uton legyen ajánlólóg emlékezetbe hozva. Ezen tinktura már 25 év óta, mint legmegbízhatóbb és legbiztonságosabban kedvelt és annál fogva már további ajánlásra nem szorul. Csokely ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen kitűnő háziszernnek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony” védjegyre ügyelendő, nehogy utánzatot adjanak, mert csak a vörös Horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerárúhához: Richter gyógyszerárúhá „az arany oroszlánhoz” Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

ELŐSŐ MAGYAR
Gyártótelep: KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.

ELŐSŐ MAGYAR

Gőzseplőgépek
Kedves feltalalók!
Legújabb árak!
983 10-10
Rövidített levélezés:
GAZDASÁGI GÉPÉSZKÖZSÉG, BUDAPEST.

saját **HAZAI** Gyártmány

Önnek rendelkezési sepeh **ELŐSŐ MAGYAR** minőségben

MURAKÖZ

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitát József szerkesztő nevére küldendő.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELNŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önszegélyző szövetség«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak:

Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Hornál.
Brünnben: Stern M.

Nyitlér petitsora 10 kr.

Birtokviszony és hitel.

Pénzügyi és hitelviszonyaink — mint tapasztalatból tudjuk — tetemesen javultak. A pénzforgalom hazánkban jelentékenyen emelkedett. Hitelünk a külföldi pénzpiacokon javult. A valuta a teljes értékét biztosítja a rövid idő múlva azt fogjuk észrevenni, a mlből sok van: a pénz.

Pénzintézeteink nem állanak a betétek után arányban a keresettel. Nem szenvedhet kétséget, hogy eme pénzügyi viszonyaink is tetemesen javultak, és jobb jövőnek néznek elébe. A földbirtok értéke rohamosan emelkedik. Olyan földbirtokra, melyet néhány év előtt ötvenezer forintért vásároltak, ma 10000 forintot adnak kölcsön és eme viszonyaink javulásával a magyar földbirtok értéke a külföldi birtok becsértékének színvonalára emelkedik és nagy mérvben emeli hazánk hitelképességét.

Örömlünk az arról, hogy a Magyarországi földbirtokok nagyjából külföldi kölcsönökkel terheltettek, mely kölcsönök törlesztése éveken át le van kötve.

Pénzintézeteink a nagymérvű betétekkel szemben egyfelől és a osekély pénzeszközzel más felől a betétek után a kamatlábat leszállítani kénytelenítettek.

Azon hitelképes birtokos, kinek a külföldi hitelintézetnél hitel nyújtott, mely

olcsó kamat és előnyös fizetési feltételek mellett szerezheti be pénzsükségletét hazai pénzintézeteknél és nem szükséges külföldi kölcsönt igénybe vennie, mi által hitelünk a külföldi pénzpiacokon tetemesen emelkedik és hazai pénzintézeteink forgalma is hasonló mértékben emelkedik. A mondottakból önkényű értendő, hogy hazai pénzintézeteink, nagyobb hatalommal fognának bírni a nyílt piac felett és állásuk kielégítően csak abban az esetben szilárdulhatna meg, ha betétek a kölcsönökkel paralell egymás mellett folynának.

Szokjanak le pénzkezelő földbirtokosaink azon téves fel fogásról, hogy a külföldi pénzintézeteknél 30-40 évi részlet törlesztésre felvett pénzkölcsön olcsóbb kamattal szerezhető meg, mint hazai pénzintézeteinkben, de meg kell emlékeztetnünk kisbirtokosaink hitelviszonyairól is, melyek minden esetre figyelmet érdemelnek s megérdemlik, hogy ezen ügygyel bővebben foglalkozzunk. A kisbirtokos gyakran szorongatott helyzetben van és a várandó termésre kisebb-nagyobb pénzkölcsönt köteles felvenni. Kisbirtokosaink ezen szorongatott helyzetükben fűhöz tához kapkodva, gyakran azon kényszerhelyzetbe is jutnak, hogy vagy kénytelenek birtokuktól megválni, vagy pedig várandó terményüket a kereskedőnek potom áron előre eladni.

Nem lehet szándékomban kereskedőink ellen panaszt emelni, és nagyon téves azon

állítás vagy nézet, hogy az ily módon eszközölt pénzkölcsön a földmivelőt a tönk szélére juttatja. Nagyon téves azon nézet, hogy a kereskedő által meghatározott árak a termelő érdekeire és gazdasági viszonyaira károsak volnának — mert a mint tapasztalatból tudjuk — az ily előre eszközölt vétel és eladásra felvett kölcsönöknek gyakran a kereskedő vallja kárát, a mennyiben a szállítási határidő alkalmával az átvett és előre megvett gabona sokkal olcsóbb árnyveon áll, mint tényleg megfizetve lett.

De van egy más módja is a megszorult földmivelő segélyezésének. Pénzintézeteink nagyon helyesen cselekszenek, ha időről-időre különösen tavasszal és aratás kezdetén a pénzeszközzel szorult egyes községek lakóinak — az illető községek elöljárói útján — kölcsönökkel felajánlván, segítségére lennének a szenvedő vagyoni viszonyok mellett szorult helyzetbe jutott földmivelőknek, kinek mód adatnék a felvett kölcsönt részletekben fizetni.

A közgazdaság megjavulásán fáradozó vezérifrak figyelmébe melegen ajánljuk ezen eszmék ápolását s ezzel megvalósítását.

Megyei közgyűlés.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága május havi rendes közgyűlését Svasits Benő főispán ömeltőségének elnöklése alatt f. hó 1. és 2-án tartotta meg.

A „Muraköz“ tározója

Emlékezés Sárosy Gyulára.

Irta: Leövey Klára.

Az 1802 ik évnek vége felé hozták Sárosy Gyulát az új épületbe. Én már akkor régi lakója voltam a foglyok által ugynevezett Babylónnak; olyan „Piros Pista“ valék az V. pavillonban. Ismertem a rabság minden nehézségét, szigorát. Nagyon éreztem az anyagi és szellemi nélkülözéseket. De a hosszas fogság alatt megtanultam azt, hogy miket lehet némileg könnyíteni a helyzeten, hogy a tökéletes szellemi nélkülözés folytán: eltompulás vagy elmezavarodás ne szállja meg a lelket. Ennek tudása erkölcsi kötelesség volt.

Midőn annak hirtérjedt el, hogy Sárosyt az Újépületbe hozták, egész rémletességben állott előttem a költő helyzete, hogy minő szörnyű lesz állapota azon téllenségben, midőn ezer gondolat zsihög az agyában, s azt leírni nem szabad és nem teheti titokban sem, mert nincs semmi írószere. Tapasztalásból tudám, hogy egy darabka rajzónak se volt szabad lenni a foglynál.

Sárosyt én soha se láttam, csak költeményei voltak előttem ismeretesek, s ezeknél fogva tiszteltem a nevét. És mint politikai fogoly már

testvér volt; mert az igazi testvériség: a közös szenvedésben fejlődik.

Első gondolatom volt, midőn megtudtam Sárosy Gyula ottlétét, hogy némileg segítsék a sorsán. Papirt s hozzávaló írószereket küldtem neki. Igaz, hogy ez nagy merény volt, mert ha kitudt, hogy nekem papírom van, a legnagyobb büntetni szigoromnak lettem volna kitéve, pedig már különben is nagy mérvben éreztették azt velem... De csak azon gondolat vezérelt, s ez felejteté el a törtenhető veszélyt, hogy fogolytársamon segítek.

Másnap azon az uton, melyen a papirt küldtem, egy becses költeménnyel tisztelt meg Sárosy. És így ment ez tovább. Én is irtam neki olykor s ő gyakran küldött egy-egy költeményt, melyekben az Újépület titkai örökíti meg.

Nevezetes volt ezen levelezés módja. Voltak az Újépületben alföldi földészek, mint politikai foglyok, kiknek némelyike már el volt ítélve, néhány hónap vagy félévre, s némelyik még várta az ítéletét. Ezen foglyokat felhasználták a fát hordani a szigoruan elzárt foglyok számára. A jó földész honfitársak a legnagyobb büntetésnek lehettek kitéve. Két névre emlékszem, ezen földész fogolytársak közül. Egyik Györy István volt Orosházáról, a másik Mezei Sándor. Az első kiszabadult, az utolsót szegényt: az Újépületben végezték ki! Szerencsére darab ideig naponként ugyanegy ember jött, s ez volt az én levélhordóm s a Sárosy Gyuláé. Ha reggel behozta a fát, bedugja az ágy alá, s ezzel együtt odatétve a parányi tekercsbe göngyölt levelet, s

halkan mondá: „Van Gyulától.“ Ha nem volt, akkor nem szólt semmit.

Egyik levélben leírta, milyennek képzel engem. Természetes, hogy fogolyábrándos képzeletével, érdekesebb képet irt a valónál. Levelét azzal végzé, hogy egy szellemi csókot kér tőlem. Véletlenül levelének ezen pontjára nem leletem.

Megtudván később, hogy Sárosy Gyula egy krajczárral sem rendelkezhetik, minden pénzt elvettek tőle elfogatásakor. Ekkor a mi hűségess levélhordóinktól küldtem neki öt forintot.

Erre irta azon tréfás és mégis komoly tartalmu költeményt, s melynek II. része így kezdődik:

„Nem kapsz tőlem több verset Klárikám.
Levontál egész a prózába.
Szellem csók helyett küldöttél nekem
Öt pengő forintot. hiába!

Az Újépületben hozzám küldött költeményeinek általános címe volt: „Klári kádok.“ És több nevezetes újépületi tapasztalás volt némelyikben leírva, de melyeket fájdalom nem volt szabad megtartanom. Sárosy határozottan kérte azoknak elégetését. Erősen állítá, hogy ő minden költeményét, melyet már egyszer leírt, könyv nélkül tudja. Ezen versekből csakugyan jelent is meg néhány, a Sárosy Gyula kiszabadultával, szépirodalmi lapokban, de úgy mint Balassa Bálint versei. Rajok ösmertem.

A Sárosy Gyula összes költeményeiben, melyek utoljára megjelentek, következők irattak a főnnebb említett kivül az Újépületben:

Elnököl főispán üdvözi a megjelent bizottsági tagokat; jelzi, hogy a törvény értelmében a közgyűlésnek fő tárgyát az évi zárszámadások képezik, továbbá oly adminisztratív ügyek, amelyekben érdemlegesen intézkedni a közgyűlés hatásköréhez tartozik. Majd megemlékezik a közel múltban a munkás nép között felmerült szocialistikus mozgalmakról s azok káros következményéről, örömmel jelezte, hogy vármegyénk ily káros állapotoktól ment. Kegyelettel emlékezett meg Czukelter Józsefről, a vármegye ferdáhatatlan buzgalmu elhunyt főszámvevőjéről, a ki 32 évig önzetlen munkásságával szolgálta a vármegyét s indítványára a közgyűlés Czukelter József főszámvevő elhunyt felett jegyzőkönyvileg fejezte ki mélyen érzett ájaldalmát.

A törvényhatóság állapotát felünlteő alispáni jelentés tudomásul vétetett.

Tárgyalás alá vette a közgyűlés a gazdasági egyesületnek a földmivclésügyi miniszterhez intézett és onnan nyilatkozás végett leküldött fclterjesztését, melyben a szőlővessző forgalomnak a vármegyében való szabaddá tételét kéri. A közgyűlés már 1891-ben hozott határozatával azon kívánságát jelentette ki, hogy a szőlővessző bevétel a vármegye egész területére szabaddá tétessék. A közgyűlés pártolva a gazdasági egyesület fclterjesztését, ma is azon óhaját fejezi ki, hogy a szőlővessző forgalom a vármegye egész területén teljesen szabaddá tétessék. Amennyiben pedig ezt a miniszterium egyes községek bejelentett tiltakozásai miatt a vármegye egész területére kivétel nélkül elrendelhetőnek nem találja, kéri a közgyűlés, hogy a szőlővessző forgalom korlátozását csak a bevétel ellen tiltakozó községekre nézve tartsa fenn.

A közgyűlés határozatilag kimondotta, hogy a gyámpénztár pénzkészletét, illetőleg a tartalék-alap tőkéjét értékpapirokba nem helyezi el.

A Sümegitől Keszthelyig, továbbá Alsó-Lendvától Regedéig tervezett helyi é. vasutra nézve, a melyekre vonatkozólag a vármegye törvényhatósága az elvben való segélyezését már előző közgyűlésében kimondotta, továbbá a Tapolcztól Keszthelyig tervezett h. é. vasutra nézve, a melynek elvben való segélyezése most mondatott ki, a vasuti bizottság javaslata alapján a közgyűlés amaz egyértelmű határozatot hozta, hogy mind a három h. é. vasutra nézve az érdekeltség tegyen tüzetes jelentést a vasut hosszáról, a felépítés költségeiről, valamint az érdekeltségi kör eddigi hozzájárulásának nagyságáról, a mely adatok alapján fogja a vasuti bizottság javaslatát megtenni mindegyik h. é. vasutra, a vármegyei hozzájárulás nagyságára nézve.

„Bevezetés. Verhőr. Iszonyu puffadás. Éjjel. Börtöndal.“

A „Babilon imája“ is az Ujépületre vonatkozik, mert az V. pavillon van érteve alatta. Ezt a Sárosy „Arany Trombita“ című újágában olvastam először.

Sárosy Gyulát az Ujépületből várfogságba vitték, előbb mint engemet. S így szakadt meg a mi nehéz uton való levelezésünk.

1859-ben Stuttgartban létemkor megküldtek nekem, akkor megjelent költeményeit Sárosy Gyulának, s ezen versek között találtam egy költeményt, melyet bizonyosan fogságon kívül írt, mert azt nekem nem küldé meg az Ujépületben. A versszak eleje így van:

„Egy csókot kértem s te megtagadtad.“

Ex ama főnnebb említett szellemi csókra vonatkozik s az n költői jóslattal végződik:

„Te még sem adsz hát csókot életemben? Majd azt ott fenn az angyalok.
Te még csókold meg egykor a keresztifát — Ha majd hazámhoz hiven — meghalok!“

Sárosy Gyulával néhány levelet váltottam kiszabadulásunk után.

Megküldé nekem arczképét. De soha személyesen nem találkoztam vele.

Még eddig a keresztifját se láthatam, melynek meglátogatása honleányi kötelességem.

Zala-Egerszegén harmadik gyógyszerár, Keszthelyen és Csáktornyan második gyógyszerár felállítására tárgyában beadott kérvények egyikét sem pártolta a közgyűlés s ily irányu jelentést terjeszt fel a miniszterhez.

A kereskedelemügyi miniszter leiratában tudatja, hogy a törvényhatósági közutakon levő műtárgyak helyreállítási költségeire 6000 frt segélyt helyez kilátásba.

A vármegye monografiája ügyében az illető választmány megkerestetik, hogy saját hatáskörében tegye meg a legszükségesebb intézkedéseket az iránt, hogy a vármegye monografiája mielőbb befejeztessék.

A kéményseprői díjak szabályozása tárgyában javaslatlétet végett a vármegye alispánjának elnöklele alatt bizottság küldetett ki.

Koller István bizottsági tag indítványára a közgyűlés a kormányhoz fclterjesztést intéz olcsó gazdasági sönak kiadása tárgyában s ez irányu kérvényét pártolás végett az ország összes törvényhatóságainak megküldi.

Csáktornya község képviselőtestületének a villamos világítás tárgyában, Mura-Csány község képviselőtestületének a hitellekkönyv másolata megszerzése tárgyában hozott határozatai törvényhatóságilag jóváhagyást nyertek.

Szobolcza és Jurcsovecz községben községi ingatlan szabad kézből történt bérbeadását, valamint Mura-Füred község képviselőtestületének telekkönyvi kiigazítást tárgyazó határozatát a közgyűlés jóváhagyta.

Gerencsér György drávavásárhelyi tanító özvegyének nyugdíja 133 frt 33 kban, Tiszai András dekanoveczy volt tanító nyugdíja 286 frtban megállapítatván, egyttal közgyűlésileg megállapítatott mindegyiknél azon összeg, amit az illető községek nevezettek részére az országos tanítói nyugdíjalapból kiattal nyugdíjilletéküknek kiegészítése végett fizetni tartoznak.

Különfélék.

— **Pünkösöd.** Ragyogó, madár-dalós, virágillatos szép ünnep, oh jövel a mi lelkeink megvigasztalására! Hiszen te is egyik kivételes normanapja vagy az emberiségnek, midőn a földi saektől az ünnep kivételes nagy alkalmára megtisztul az ember: midőn kenyérgondjainkat leszereljük és közel vagyunk a lélek abszolút jóságához, a vallás-nyujtotta gondolathoz, hogy lelki-harmóniánkat a földre szálló istenség adta. Szép tavasz! a legpoetikusabb ünneped a madár dalos, pünkösdi-rózsás Pünkösöd. Az élet viszontagságos, az ember bánatra születtett a földön. Am azért egy-két csapás, avagy balsiker esetén ne zsugorodjunk össze, megújuló hittel, bizva-bizva, a remények feszülő viatorlájával indítsuk mármár elmerülő sajkánkat, s e nap, a mely vigadozásunkra adatott, találjon meg meleg érzései között és emeljük felebaráti szeretettel embertársainkat keblünkre ezen a szép tavaszi ünnepen. Bo'dog ünnepeket lapunk t. olvasóinak!

Meghívó. A csáktornyai jótékony nőegylet 894. évi június hó 2-án segélyalapja javára a m. kir. állami tanítóképzőintézet kertihelyiségeiben tavaszi táncmulatságot rendez. Rendező bizottság: Bernyák Károlyné, elnök Czvetkovics Antalné, Dittrich Jánosné, Hackl Károlyné, Dr. Krassovecz Ignáczné Margitai Józsefné, Pethő Jenőné, Tóth Lajosné, Wollák Rezsőné, Ziegler Kálmánné. Fink Antal, Dr. Hajós Ferencz, Kovács Emil, Mayer József, Mesterics Aladár, Molnár Ferencz, Nagy Elemér, Neuman Salamon, Szilágyi György, Thorday János, Timár Mihály, Vaucsini József, Vázsony József, Weltendorfer Bertalan, Zakál Vilmos, Vrancsics Jenő vajda. Kezdeté d. u. fél 6 órakor.

Beléptidij: személyjegy 1 frt családjegy 3 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. A mulatság kedvezőlen idő esetén is megtartatik. A hölgyek kéretnek lehető egyszerű ruházatban megjelenni.

— **A „B. B. B.“-be** ujabban a következő tagok léptek be: Barsch Henrik szállodás Perlak, rendes tag fizetett 2 frtot, Kele György jegyző Kotor rendes tag; Rabenstein Samu tkpénztári igazgató rendes tag, Kollay Rókus földbirtokos Kotor rendes tag, Spiegel József gyámoltó tag Kotor (fizetett 1 frtot); Pollák Ignác gyámoltó tag Kotor (fizetett 2 frt 50 krt); Pollák Lipót gyámoltó tag Kotor, (fizetett egy frtot); Pollák Henrik gyámoltó tag Kotor, (fizetett 1 frtot); Vlasics Remus gyámoltó tag Kotor, (fizetett 1 frtot); Ehrenvald Béla gyámoltó tag Kotor, (fizetett 1 frtot); B. U. gyámoltó tag Kotor fizetett 50 krt); Sáfrán János gyámoltó tag Kotor, (fizetett 1 frtot); Rózsai Mór gyámoltó tag Kotor, (fizetett 1 frtot); Szalai Géza gyámoltó tag Kotor (fizetett 1 frtot); Kele István gyámoltó tag Kotor, (fizetett 1 frtot); Kotori takarékpénztár Kotor, rendes tag; Engl Ödön Kotor rendes tag; Dominics Mihály Kotor rendes tag, Pataki V. gyámoltó tag (fizetett 50 krt.)

— **A muraszombat gyanásával**, úgy az alsó lendva-muraszombati és muraszombati vonalak kiépítésének ügye jelenleg a bécsi pénzvillág egyik legékelőbb tagjának kezéi között van. Közgei közelebb bejárják azon vidékeket, melyeket a tervezett vonalak átszelnek s a nyomjelzési munkálatok, kidogozott tervek s a benyujtott pályázatok most a jelzett pénzügyi tekintély közgeinek tanulmányozása alatt állanak. Körülbélül 10 nap alatt eldől, hogy számithatunk-e a vasutnak ezen részről való kiépítésére.

Beküldetett Csáktornya város számadása az iskolai alapvagyonról (1893) Alapvagyon 1893-ik év végével 7462 frt 96 kr. egyéb alapítványok 1197 frt 46 kr. Az iskolai alapvagyont kimutatja Prusztz Alajos városbíró. A kimutatásban befoglaltatik 22 alapító neve is. Az első alapító Bogatics Ferencz felső-királyfalvi korcsmáros volt, a ki 1803-ban 100 frtot adományozott a csáktornyai iskola részére. 200 frtot hagyományoztak Steinbauer-Kiczhoffer Mihály csáktornyai lakós 1804-ben, Haulik Mihály zágrábi érsek 1846-ban, Mihálicz József zágrábi apátkanonok 1846-ban és Marinovics Miklós csáktornyai ügyvéd 1856-ban. Legutolsó hagyományozó Királyi Pál volt, a ki 1892-ben 2000 frtot hagyott végrendeletileg a csáktornyai elemi és polgári iskolának.

— **Az 1896. évi országos kiállítás** zene és színművészeti előadója: Dr. Váli Béla, a „Zene és Színművészeti Lapok“ szerkesztője, mint értesülünk legközelebb városunkba jönni szándékozik a zene és színművészeti ereklyék megtekintése végett. Nevezett szakférfi tisztelettel felkéri ezennel mindazon műkedveket, a kik valamely zene avagy színművészeti ereklye, és pedig régi hegedűk, zongora, orgona, tárogató, hadi sipok, kürtök, hangjegyiratok, levelek, naplók, színlapok stb. effélék birtokában vannak, nemkülönben azokat, a kik városunk egyes régi művészei közül valamely emléktárggyal avagy utbavezető adatról tudomással birnak, hogy azok felől nevére czimezve egy levelező lapon értesítsék. Budapest, Kerepesi-ut 81. szám alá czimezve.)

Hazai hírek. A polgári házas ságról szóló törvényjavaslat a főrendiház előtt huszonegy szótöbbséggel megbukott. — A memorándum pört a héten tárgyalták a kolozsvári törvényszék előtt. — Bihar megyéből kolera hírek keltek szárnyra; Kondoros Mihály kocsics koleragyanus tünekek között megbetegedett; a megyei orvos rögtön a helyszínére utazott. — Hódmezővásárhelyre egy század katonaságot helyeztek el a szociális mozgalmak elfojtására; a katonák egész aratásig ott maradnak. — A rózsaleány ünnepet az idén Szent-Ivánon tartották; a megkoszorúzott és megesketett rózsaleány Han Mária, völegény Stocker Ignác volt. — Posilovics zágrábi érsek pápai prekonizációja f. hó 18-án lesz. — Az első magyar tengeri uszódockot Fiumében most bocsátották a tengerbe. — A múlt vasárnap véres összeütközés volt az oláhok és magyarok között, melyet a dorbézoló oláhok kihívó viselkedése idézett elő; pápa és Petrán szeminárium tanár vezetése mellett semin. növendékek vitték a fő szerepet. — Az aszódi javítóintézetben Zima növendék egyik társát agyonlőtte. — Az ország jelentékeny részében voltak fagyok, havazás és dér a múlt héten.

— **Mosógép** (Zarski János Varsóban). Ezen mosógépnél a mosandó ruha sima, barázdált vagy pupos hengerek között megmunkáltatik, melyek mind egy és ugyanazon irányban forognak és forgásuk közepette egymástól eltávolíthatók, vagy egymáshoz közelíthetők, hogy így a mosandó ruha kívánata szerint többé vagy kevésbé összesajtoltassék.

— **Gázlégmotor.** Egy ujszerű motort talált fel Diesel berlini mérnök. Légköri levegő 90 légnyomás alatt hirtelen sűrítetik, miáltal az nagyon felhevül. Azon pillanatban, melyben a dugattyu visszafelé tart, szén-gáz vagy gyulékony gáz bocsátatik a hengerbe, mely a hőtől rögtön meggyulad. Az így bekövetkező robbanás ereje hajtja a gépet. Az egy lóerőhöz szükséges szénfogyasztás csak 0.22 font. Mivel a gép méretei egy hasonerejű gőzgép méreteinél sokkal kisebbek, ezen motor nagy theoretikus haladást jelez.

CSARNOK.

Hol van a gyerek.

Irtá: Rónaszeghy Gusztáv.

Jókai Mór koszorus írónk sok évvel ezelőtt már megírta: Kálmán Királyunk és Álmos herczeg szomorú történetét, természetesen drámát csinálván belőle Könyves Kálmán cím alatt.

És mennyire bizonyos, hogy soha el nem képzelte volna, hogy milyen bohózat lesz belőle a drámából Szinnyér-Váralján a vendéglő udvarán, Thalia templomává avatott szekérállásban annak idején Bájligei színigazgatása alatt.

Ehhez hasonlót még ott nem produkáltak többet.

A darab teljesen új volt, a színészek passióval tanulták a gyönyörű verseket; már ki is volt hirdetve, arról beszélt egész Váralja.

Hja, abban az időben még a hazai történelmi drámák iránt is érdeklődött egy kissé a publikum — legalább Szinér Váralján.

Blau Kóbi, a ki különben sárközaljai nagybirtokos és bórkereskedő volt, de a saison alatt Váralján mint elsőrendű gigerli színházudvarló, színészeknek kölcsönadó és reklámcsináló gavallér szerepelt, naponként hordta a próbáról a híreket a cukrázdába, gabnaosarnokba, a hol csak megfordult a darabról, — egekig magasztalván, hogy még ilyet — Jókai sem irt.

És a mit Kóbi mondott, azt szent írásnak vette mindenki, mert tudták róla, hogy nagy összeköttetései vannak a kulissa körökkel. No, de büszke is volt erre Blau Kóbi.

Pár nappal az előadás előtt ismét szóba jött a gabonacsarnokban a Könyves Kálmán.

Kóbi anzagolt szokása szerint. A társaságban volt Fuchs ur is a gabonakereskedő Medgyersről a ki szintén beleszólt a társalgásba.

Mi az Kóbi? A Könyves Kálmánról beszélsz? Jaj! az nagyszerű egy darab, én láttam is Szatmáron; van benne egy gyerek is.

A hallgatóság ránézett Kóbira, a ki eddig elég csodálatosan sohasem említette a gyereket.

És erre Kóbist elöntötte a düh.

Hogy egy közönséges, gabonában utazó többet merjen tudni színházi dolgokról mint ő, ezt már nem engedheti meg; büszkén és hirtelen odavágta a Fuchsnak:

Tudsz is te ahhoz! hiszen abban a darabban nincs is gyerek! A hallgatóság Kóbi urat művészi dolgokban csalhatatlannak tartván, természetesen az ő pártjára állt; de Fuchs ur nem tágitott a gyerektől.

Szentül erősítette, hogy ő már látta a darabot, igen is látta a saját szemével egy forintos zártszékről — és volt benne gyerek — szegénykének még a szeméit is kiszúrták! — hogy ő gazember legyen, ha nem igaz!

Blau Kóbi tekintélyére nézvést azonban mindennek daczára tagadásba vette a gyereket.

Fuchs annál jobban állította. A hallgatóság ingadozni kezeett. Kóbi tekintélyét veszélyeztetve látván, azzal vágta kelté a vitát, hogy henczegve oda kiáltott Fuchs urnak:

— Hát fogadjál velem 100 forintba, hogy nincs benne gyerek.

Fuchs ur kénytelen volt fogadni. — Blau megmentette tekintélyét. Mert ha ő egyszer 100 forintba fogadni mer, akkor neki van igaza. Blau azonban nem volt ilyen bizonyos a dolgában; az igazgatót kérdezi meg. — Van e a Könyves Kálmánban gyerek?

— Van bizony, felelte a direktor — még a szeméit is kiszúrták.

Kóbi meg volt semmisülve.

Hümmögött egy darabig, végre elmondta a fogadást.

Sajnállak, de biz abban van gyerek! ezt a fogadást elvesztetted! Különben mi

neked száz forint? vigasztalta a direktor.

Mit, hogy Fuchsnak legyen igaza, soha! Tudod mit pajtás, neked adom a 100 forintot, ha nem lesz gyerek a Könyves Kálmánban? — bögte oda foghegyről az igazgatónak.

Száz forint!!! Bájligei nem lett volna igazgató, ha el nem fogadta volna. Meg vagyok róla győződve, hogy száz forintért magát Könyves Kálmánt is kihuzta volna.

A fogadásnak hire ment az egész környéken.

Lesz-e gyerek, vagy nem lesz gyerek ez lett a napi kérdés Váralján.

Ez az általános érdeklődés eredményezte aztán, hogy a Könyves Kálmán előadására úgy megtelt az állás, hogy csak azért nem nyomták ki a falait, mert nem voltak falai.

Fuchs ur a nézőtér jobb, Blau a bal oldalán foglaltak helyet, ők voltak pontjai az érdeklődésnek.

A darab sem keltett már érdeket, mindenki azt firtatta lesz-e hát gyerek?

Kóbi ur diadalmasan nézte Fuchs urat, a ki biztosan érezyén magát, nyugodtan várta a gyereket.

A gyerek pedig csak nem akart előkerülni.

Vége volt az első, második felvonásnak, lement a függöny harmadszor is, gyerekről szó sem volt. Fuchs ur kezdte magát rosszul érezni, de azért még bizott a két utolsó felvonásban. Kóbi meg nem állhatta; hogy felvonás közben át ne kiáltson.

Látod Fuchs, nincs gyerek.

A mire a publikum részéről szörnyen megtámadták. Meg is hajtotta magát.

Csak várj, csak várj — felelt vissza a másik! okvetlen kell annak a gyerekek lenni. Így lett vége a harmadik és negyedik felvonásnak gyerek nélkül.

Az egész publikum Kóbi pártjára állt, de Fuchs nem hagyta magát.

Várj csak várj, kell annak a gyerekek lenni. De bizony nem volt. Lement a függöny utoljára visszavonhatlanul. Gyerekek hire hamva se volt.

Fuchs le volt főzve.

A publikum éljenezte Blaut, Blau le nézte Fuchst. Fuchs pedig fizetett. Legalább megmutatta, hogy gavallér. Standepede ott a publikum előtt átadta Kóbinak a százast.

Blau Kóbi hajtogatta magát és diadal-mámorában büszkén vágta oda Fuchs barátjának:

Látod Fuchs, hogy nem volt benne gyerek, de már most fogadjál velem másik száz forintba, hogy ha még egyszer előadják a Könyvest, akkor lesz benne gyerek.

Fuchs azonban semmi szín alatt nem akart fogadni.

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JOZSEF

8 urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se sadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Emergitaš Jožefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjžara Fischer Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatsko i magjarskom jeziku izlazeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga družtva i „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Zdravoslovje.

4. Oprava.

Izbirajuć opravu, trebalo bi, da više pazimo na cilj, vu koju ju nosimo, ne pak kak to navadno biva, da se više po himbenosti i modi ravnamo.

Pri opravi moraš paziti na ovo:

a) da odgovarja podneblju, godišnjoj dobi, dobi dana, vremena, broju ljetah, telovnomu ustroju, spolu i navadni.

b) Da vse déle tela jednako gije, ali da zrak ipak do njih dopréti more. Oprava nesme biti ni pretopla, niti prehladna. Gdo se odviše toplo oděva, odviše se znoji, koža taj znoj vpije, vlakna tim oslabe, ter se lahko đověk prehladi. Ovdí kak i povsud najbolša je sredina, isto tak škodi prehladno se oděvati, kak i pretoplo.

c) Oprava mora, da je navěk čista. Opravu i rubje treba višekrat mēnjati i tak isto posteljínu. Gdo nečistu opravu noši, mora zbetežati, ar koža izhlapljivanja iz zamazane rubenine, opet vu se prijemlje.

d) Oprava nesme biti pretěsna. Pretěsna oprava škodi: ona stišće i nagrđjuje tělo, ili posebne déle njegove, ter přeći cirkuliranje krvi. Vu ljeti onu kožu draži, na vekšu delatnost, ter nas tim već ma slabi; vu zimi pak nas nečuva dosta od hladnoće. Zato se trěba čuvati těsnih ovratnikov (golěrov), kaputah i pruslekov; pretěsnih i prevuzkik rukavov, stomfah i obuće. Osobito pako treba se

čuvati pretěsnih steznikah (miderah), ar prsa se onda nemreju dobro razvijati, kaj je zrok, da matere nemogu svoju dēcu kojiti, a gustokrat zbetežaju prsa i dobi se rak rana. Srce nemre pravilno delovati, želudac i čřeva se stišću, cirkuliranje krvi je nepravilno. Istom vu potlanjih ljetah opažamo, koliko smo sebi naškodili prejakim stezanjem.

e) Gornju opravnu ponajviše delamo iz biljevnih ili živinskih vunenih stvari, rubenimu pak iz platna. Vu noveše doba vno go se nosi Jaegerova rubenina i oprava, koja se pravi samo od životinjske vune, a nose ju i stari i mladi i vu ljetu i vu zimi.

Glavu nesmemo pretoplo pokriti, ar se onda odviše znoji. Topli škerlaki tišćiju takaj glavu, ar to zrokuje glavobolju. Potrebno je navěk na to paziti, da bude glava hladna, a noga da su tople. Nu ako glavu zimi odviše izvrgnemo, isto nam tak škodi, kak da bi bili duže vremena prez škerlaka na suncu. Po ljetu valja nositi lehek běli škerlak. Po noći nositi spavaću kapu nije zdravo.

Mokre haljine potrebno je sa suhimi zameniti, da se neprehladimo. Pođ nikakov način nije smeti nositi opravu, koju je betežnik vu svojem betegu nosil, ar se ovak jako lahko beteg prenaša.

Nekoji ljudi navadni su navěk, da pače i domaj nositi bundu (kožuh). Ova navada negodi ni najmenje zdravju, ar

oslabjuje žilice, zrak nemre do naše kože dopréti, izparivanje kože nemre izhlapiti. Krzneninu morali bi samo stari ljudi, ter vu oštroj zimi nositi.

Upotrebljujuć posteljínu valja paziti na zdravstvene regule. Perje smije se samo za malo dēcu i za stare, slabe ljudi opotrebiti, drugač nije zdravo. Gdo na perju spava i perjem se pokriva, vno go se bude znojil i jako oslabil. Osobito v ljeti nevalja na perju spavati, ar jako izparivanje kože vu se prima. Najbolši material za posteljínu jesu konjske grive i rep, osobito za madrace, kak takaj i za vankoš. Vunenim pokrivalom (poplonom) pokrívati se je najzdraveše.

5. Stan.

Pri stanu valja prije vsega paziti na položaj. Ov nek bude takov, da sa svih stan more do njega dopréti frižki zrak (luft). Okolica stana mora biti prijazna i suha; ako je vu blizini voda ili močvara, dobivaju stanovniki, koji vu blizini stanuju, zimicu i druge betege. Isto tak je vno go zdraveše vu visokih predelih, nego li vu nizkih, ar je tam zrak navěk čisteši i zdravěši, ter epidemični betegi vno go hujše haraju vu nizkih predelih, nego li vu visokih.

Sobe nek su visoke, suhe i prestrane, svetle ter proti suncu obrnjene. Jako zdravo je vu blizini stanov drěvje posaditi, ar jako

Z A B A V A.

Vlovila ga je.

Jedan par zaručnikov išli su u cirkvu viendati dati, ili kak se to pri nas veli, išli su na zdavanje. Uz put v cirkvu bil je mladenec tak nespreten, te mladenki an opravu nehotice stal, ova malo naglo naravi i ne baš obilnoga izobraženja, odreže mu srdito: „Bedak!“ — On se na tu reč osupne te sada stoprv spozna narav svoje zaručnice. Akoprem već blizu cirkve, ali ipak dosta zagod za občuvati se za celo svoje življenje od vruga. Dojdući pred oltar, zapita svećenik najprije njega: „Pitam te Andraš, jeli hoćeš ovu poštnu dievojku Margetu za svoju tovarušicu vzeti?“ — Ali moj Andraš hitro odgovori: „Neću!“

Ova rieč je sve prisutne osupnula. Matere su jedno malo omegjele, otci su se pričeli jeden drugoga špotati i krivnju jeden drugomu predbacivati, podekljili su najedan krat dobile đrevobol a sama mladenka se je tak lecnula, da su joj noge kakti da ledu podletele ona svom silom na cirkveni tarac, kak da bi bil najfineši kanapej se je sela.

Pomoći ovde nije bilo, te akoprem su otci i matere zaht'evali, da zdavanje n-ka

samo ide svojim redom te neka se obavi, očitaval je svećenik, da to nikak biti nemore niti nesmije, ako mladenec ovde na glas ne očituju, da jedan drugoga hoće, a pošto je mladenec izrično očitaval, da mladenku neče, anda neka idu svi skupa domov u ime božje, jer zdavanje se nemre obaviti.

Otidu anda svaki k-sebi domov te se je zaručnica nekaj od žalosti a nekaj od srama nad tim dogodjajem hotela u suzah raztopiti, kakti cukor u vodi, oči su joj bile uvijek zaplakane a lica čřlena od brisanja rubcem suzah. Ne samo, da ju je Andraš ostavil, ali sada, ovak na špot detu nebude niti drugi nitko hotel za ženu vzeti, te joj je celi život pokvarjeni: — „Ovak nesme ostati.“ — „To se mora popraviti.“ — „To mora drugač biti“ — misli ona, te jedan krat, kao je njezin nesudjeni mimo njezine hiže prolazil, izide mu na susret te ga ovak liepo nagovori:

„Vid's dragi moj Andraš, ja sem izbilja falela, kad sem te na putu u cirkvu bedakom nazvala i ti si se na to mene odvekel, ali stim si ti meni za celo moj život škodu napravil, jer ja sam kroz to izsmehavanju izvrgnuta i nijedan dečko nebude po mene v še došel. Ja znam, da tvoja želja nije, makar me i ti sam nečeš, pak te zato prosim, da me ovoga špota riešiš. Tebi to nebude nikaj škodilo a meni bude hasnelo.“

„Ti napravi najmre ovak, mi pojdemo

još jedan krat u cirkvu kakti tobož na zdavanje, pak kada dojde na me pitanje jeli te hoćom, onda ja odgovrim da neću te se iz cirkve razidemo. To tebi nebu nikaj škodilo a zmene on špot, koj sad na meni zmeško sedi, odmah opadne i ja bum odmah imala med ostalemi pucami prehaju.“

Kad je ov spameten govor Andraš čul, privolil je na to, jer je izbilja videl, da taj čin njemu nebude niti najmanje škodil a Margeti bi pak mogel hasneti. — Jer kaj ga je briga, on Margeti drugač nije bil neprijatelj, samo ju za svoju ženu, nije hotel vzeti, a po nju potlam makar i najbogateši dečko dojde, to on njoj nije bil nenaviden. Zato anda na njezin predlog privoli te se je odmah pričelo u kući kakti tobož za zdavanje opet slagati, jer su se tobož mladenec pomiril.

Dojde vrijeme zdavanja i svati još bolje nakinčeni, nego prvi krat, te u puno vekšem broju genu se iz mladenkine kuće u cirkvu. Onde mladenec stape pred oltar te svećenik zapita: „Andraš! Pitam te pod zavez Tvoje viere, hoćeš li ovu poštnu dievojku Margetu za svoju ženu uzeti?“ — I Andraš odgovori: „Hoću!“ — Na to zapita Margetu: „Hoćeš li Ti ovoga poštnoga mladenca Andraša za svojega muža vzeti?“ A ona miesto da odgovori, kak je bilo dospomenjeno „Neću!“ — odgovori ona hitro takodjer „Hoću!“

čiste zrak, zato su stani u vrh ili u žumi osobito zdravi.

Jako škodljivo je stanovati u novih hišah, u novo beljenih ili ličenih sobah. To zrokuje mnogo betegov, osobito betegi trbuha, simicu, reumatizam i kostobolju. Ako su gde prilike takve, da moraš u novo zezidanom stanu stanovati, treba barem koliko moguće učiniti, da odkloniš škodljivu mokrinu i izhlaplivanje.

Prije svega valja gustokrat i izdašno zračiti (luftati), onda valja poldrugi ili dva kilograma gašenoga vapna u jednoj posudi u kutu sobe postaviti. Dobro je takaj u vlažnoj ili novo ličenoj sobi vučgati 50 do 60 grama sumporovih niti ili oprezno zapaliti malo pušćanoga praha. Posteljina, kaj je u stanu, zastore itd. treba većkrat izprašiti i izkefati, da se tim od praha i izhlaplivanja očiste.

Toplina u sobah neka nije nigdar veća od 13° R, zato bi trebalo, da je u vsakoj sobi toplomer, ar nas lastovito osjećanje u tom pogledu gustokrat vkanjuje.

Grof Albin Csáky,

mađarski minister za bogostovlje i nastavu.

— Na ljeto 300 for., odgovorili su mu.

— Onda nedozvoljim; ar bi vanredan sluga imel veću nagradu od redovitoga.

Žojim toliko izključivo lada um, da se ukazuje osoritim i hladnim, pak je ipak veoma blag i dobroćuden, dapače u držtvu svojih prijateljah kad kada i saljiv. No u službi i pri službenom poslu govori malo i drži suzpregnuto. Zevsema je drugač, kad pred njega stupa čověk iz naroda s kojom željom ili molbom. Ovakvom prilikom biva toliko ljubezan i srdačan, da se molitelj gotovo podsigura i bodri na iskrenost.

Grof Csáky zanima se za i svakoga, s jedne strani za to, kaj to zahtěva njegov

službeni položaj, stranom pako, kaj nije subjektiven, već se za vse drugo više, nego li sam za se. No grof Csáky nastoji, de neočituje toga svoga zanimanja, ar zna, da je većina ljudih kak děca, koja bivaju nećedna, kad vide, da im je čověk prijatelj. Grof Csáky misli, da jedna polovica světske mudrosti stoji u reguli: „i ljubiti niti mrziti,“ a druga u načelu: „nikaj govoriti i nikaj tvrditi.“

Minister je pelda čestitoga činovnika. On je toliko proniknut s dušnim spoznanjem o važnosti svoga zvanja, da rešava najneznatneše stvari sa jednakom pažnjom, kak i najvažnije. Dok je bil društva za oplemenjivanje ćudorednosti, delal je toliko savjestno u svojoj zadrugi, kak děla denes u ministarstvu. U uredu ide navěk u vrěme, pak to potrebuje i od svojih činovnikah.

Gustokrat ostaje u uredu prek uredovne vure, ako nije mogel da reši posle. On zaostatkov nejma nikakvih, ar ostaje do ti čas u uredu, dok je rešil ćeli kup spisah. On se ndrži one regule stanovitih ljudih, da spisi imaju u uredu dozreliti. I najzapleteneša pitanja s mesta rešava, zvun ako je stvar ni zadosta razjašnena. No pravo govoreć za njega niti nejma zapletenih pitanjah, ar i u najtešem predmetu pogadja bitnu točku stvari ter nahadja iz nje pravićen izlaz.

Toliko se smatra dužnim provećiti vsaku stvar, da se obazire i na anonymna pisma, ako svojom sadržinom i načinom odavaju istinu. On navěk išće istinu; istina mu je toliko dragocěna, da vrědi neka napora i muke, da se dozna.

Protekcije neljubi, osobito, kad se o tom děla, da jednoga svoga činovnika predpostavi drugomu. Svojim je podćinjenim činovnikom prepovedal, da mu se dohadjaju preporučivati za izprašnjeno više męsto. „Pri meni protekcija neodlućuje,“ rekel je jeden krat, „Ja prosudjujem svaćije zasluge i sposobnosti i prem tomu odlučujem. Ako se koji put vkanim, to je ljudski; no to znam, da mi je dušno spoznanje ćisto.“

No nesmatra protekcijom, ako ga nese

bićen čověk kod važnih męstah pažljivoga ćini na stanovitu personu i njezine sposobnosti. Onda sravnjuje službeni opis takove persone s onim, kaj mu je o njoj rećeno, ter dela kak misli, da je pravićno. On sam nije nigdar nikoga preporučival, a nepoznatoga čověka nije preporučal ni na najusrdniju molbu svojih prijateljah. Iz prva dal se koji put predobiti, držeći takve prepruke subim zlatom; no kesneše se osvedoćil, da je to navadno prema franceskoj poslovibi: „porćulan za porćulan“ ter vezda neveruje nikomu.

Pri podelivanju mestah gleda na sposobnosti i na karakter. Izveršivanje dužnosti nesmatra za nikakvu zaslugu, ter se gde koji put začudil, kad je gdo koga tim pohvalil, kaj zvršaval dužnosti. Im to mora biti.

Grof Csáky poznaje svoj delokrug savršeno. Postavši ministrom, hoteli su njegvi izveštitelji, da se jednostavno pozivlju na zakone. No on je obrćdil za regulu, da vsaki donosi sa sobom u sednicu dotićni zakon ili §. u originalu, ter ga ćita. Ovak je u kratko vrěme minister vse zakone predćudćeral i takaj postigel bezuvjetnu sigurnost u njihovu tumaćenju.

Grof Csáky sluša pažljivo i neprekida govornika makar i nižega, nigdar. Oći vupira u govornika, kak da mu bude iz duše ćital, kaj misli; nikaj toliko ndrma njegovim povjerenjem prema govorniku, koliko opažaj, da je strastan. Gdo hoće, da mu grof Csáky veruje, nek govori mirno i prez strasti. On govori prez velika naglasivanja, ostavljajuć slušatelju, da sući, jeli pravo kaj veli.

U svoju vlast neda dirati nikomu; no ni sam nebrazdi u tuđe polje. Koliko nedozvoljuje, da se gdo męša u njegove posle, toliko dopušća, da nadnjegovim odredbami vrši kontrolu sabor i javno mnenje.

Novine ćita posumno, s najpače one priobćaje, kaj zasćcaju u njegovu podrućje; no sam nije se novinstvom nikad slućil, da širi svoje ideje, joćće menje da postigne popularnost. Krive je vęsti rećko kad dal izpravljati.

Najviše ga boljelo, kad bi doćel u nepriliku sbog organićenosti sredstvah, kaj ih orsaćki proraćun poćaje njegovomu ministarstvu. Biva da bi trebalo, puno zaslućnih vagraćiti, a kad tćm nema sredstva niti za najzaslućeneše. Kaj je tu ćiniti? Šparati! I u istinu grof Csáky kupoval je sam glavom sagove (tepihe) za svoje urede, da kaj prišpara, a pohištvo je iz staroga fundacionalnoga kaštela.

Iz ćelog opisa sljedi, da minister Csáky spada među ljudi, koji ako i nisu morti puno ljubljeni, vsikak su obćenito šćovani.

KAJ JE NOVOGA ?

Vu Budimpeštu, 1. majuša.

Pod predsednićtvom baruna Bánfyja bila je konferencija ablegatov svih stranjah. Konferencija vććala je pozivu kotrigah hrvatskoga sabora u Budimpeštu u pohode. Delalo se o tom, da se nepozovu samo kotrigi narodne stranke, već i opozicije, pak da im se pruži tam prilika spoznati se s mađarskimi odnošaji s bliza. Konferencija je odobrila program ablegata Hoitsya. Kakti dani pohoda ustanovljeni su 19. i 20. majuša. Po programu ablegati budu razgledali vse znamenitosti Budimpešte, nazoćni budu banketu i gala-predstavi u teatru. Grad Budimpešta bude nazoćen kod ove svećanosti.

I svećenik im hitro ruke skup spoji, blagoslovi i do koncem kraja oženi.

Mladenec je u prvom hipu bil zabezeknut, a kad je k sebi doćel, bil je već poprek i povduš oženjen. — On je ćakako poćel proti tomu govoriti, jer da je to samo šala, da je dogovor bil drugač, ali mu je svećenik odgovoril, da ovde nejma nikakovih šalah, već da je tu sve istina, te da ovo sveto miesto nije miesto za komedje igrati. Zatim ih još jedan krat po obićaju blagoslovi i u miru boćjem odpusti. — Andraš i Margareta ostali su oženjeni.

Zloćinec.

Nekoj krivec bil je jednoć zaradi nekakovog zloćina po pandurih vlovljen, svezan i pred obćinsko poglavarstvo dopeljan. Kad su se starešini skup zebrali, za da vide jeli je ov krivec samo toliko kriv, da bu nad njim obćinsko poglavarstvo moglo svoju odsudu izreći, ili pak je njegova krivnja tolika, da bu moral višjemu sudu predan biti, poslušal je rećeni krivec pažljivo njihove zaključke u sedriji. A kad je doćlo do tog zaključka, da krivnja nije tolika, za da ide višji sud, ali ipak je krivnja, koju ovo obćinsko poglavarstvo kaštigovati mora, prićel je okrivljeni

se braniti i dokazivati, da on nije nikaj kriv i da je nedužen kak bieli golub ili vuzmeni janćec. Dugo je svoju nedužnost branil, ali dokazi su sve to jasneše proti njemu govorili i on je konaćno videl, da iz tog kripca nebu se zmeknul; prićme anda psovati Boga, kralja i ćielo obćinsko poglavarstvo, jer, kak je sam rekel, sad već je sve jedno.

Starešini se od ćuda nad takovom prevzetnostjum skoro okamene i jer su to za strašnu uvriedu držali, da je nje jedan hudodelnik pošćotal, poslali su deputaciju pred samoga kralja, da on u tom svoju odsudu izreće pošto je i njegu zloćinac opsoval.

Kralj Friederik veliki izreće na to sleduću odsudu, po kojoj je rećeno starešinstvo imalo dosta za snofati: „Da je krivec Boga opsoval, dokazuje, da ga nepozna, a k tomu Bog netreba moje pomoći, da krivca za to kaštigujem. — Da je mene opsoval, to mu odprašćam. — Zuradi toga pak, jer se je podufal plemenito obćinsko starešinstvo opsovati, zaslućuje oštru kaštjgu te se ima na pol ure u Spandau v rešt zapreti.“

Em. Kollay

Majuske promaknuče.

Ovogodnjaše majuske promaknuče je jedno od najvećih, kaj ih je ikada bilo vu miru. Imenovana su: 2 generala kanonirstva, 1 general konjaničtva, 18 podmaršalov, 42 general-majora, 44 oberstera, 88 oberstlajt-118 majorov, 192 kapetanov I. razreda, 281 kapetan II. razreda, — 420 oberlajtnantov, 541 lajtnant.

Novo gigerlske mode.

Parizki „Moniteur de la Mode“ od 26. aprila oglašuje sljedeće zakone ze fiefirice Gigerle, koji vrēde (glitaju) do 1. oktobra. Okolo vrata moraje da omotaju na mesto dovezdašnjih kravatah ogromne široke rubce s jednim vozlom, — a okrajci takvoga ovratnika privčvrštjaju se koma j na trbuhu prstenom ili pod remenom velikom iglom, koja prikazuje glavu clowra. Ovi su ovratniki ili zeleni ili modri. Znašatelj tih ovratnikah je herceg N., koji je zaradi vratobolje omotal vrat, tak je došel vu klub i ondi zrokuval senzaciju.

Za pohode rabe se švodske rukavice od lososab, za jahanje bē'e ili čerlene od pesje kože, za soireje i teater žute.

Za plisove i službene obede dozvoljen je rubec od bēlog batista, — drugač pak samo od pisane svile.

Dozvoljeno je princu Walesu za volju nositi samo jednu rukavicu, a drugi sglob tetovirati. Na melom prstu nose se tri mala prstena s tri velika kamena: rubinom, safirom i diamantom. Vura se nosi prez lanca vu žepu vu hlačab, a penezi vu prusleku.

Narukvice (manchete) kapōiju se ovalnimi dupljinimi gombi, spojeni lancem.

Vsaki fiefiric mora imati dvē batine. Prva je od citrunova, palmına ili masl-nova drōva, da se vidi, da je vlasnik bil vu zimi na Rivieri; druga batina je od bambusa i tak debela, da se vu njoj skrīti more bodež, ambrelo i srebrni plajbas. Prva batina je zevšema neobdelana, jednostavno varezana, ali na glavi okovana zlatom ili kristalnim gombom, vu kom-se nahadjaju bonboni.

Cipele se nose od krokodilove kože. Pravi je gigerl dakak vubil krokodila sam na Nilu. Za osta'u opravu ima se pobrinuti šnajdar.

Dvoboj vu Belgiji.

Vu Belgiji su vu taj čas najodlučeneje navalili na dvoboj (duel), da se skinu s dnevnoga reda. Novi izborni red oduzimlje na više ljetah izbornu pravo onomu, koji je sudeloval pri dvoboju ili mu nazočen bil kak i svedok, ter zato bil kaštiguvan. Senat pak prihvatil je privoljenjem i odobrenjem ministeriuma novi zakon, po kojem se dvoboj najostreše kaštiguje, a dēlniki, svedoki i deveri, kak i novine, koje se o dvoboju bave, osudjuju se na oštre kaštige i globe. Odbor spravišća, ne samo, da je pristal na taj zakon, već je dapače kaštige još povisil. Izazivači i nadalje oni, koji javno osramote ili zbantuju osobu, koja je dvoboj odbila, kaštiguju se s temnicom (reštom). Svedoki bivaju kaštiguvani na dva do jedno ljetu dana i sa 200 do 1000 frankah penezne globe. Podraživanje na dvoboj kaštiguje se sa 6 mesecih do pet ljet vuze (rešta) i sa 400 do 3000 franka globe. (Tak bi bilo dobro pri nas vpeljati).

Kolera vu Rusiji.

Od 10. do 25. aprila zbetežale su vu Varšavi od kolere 4 osobe, od kojih su dvē vumrle. Vu guberniji kovnenskoj zbetežale su od 18. marcina do 21. aprila 53 osobe, a vumrle 84; vu guberniji plockoj zbetežalo je 27, vumrlo 15 osobah. Vu Podoliji je od 6. do 23. aprila zbetežalo 20, vumrlo 5 osobah. Vu Radmu od 6. do 21. aprila zbe- težalo 20, vumrlo 10 osobah.

Aldovi Monte-Karla.

Buski herceg Nikolaj Karajev strelil se je na grobju vu Kandamini. Knez je bil vu Monte-Karlo, gde je vu kartašnici s province imal sreću, ali je na zadnje zgubil 800 000 frankah. — Bogata Englezkinja Miss Wattston zaigrala je vu Monte-Karlo 2 milijuna lirah, a zatim se vu svojoj palači otrovala (fergiftala) opijumom.

Nadvojvoda Albrecht vu Bosni.

Nadvojvoda Albrecht pohodil je ovih danah prvi put Bosnu i Hercegovinu, da pregleda ondešnje soldate. Vu pratnji nadvojvode nahadjaju se general-major Schöuaich, krični adjutant major Somogyi i štopski doktor dr. Huebel. Nadvojvoda ostavil je 8. majuša Beč, došel je 9. majuša vu jutro vu Brod, a po poldan vu Tuzlu. Iz Tuzle putuje nadvojvoda vu Sarajevo, kam je stigel 12. majuša, i tam je ostal šrez trojačke svetke. Za tim putuje 15. vu Mostar, od kud bude 16. išel vu Metković, gde si bude sel na jahtu „Greif“ i po morju pohoditi nekoje dalmatinske varaše. Več 22. majuša stigue nadvojvoda Albrecht vu Pulj, od kud se izravno povrne vu Beč.

Kršćenje nadvojvode.

5. majuša ob 10. vuri pred poldan došel je kralj Ferencz Jožef vu Wels, odkud se je odpelal vu bližoji kaštelj Lichtenegg, da bude nazočen vu familijarskem krugu kršćenju svojega vnuka. Taki iza dohodka kraljeva vu Lichtenegg preduzelo se vu velikoj dvorani prelat i dvorski plebanoš dr. Mayer kršćenje malog nadvojvode. Kum je nadvojvoda Rajner. Na večer povraul se je kralj opet vu Beč.

Ogenj vu Nedelišću.

7. majuša izgorele su vu Dráva-Vásárhelyu dve hiže i jeden škedenj.

Svim poštvanim čitateljem želimo lōpe, dobre i vugodne trojačke svetke!

Dobre žepne i stēne vure za fal cōue moći dobiti pri Pollak Bernatu vuraru vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za fal-cōuu.

Nekaj za kratek čas.

Vugoden betežnik.

Doktor: „Jeli ste betežen?“

Betežnik: „Dakak, drugač nebi bil v postelji.“

Doktor: Gde ste betežni?“

Betežnik: „Vu postelji.“

Doktor: „Kaj vam fali.“

Betežnik: „Zdravje.“

Doktor: „Jeli bi vas previziteruval?“

Betežnik: „To znaju najbolje sami.“

Doktor: „Ako budete tak odgovarjali, nek vas vrag vrači.“

Betežnik: „Zovite ga i onak nemrem s vami nikaj opraviti.“

Pred sudom.

Sudec: „Kaj vi nemate nikakvoga srama?“

Obtuženi: „Kaj nebi imal, vem priznam, dragi gospon sudec, da sam tat i lenjak; ali znaju i takvih ljudi trēba.“

Sudec: „Kak Vi to mislite?“

Obtuženi: „Nu znaju, gospon sudec, kad bi mi svi tati i lopovi postali pošteni, od česa bi oni vendar živel.“

Dobra služba.

Hižegazda: „Pri nas je vse vu redu, kak vu kasarni; ob šesti vuri se stanemo, ob dvanajsti jedemo, a ob 10 vuri na večer idemo spat.“

Dekla (služkinja): „Ako drugoga pošala néga, onda sam s tom službom zadovoljna!“

Dober odgovor.

Gigerl: „Kaj vam Vaša debljina nikaj nesmeta?“

Muž: „Baš niti malo, samo me srdi, kaj me vsaki bedak za to pita.“

Oficir: „Poveš ti meni, pješak Miška, zakaj nesme soldat nigdar glavu izgubiti?“

Pješak: „Ar bi jedna kapa previše bila.“

Priredil:

Glād Ferencz.

Jedanput jeden činovnik, svojega prijatelja tužio pred poglavarom, da iz kase krade peneze.

Poglavar pako smešeč ovako odgovori

Ja kradem... ti kradeš, on krade, pak smo si jednaki.

Cigan je jedan nekaj zlo vučinil, i zato je obsudjen na 50 batina. Jako je kričel več predi, nek su počeli batina mu brojiti po hrbtu.

— No, kaj ti fali cigan, zakaj tak jako tuliš? pita ga sudec

— Jaj, pog'aviti gospone, ovakov fine kože človek, i slab kak sam ja, lahko se mrtvo prebudi pod 50 batina, — jednu bar nek mi oprostiu.

— No dobro 49 dobiš!

— Hvala lepa, kušujem njim ruke, ali samo naj prvu mi oprostiju.

Na ovu misel, kojom je cigan hotel svih 50 batina se rešiti, su mu oprostili polovicu

Priredil:

Kerleza Ignác.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, a privátmegren delök lakására közvetlenül szállít fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vammen-tesen, sima, csikos, kockázott és mintázot-takat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín és árnya-latban.) Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal fe-lelősséget a Szerk.

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF
Glavni surednik
GLAD FERENCZ

LOTERIJA Grac 5-ga majša 1894
46 31 51 74 30

Cena žitka. — Gabona árak.

1 m.-mázsa. —	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	25
Zab	Zob	6	—
Rozs	Hrž	5	—
Kukoricza ó	Kuruza st.ari	4	90
" uj	" novi		
Arpa	Ječmen	6	—
Fehér bab	Grah beli	5	—
Sárga "	" žuli	4	—
Vegyes "	" zméšan	4	—

666. tk. 1894.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírró teszi, hogy Varga Lajos nagy-kanizsai ügyvéd végrehaj-tatónak, Szepelfeld Máté csáktornyai lakos végrehajtást szenvedett elleni 300 frt tőke követelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő csák-tornyai 544. tk. 198|a hrsz. a. ingatlanból Szepelfeld Máté csáktornyai lakost illető fele része — melyhez a 188. számú tlvkben felvett 198|b hrsz. a. községben lévő bejárás és udvartér tartozik — 1928 frt becsárban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1894. évi június hó 8-án d e. 10 órakor

a csáktornyai kir. járásbiróság telekkönyvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az in-gatlan becsárának 10%.-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazság-ügyminiszteri rndelet 8 §.ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság, mint tlvkhatóság.

Csáktornyan, 1894. évi február hó 25-én.

Gyapjuszövetek

Bel- és Külföldi Divatárak

Kamgarn, Cheviot, Tricot

Egyenruházati- Lovagló- Vadász- Erdész és Libéria-Szövetek

Peruvien és Dosking a magas papság részére

Kocsi- Butor és Tekeasztal-Posztók

legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállít vidékre, megren-delések utján

ANTON SUESS

gyári-raktára

Grác (Styria)

Alapított 1744-ben.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Elárusítóknak külön engedmény!

Kiadó lakások.

A szük utczai 248/189. számú házban

Egy nagyobb lakás

Egy kisebb lakás- és

Egy butorozott szoba kiadó.

Bővebbet a házmesternél.

517 3-*

A Richter-féle Tinct. Capsici comp.

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt igen jó hírnévnek örvend. Ezen fájdalomcsillapító bedörzsölés valamennyi köszvény, csúsz és tagzaggatásban szenvedő egyé-nek ez uton legyen ajánlólag emlékezetbe hozva. Ezen tinktura már 25 év óta, mint legmegbízhatóbb "szer általánosan kedvelt és ennélfogva már to-vábbi ajánlásra nem szorul. Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen kitűnő háziszernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony“ védjegyre ügyelendő, nehogy utánzatot adjanak, mert csak a vörös Horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor fordul-junk a gyártók gyógyszerárához: Richter gyógyszerárához „az arany szőlőházhoz“ Prá-gában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

ALAPITTATOTT 1841. ÉVBEN.

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

váltó-üzlete

BUDAPEST, V. DOROTTYA-UTCZA 1. SZÁM

saját házában.

Részvénytőke 10 000,000 frt.

Tartalékalap 4.400.000 frt.

Vesz és elad mindennemű értékpapirt a hivatalos tőzsdei árfolyamok alapján; tőzsdei műveleteket a legjutányosabban eszközöl; pénzügyi műveletekre nézve szívesen szolgál szakszerű felvilágo-sítással; igérvényeket minden huzásra bocsájt ki; előleget nyújt értékpapirokra; díjmentesen megvizsgálja a sorsjegyeknek és sorslandó értékeknek huzásait; kisorsolás által érhető árfolyamveszteség ellen biztosít sorsjegyeket és sorslandó értékeket.

Ajándéktárgyak nagy választékban.

Szagtalan és nyomban száradó

Valódi csakis
egy fél és
1 Kilos
üveg palackokban
kapható.

Utánzásoktól
óvakodjunk
és határozottan
Christoph-féle
lakk kőrendő.

Christoph Ferencz szobapalló-fénylakk

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használatlan-
sának, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás,
mely az olajfestékek és az olajlakkok sajáta, elkerültesik.
Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti
a mázolás. A palló nedves tárgyval feltörölhető, anélkül, hogy
elvonatná fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymázi,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olaj-
festék fedi be a pallót a egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt
alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen betöd minden
foltot, korábbi mázolás s; van azután

iszta fénymás (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különben
parketre a olajfestékekkel mar bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, anélkül, hogy nem fedi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzet mtr. (két középna-
gyasú szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9 1/2 márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol
raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prosp-
ektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék
jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint
1850 éve létező gyártmányt sokféle utánózzák és hamisítják,
s sokkal rosszabb, s gyakran a cőlnak meg nem felelő minőség-
ben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin.

Zürich.

Csáktornyaú :

GRANER TESTVÉREKNÉL.

Legjobb szerkezetű svájci zsebórák.

POLLÁK BERNÁT

órák és ékszerész Csáktornyaú,
főter, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

**svájci zsebóra-
arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru**
raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás
mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan
eszközölöm.

Olcsó árak mellett

F a l i n g a o s a k .

Kérjen csak „ZACHERLINT”

mert ez a leggyorsabban és legbiztosabban működő szer mindennemű lérgék kipueztítésára.

Semmi nem bizonyíthatja
jobban elérhetetlen ere-
jét és jószágát, mint
örösi elterjedésé-
nek sikere mely sze-
rint nem létezik egy
második szer, melynek
forgalmát, a

ZACHERLIN

legalább néhány tucsat
szor felül nem mulná.

Kérjen azonban min-
denkor lepecsételt
üveget és csakis

„Zacherlin”

névvel ellátottat mert
minden más értéktelen
hamisítvány !!

Csáktornyaú :

Strahia Testvérek
Graner Testvérek
Heinrich Miksa
özv. Göncz L. gyógyysz.

Alsó-Lendva :

Fuss Nándor gyógyysz.
Freyer Fülöp
Graner Testvérek.

Perlak :

Kramarits Viktor,
Sosterics Pál.

Felatrau :

Max Robič .

Az üvegek ára : 15 kr., 30 kr., 50 kr., 1 és 2 frt ; a Zacherlin-pórszóró-készülék darabja
30 krajczár.

996 8 - 7

Beszerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MŰRAKÖZ

Különleges árak:
 Egész évre 4 frt
 Fél évre 2 frt
 Negyed évre 1 frt
 Egyenlő részben 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése.
 Ide küldendők az előfizetési díjak
 és hirdetések.
 Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet«, a »Csaktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Hirdetéseik még elfogadottak:
 Budapest: Goldberger A. V. és
 Bokstein B. hird. irod. Bécsben:
 Schalek H., Dukas M., Oppelk A.,
 Daube G. L. és társaság és Herndl.
 Brnben: Stern M.

Nyitási peltisora 10 kr.

A millennium és Zalavármegye.

Az ezredéves kiállítás ügyében Zala vármegye gazdasági egylete m. hó 17-én Keszthelyen gyűlést tartott.

Főispán ő méltósága elnöki székét elfoglalván, üdvözli a megjelenteket kiknek ezen országos fontosságú ügy iránti érdeklődése már ily örvendetes számban történt megjelenésében is nyilvánul. Behatóan ismerteti az országos ezredéves kiállítás kulturális, nemzetgazdasági, ipari és még számtalan más országunk és annak minden egyes honpolgára érdekeit egyaránt érintő nagy fontosságát; kifejezést ad azon meggyőződésnek, hogy Zalavármegye törvényhatósága, gazdasági egyesülete, a megye minden birtokosa és polgára egyaránt teljes odaadással fognak közreműködni a nagy mű lényes sikerének biztosítása érdekében.

Felemlíti, hogy mint az országos rendező bizottság tagjának, alkalma nyílt meggyőződni arról, hogy a magas kormány minden lehető elkövet s nagy anyagi áldozatot is hoz a nagy mű oly szabású létesítése körül, mely méltó legyen nemzetünkhez.

Ezután felolvastatik a megyei helyi bizottság névsora.

Elnök ur felhívja a tagok figyelmét arra, hogy ezen bizottság lesz hivatalva már most az egész működést teljesíteni, mely minden esetre kellő gondot, megtontolást tapintatosságot és teljes ügybuzgóságot igényel.

nyel, de meg van győződve arról, hogy az ügy iránti belső érdeklődés minden esetleges nehézséget leküzdve, diadalmasan fog a kitűzött célhoz érni.

Felolvastatik azután az 1896-ki ezredéves országos kiállítás részletes csoport beosztási programjából a VI. csoport mely a »mezőgazdaság, gyümölcsészet, kertészet, szőlőszet, borászat, méhészet, állattenyésztés, állati termékek és állategészségügyet, továbbá a VII-ik csoport, mely az »erdészetet és vadászatot« foglalja magában ezekhez képest a helyi bizottság tagjai.

A Helyi Bizottság tagjai szakosztályokba oszlattak; még pedig I. a mezőgazdasági csoportba: Koller István felső-rajki földbirtokos elnökle alatt 26 tag, közöttük vidékünkől Tamás Ádám letenyei földbirtokos II. a gyümölcsészeti és kertészeti csoportba: Vessey László földbirtokos Várhely elnökle alatt 14 tag, közöttük vidékünkől Ziegler Kálmán kir. közjegyző Csaktornya, III. Szőlőszet borászati csoportba: Skublics Gyula dörögi földbirtokos elnökle alatt 19 tag. IV. Állattenyésztési csoport, állati termékek, lókiállítás, állategészségügy csoportba: dr. Haudek Ágost jószágkormányzó Zala-Apáti elnökle alatt 32 tag; közöttük vidékünkől Szabó Imre földbirtokos Pusztákovecz Vrana Frigyes földbirtokos Bányavár, Wlasits Nándor uradalmi tisztartó Bellatincz, Hajós Mihály ügyvéd Alsó Lendva, Szmodics Viktor földbirtokos Alsó Lendva, Tóth István tisztartó Csaktornya, Wlasits György ispán Turcsiscse. V. Kiserletügyi csoportba: dr. Csanádi

Gusztáv gazd. tanítézeji igazgató elnökle alatt 8 tag, vidékünkől Margitai József tanítóképezdei igazgató Csaktornya. VI. Erdészeti szakosztály és vadászati csoportba: Csertán Károly alispán elnökle alatt 12 tag, közöttük vidékünkől Balázs Béla és Kárpáti Lajos uradalmi főerdészek Alsó Lendva.

Az ekként megalakult bizottság a következő határozatokat hozza:

Az állat kiállítás keretébe tartozó, de külön létesítendő lókiállításra vonatkozólag kimondja a bizottság, hogy feladatánál tekintend, miszerint a megye minden vidékbeli és minden fajú lóállományából és nem csak egyes vidék lovaiból rendezi kiállítását.

Kimondja továbbá, hogy Zalamegye területén bőven található tőzgeből is fog kiállítani és az első vagyis mezőgazdasági csoport keretébe osztja be.

Svastics Benó főispán elnök felemlíti, miszerint tervben van egy oly falu felépítése az ezredéves kiállítás alkalmából, melyben az ország összes megyéiből egy-egy ház lenne felépítendő; egy ily ház felépítési és berendezési költségei 2500 forintban vannak hozzávetőleg megállapítva, felkéri a bizottság plenumát, hogy ezen indítványt, melyet már 30 megyéje az országnak elfogadott, a legközelebb tartandó törvényhatósági bizottsági gyűlésen támogatni sziveskedjék. A bizottság egyhangúlag megígéri hozzájárulását az indítványhoz.

A „Muraköz“ tárczája

A libapásztor.

— Rajz a pusztáról. —

Meleg, rügyet fakasztó tavaszi napsugár ömlik végig a pusztán s meglebben a távolban, az elmosódó kunhal m. tövében, a tűnő délibáb.

Valami langyos, illatos szellő leng kereszttől a sík rónaságon s a virágos akácok halvány zöld levelei, ott a szikes ér szélén, lágy zsongással verődnek össze a csendes légáramlatban.

Megcsillan a harmatos buzavetés s szemképráztaó hullámai benyulnak messzire, egészen a fehér tanyáig.

A dülözt kigyós vonalán, apró, csipegő jószágok nyomában, lépked egy fiatal leány, a libapásztor.

Haja két tömött, nehéz fonatban omlik a színes pruszlikra, mely rózsás árnyalatát vissza véli a napsütött arcra, mintha még ezzel is nevelni akarná a fekete szemek villogó fényét. Piczike, meztelen lábával gyöngéden kerülgeti ki a dülözt sserény vad virágait, nehogy rátaposson s ijedten veri el magától a sűrűmögő méhet, mely ajkairól akar szedni mézet.

Hosszasan elmerengve tekint végig a szikes s kellemes pir ónti el vonárait, mikor a delelő kútnál, az ezüstleveles nyárfák alatt, megpillantja Pistát, a Bogáti János uram bojtárját, ki selymes birkákat legeltet a kőkénybokrok között.

És azután egyre inkább fogy kettőjük között a távolság.

A libapásztor valami régi divatu, unott nótába kezd, melynek hangjait a szél felkapja s elviszi a kutig, a hol megszólal rá a vízhang és bubánatos szavu kis tülkő közönti rá Julcsára a reggelt.

Fenn, a napsugaras messzeségben, énekes pacsirta csattogtatja össze szárnyait s versenyl repül a színes lepkével, mely bokorról-bokorra száll.

— Adj Isten hugom! — szól Pista a mosolygós libapásztorhoz, mikor közel ér hozzá s erős izmos karjaival körül öleli a lány derekát, a mely hajlik jobbra-balra, mint az ingóanyagok nádja

— Adj, Isten! — feleli Ju'csa s szuró, égető tekintetével oda tapad a barna férfi arcba, a mely szerelmesen vágyakozva tekint reá.

— Valami rosszat, félelmet álmodtam az éjjel, hugom. Zimankós, hideg fergeteg tombolt a pusztán, szakadt a zápor, a szikkadt érben meggyülemlett a víz s elragadott léged magával az ár.

Csicsergő bohókás nevetés hangzott el a leány ajkáról.

— S aztán?... Hát nem tudja kigyelmed, hogy az álom esős időt jelent? Mi rossz volna abban?

A legény homlokán egy borús, homályos árny vonaglott által s megfogta a libapásztor kezét.

— Féltelek Julcsám!...

— Engem?

— Lásd, azt hiszem, hogy a hevesen tűző napsugár meglopja szemeid fényét, a autógó szél elhervasztja arcod rózsáit, hogy megcsalsz, elfelejtess egykor...

— Pista! — szólott a leány s a pruszlik alatt hevesen kezdett dobogni a szíve.

— Irigység, káröröm jár a mi nyomunkban, rózsáim. Sok az ellenségünk, azután meg...

— Nos, mit akar kigyelmed?

— Hát látod, te is lány vagy, olyan mint a többi!...

Ezekre a keserű szavakra már kitört a leány kebléből a földokló zokogás s oda borulva a legény ziháló, széles mellére, onnan ordelte fel a síró szavakat:

— Hogy milyen rossz ember kigyelmed? Van lelke hozzá megvádolni engem, pedig ha tudná, mennyire szereltem!...

Kicsike fülemile édes dalától csendült meg a szomszédos bokor, mintha a csók csattanását akarta volna hallatlaná tenni.

(Csáktornya május 16.)

Városunk képviselőtestületének mai közgyűlésén két igen fontos tárgy került napirendre. Első sorban a lovassági kaszárnya építésének ügye foglalkoztatta a képviselőket s az e tárgyban hozott határozat szerint már csak rövid idő választ el bennünket a kérdésnek végleges megoldásától. De a mai higgadt, tárgyilagos tanácskozás egyúttal arról is meggyőzött bennünket, hogy ezen kiválóan fontos városunk közönségét oly nagy mértékben érdekli ügynek elintézése elé is a legnyugodtabban tekinthetünk; városatyáink gondos körültekintése, a város érdekei iránti őszinte jóakarattal párosult bölcs intézkedései minden esetre csakis közös érdekeinket fogják előmozdítani.

Több pályamű érkezett be a kitűzött határidőre, ezek közül azonban csak Soukup Adolf kassai mérnöknek ügyesen készített tervezete érdekelhet bennünket, a mennyiben ezt fogadta el a képviselőtestület részletes kidolgozásra.

A modern, pavillon-rendszerű építési tervet részletes kidolgozása és a költségvetés elkészítése kétezer forintba kerül. S ezen, aránylag csekély összegnek két-háromszorosát kitevő más ajánlatokkal szemben Soukup mérnökének az az előnye is meg van, hogy készítője, mint építési tervező a legutóbbi időben is több hasonló munkálattal dícséretes eredménnyel végezett, hozzánk is hat-évtől, általa készített olyan tervet küldött, melyek után tényleg nagyobb kaszárnyák lettek felépítve. Így már egyénisége is nagyobb garanciát nyújt az iránt, hogy első sorban a saját érdekünk az, ha a fontos munka keresztülvitelével őt bízzuk meg.

Ezen munkálat alapján a tervezett kaszárnya költségeinek a katonai kincstár által szerződésileg biztosítható jövedelemmel leendő összehasonlítása után lesz végleg elhatározva: lesz-e hát kaszárnyánk, vagy nem. Ha azon kellőleg biztosítható jövedelem a város által betérjendő tőke iránt biztos fedezetet nyújt s ez által városunk fejlődése, előrehaladása csakugyan várható, úgy felépítjük a kaszárnyát. De ha az összehasonlításból az tűnnek ki, hogy a szerződés megkötése a városra nézve hátrányos volna, mi sem természetesebb, mint hogy az egész ügy a napirendről egyszerűen lekerül. Várjuk tehát a minden esetre legjobbat.

Második, szintén igen fontos tárgya volt a közgyűlésnek a főtér s az ebből kiágazó állami utak kövezésének kérdése. Az állam most építeti a város legélénkebb vonalain áthúzódó állami utakat. Miután a goluboveci zuzott kővel való burkolás csak négy méter szélességben terjed, indítvány merült fel az iránt, hogy egyidejűleg a kérdéses vonalakon a város költségén egészítsék ki a burkolást. Szakonyi mérnök ur részletes tervezete szerint 5095 négyzet-méter tesz ki a kiegészítendő terület. A képviselőtestület olyan értelemben hozta meg határozatát,

A nap is magasabbra hágott a ragyogó boltozaton, sugarai hevesen tüztek le a széles rónára, mikor Pista bojtár virágos szűrét leterítette a gyep-puha bársonyára s ráültette a zokogó lányt.

Fejök fölé sötét, hűvös árnyat borított a nyárfa lombja s vallomásait nem hallotta más, csak a pusztai kutyám tetején álló gölya mely hosszú csőrével fészket rendezgeté.

Lassan azután eltűnt a délibáb.

Hűvös, enyhet nyújtó szél kerekedett nyugatról s az akácok mögött lenyugvó nap utolsó, vérvörös sugarait hinté szét az alkonyba boruló síkon.

Külön csoportokba verődve haladtak a tanyák felé a jószágok, csak a keresztút végénél állottak meg egy-egy pillanatra, hogy a szerelmes bojtár s még szerelmesebb libapásztor elbucsuhanassanak egymástól — holnapig.

— Azután összel rózsám!

— Szűret után! — feleli a leány s csillagok fényénél csattan el az utolsó, bucsu csók.

Mikor aztán elmúlik a nyár s beköszönt a virágokat hervasztó ősz, Pista bojtár is neki fog a gölya mesterségéhez s fészekrakáshoz kezd...

Irta: Bibó Lajos.

hogy a felhasználandó anyag költségét, mely pontos számítás szerint 1874 frtra megy, a város érdekében megszavazza, hogy ha az állam kiépítésnél alkalmazott munkasert és a nagy hengert, ez iránt kérvény által megkerestetvén, hajlandó lenne átengedni. A tervet szerint a kiépítés vonalába esnek — négy méteren túl kocsi- és gyalogjárókat számítva — a nagy vendéglőtől a piacáig, innen, az egész piac-teret is belevéve ki az Ujvári-úton fekvő Zozoliné-féle ház és ugyancsak a piacáig a Deak-utca, egészen a hidig terjedő részletek. Ha a terv sikerül s a kísérletképen készitendő köburkolat tőkéletesnek bizonyul, akkor fokozatosan, évről-évre az egész város területén hasonló utakat fognak készíteni.

Az iskolaszék javaslata alapján elhatározta a képviselőtestület, hogy az elemi iskolánál egy helyettes tanítói állást szervez; az alkalmazandó tanító véglegesítés nélkül, minden, a város iránt felmerülhető más kötelezettség mellőzésével óránként 50 kr., de legfeljebb évi 200 frtra terjedhető díjazásban részesül, ha a rendes tanítók betegsége esetén tényleg helyettesít. Ezen állást Czompó Andor helybeli kántorral tölti be. Elhatározatott továbbá az Ujvári-utcában fekvő Weisz féle háznak 2000 frton leendő megvásárlása; végül a toronyóra javítása iránt benyújtott s 153 frtra menő költségvetést fogadták el.

Meghívás!

Minden népek szellemi, anyagi erősségének létalapja műveltségében gyökerezik. Az igazi műveltség meghozza az esz-közök tisztaságát, csakis ez szül közös törekvéseket, egyesíti a legtávolabbi világrészeket, hozza össze egy haza polgárait. A tudomány nagy vívmányai megédesítik az egyes életet, boldogítják az összezt. A kultúrának csak áldásai vannak, mindnyájunkat táplálnak gyümölcsei.

Az élet szétszórja a testvéreket, élő hírvők se hallik. Szétvált utakon küzdenek a létért, összeolvassza őket az édes szülői kebel. Műveltség gyengédebbé, szorosabbá fűzi kötelekeinket édes anyánkhöz.

Földi életünket megédesítő ezen magas eszményi célok szolgálatában áll az E. M. K. E. Tíz éves fennállása, meg erősödése hathatós tényező hazánk kulturájának előbbvitelére. A hatalmas társadalom, sziveink önkéntes megnyilatkozása, ezen legelső kultúregyletünk keletkezése, fenntétele alapja, e közös érzület teremtheti csak meg egyetlen anyánk, magyar hazánk iránti gyermeki vonzalmunkat.

A nagy múltban is a felvilágosodás zászlaját elől lobogtató Torda városa, és segítő társa az E. M. K. E. torda-aranyosvármegyei választmánya az ősz multhoz hív, mikor Hazánk legnagyobb kultúregyletét falai közé hívta. Egyúttal áldozni kíván ez alkalommal az eszménység nagy apostolának, a magyar regényirodalom megalapítójának, halhatatlan szülőltjének br. Jósika Miklósnak. E kettős ünnepélyre az 1894. június 3-án tartandó nagy közgyűlésre és Jósika-emléktábla leleplezésére a „Muraköz“ t. olvasóit ezennel tisztelettel meghívjuk. A részletes programot az érdeklődők a „Muraköz“ kiadóhivatalában megtekinthetik.

Tordán, 1894. május 6-án.

A 100-as bizottság nevében:

Velits Ödön, Sándor Kálmán
elnök. társ-elnök.
Gróf Bethlen Géza,
tiszteleti elnök.

Különfélék.

— Gróf Festetics János ur e hó 11-én külföldi utjáról hosszabb tartózkodásra Csáktornyára érkezett és zala-ujvári kastélyában szállott meg.

— Gáspárits emlék-oszlopára Perlakon Sipos Károly gyógyszerész ur gyűjtőívön összesen 60 frt 80 kr gyűlt össze, mely összeg az Alsó Muraközi Takarékpénztárban van elhelyezve. Ujabbán adakoztak: Mihácz János Perlak 40 krt, Prelecz István Perlak 1 frtot, Hajdinyák Elek Perlak 1 frtot, Németh N. vasút őr. Murakirály 2 frtot. A gyűjtést Malek István perlaki bíró ur egy külön íven folytatja. Gáspárits Borbálya, férjezett Kutnyák Mihályné a boldogult Gáspárits Márk édes testvére hajlandó az emlék-leleplezéshez szükséges téglát adni s egy alapítványt kíván tenni testvére emlékére évenként szolgáltatandó misére.

— A megyei általános tanítói közgyűlésre, mely Csáktornyan a nagy szünidőben tartatik meg, Hajtató Sándornak a nagy-kanizsai járásköri gyűlésen tett indítványa folytán a központi választmány a varasdi tanító-testületet is meghívja vendégül.

A csáktornyai négyzet által június 2-án rendezendő tavaszi multság sikere érdekében mindent elkövet a rendező bizottság. Ugy haljuk, hogy a rendezőség a multság táncz helyiségébe, az áll tanítóképző tornacsarnokába s kertjébe villamos ivlámpákat szándékozik bevezetni. Nagyön helyes a rendező-bizottságnak az az intézkedése is, hogy az ételneműeknek megszabott árak lesz. Egyik sátorban hideg ételek lesznek adagonként 20–25 krajával, a másikban meleg 30–35 krajczárjával s a t. Va rászdról is több vendég ígérkezett.

— A közönség figyelmébe! Csáktornyan a kir. postahivatalnál f. hó 11-től kezdve reggeli 8 órától megszakitás nélkül esti 9 óráig adhatók fel minden néven nevezendő levélpostai, egyszerű ajánlott és express levelek, nyomtatványok, áruminták stb.

— Halálhír. Tóth Kálmán hodosáni áll. isk. igazgató-tanítónak három éves Erzsike leánya e hó 12-én meghalt. Enyhítse a szülők faldalmát számosak őszinte részvéte.

Felültetés. Egy budapesti napi lap városunk közönségét alaposan felültette. E hó 15-én d. u. 2 órakor érkezett a hirlap elárusító könyvkereskedésbe a következő sürgöny: Budapest. Lapunk óriási szenzációt keltő politikai leleplezést közöl. M. A. A hirlapelárusító kirakatába tette a sürgönyt s meg volt az eredmény: városunk lakói nyugalmának felzavarása. Tömegek verődtek össze a könyvkereskedés előtt, mindenki a hirhelt sürgönyt akarta olvasni; a kávéházakban éjjel utánig fennmaradt a közönség, mely egyébről sem beszélt, mint a másnapi leleplezésről. A találgatásnak se hossza, se vége. Ministerek, főrendiház, hercegprímás, család, sikkasztás s tudja Isten, kinek a nevéhez és mi mindenhez nem fűztek kombinációkat. — Megvirradt végre a várva várt nap s a budapesti vonat is megérkezett a M-gal. Csakhamar elkapkodták az összes példányokat, de azonnal csalódva félre is dobták. Lett pedig az óriási szenzációt keltő politikai leleplezésből óriási felültetés. Morál: ne higgy a szenvedélynek!

— Megyei hírek. A megyei területek rendezendő fás- és zöld szőlőjártái

tanfolyam szorgalmas hallgatóinak jutal-
mazására 10 drb. 10 frankos aranyat utal-
ványozott a gazd. egyesület — A kesz-
helyi zsinagógába ismeretlen tettesek
betörték a perselyekből 8 frtot elvittek.
— Nagy-Kanizsa város 500 ftot
szavazott meg az ottani ev. ref. misszió
egyház részére. — Knauz Boldizsár,
a délszlai takarékpénztár főkönyvelője 49
éves korában Gyulafehérváron, Wenning-
er Mátyásné 23 éves korában Zala-
apátiban, Besztercey Balázs, lég-
rádi segédjegyző Nagy-Kanizsán s Szegő
Gyuláné, szül. Hirschler Fanni
42 évében N.-Kanizsán elhunyt. —
Légrádón az idei májusi vásárt 21 én
fogják megtartani. — Komárom vá-
ros közelében egy öreg asszonyt elgázolt a
gyorsvonat. — Ungár J., nagykanizsai
szatócs a felrobbant petroleum lámpától
életveszélyes égési sebeket szenvedett

— **Élelemelő ünnepély** folyt le a bu-
dapesti első leánykiházasító egyesület új palo-
tájában a folyó hó első napjaiban. A zár-
követ tették le azon épülethez, melyet az
egyesület a Teréz-köruton, három utcára
néző homlokzattal emeltetett. Az egyesület
előkelő állását és kipróbált közhasznu-
voltát eléggé bizonyítja az a körülmény,
hogy az ünnepélyen a székes főváros ve-
zérférfiai: Gerlóczy Károly és Márkus
József polgármesterek, a Lipót- és Erzsé-
bet-város országgyűlési képviselői: Mezei
Mór és dr. Morzányi Károly számos más ki-
tűnőséggel együtt megjelentek. Az ünnepélyt
dr. Reich József igazgató nyitotta meg,
kinek bevezető szavai után küldöttség
hozta a terembe Schwartz Armin elnököt
s dr. Wittmann Mór tartott az egyesület
31 évi, folyton erősödő működéséről fe-
lelt érdekes beszédet. Az emberszeretet
nemes érzelmű a legerősebb védőbástya a
század végének fenyegető rémei a socia-
lismus és anarchismus ellen. Az első bu-
dapesti leánykiházasító egyesület e nemes
cél szolgálatában, a boldogság terjeszté-
sében futotta meg eddigi pályáját s gaz-
dagultja kezébe fog egy még szebb
jövőért. Az ünnepi beszéd után beillesz-
tették a Róna József szobrász által készit-
tett művészi zárkövet az épületbe és ekkor
általános nagy érdeklődés közt a székes
főváros polgármestere, Gerlóczy Károly
kir. tanácsos emelt szót. A polgármester
köszönetet mondott az egyesületnek a fő-
város nevében ezen kiváló közhasznu in-
tézett létesítéseért, a melynek párját nem
leljük a hazában. A közszolgálatban eltö-
tött hosszú és sokoldalú tevékenységének
emlékei közt örömmel őriz egy kis emlé-
ket, azt t. i., hogy ő volt, a ki 30 évvel
ezelőtt, mint Pest város hatóságának egyik
jegyzője, az első budapesti leánykiházasító
egyesület alapszabálytervezetét felülvizsgálta és
a város hatóságának jóváhagyás végett
előterjesztette. Örömmel emlékszik erre,
mert az akkor elvetett mag kikelt, az ő
szemei előtt nőtt a fa nagygyá, s árasztotta
jótékony gyümölcsét ezrekre és ez-
rekre. Az egyesület saját ereje, saját mun-
kássága által évtizedekről évtizedekre na-
gyobb sikereket ért s ma jól esik szólónak
konstatálni, hogy meglepéssel tekint-
hetnek vissza az egyesület vezetői a megfutott
pályára s ama nagy közgazdasági misszióra,
a melyet az egyesület betöltött s betölteni a
jövőben is hivatva van. A polgármester
szavai általános lelkesedést keltettek. Reich
József köszönetet mondván úgy Gerlóczy
polgármester urnak, mint a többi jelenvolt
előkelőségek a szives megjelenésért, a
minden tekintetben sikerült ünnepély véget
ért. Az egyesület, mely első volt a magyar

hazában, mely a kölcsönösség elvén ala-
pult, igen szilárd helyzetnek örvend s
mídon az elnökség és igazgatóság köszö-
netet érdemel működéséért, az egyesület a
nagy közönség figyelmét is a legnagyobb
mértékben megérdemli.

— **Papirfüzesnád**ból. Amerikában
kísérleteket tettek a papirnak fűzesnád-
ból való előállítására. E kísérletezések a kívánt ered-
ményre is vezettek és most New-Yerseyben egy
társaság van alakulóban, mely ezen elegendő
nyersanyaggal rendelkező új iparágat nagyobb
erővel szándékozik üzni.

— **Óriási léggömböt** készített el
legutóbb Spencer és fiai halloway- (Angolor-
szág) ország, a mely teljesen megtöltött állapota-
ban — körülbelül 17 méter átmérőnek megfele-
lően — nem kevesebb, mint 2700 köbméter gázt
foglalt magába. Világítógázzal megtöltve a gömb
2200 kgr. horderővel bír, úgy, hogy az — 1100
kgr.-nyi önsúlyát levonva — még 1100 kgr.
terhet képes szállítani. Hír szerint a léggömb
meteorológiai megfigyeléseknek és vizsgálatoknak
van szánva és szándékoznak vele hat napig
tartó, megszakítás nélküli utazást a magas lég-
régiókban megtenni. Hogy e mellett a gázveszte-
ség lehetőleg megakadályoztassék, a lepel két
vég selyemszövetből készült, a melyek kén-
ővel vannak egymással összekötve; az egész hasonló-
képpen selyemből készült hálózatra 6¹/₂ kilo-
méter szinor volt szükséges. A léghajó ára kö-
rülbelül 50,000 márka; egyszeri megtöltése pedig
400 márkába kerül. A tudományos vizsgálati
utazás befejezése után a léggömb Londonba
szállítatik és itt mint Captiv-léghajó fog hasz-
nálatba kerülni.

— **Reszelő** aluminium aczél-
ból. Ha az aczélhoz kis mennyiségű aluminiu-
mot adunk, ez rendkívül alkalmassá teszi azt
reszelők előállítására; kezdetben puhább lesz, a
mi a fogak bevágását lényegesen megkönnyíti;
az erre eszközlendő keményítés által rendkívül
keménység éretik el. Az így előállított reszelők
igen szolidak és tartósak.

— **Sebkimélő**. (Lucas Edéné Cassel-
ben.) A sebkimélő egy hurkolatból áll, mely a
megsebzett testrészeknek megfelelőleg van alak-
kítva és aféle rugós csatszerű betéttel lesz
nyomva, hogy így a sebet megóvja a rothadási
csirák stb. belépésétől és egyszerűen megaka-
dályozza, hogy az illető testrész nyomás vagy
lökés által utólagosan megsérültsék.

CSARNOK.

Új találmány.

(Közl.: Bergl Sándor szabadalmi és mű-
szaki irodája. Budapest VII. Erzsébetkörut 38.)

Miként jutott Dove először a
„golyóálló” pánczéjének eszmé-
jére, azt tréfás módon beszélt el nem rég egy
szerkesztőnek. Ez azt kérdezte ugyanis tőle:
„Hogy jött Dove ur tulajdonképpen arra a
gondolatra, hogy egy golyóálló pánczél készit-
sen?” — „Hát tudja, dolgozom én azon már tíz
éves korom óta.” — „Lehetetlen!” — „Atyám
áldott jó ember volt, csak hogy nagyon könnyen
lobbant haragra; ha rossz bizonyítványt hoztam
haza, akkor czudarul elnászpángolt. Egy napon
ismét nagyon rossz iskolai bizonyítványt kap-
tam. Előbb az a gondolatom támadt, hogy
Amerikába szököm, mert tudtam, hogy mi vár
reám otthon. Végre más utat találtam. A háta-
mat és más testrészemem kipárnáztam, még pedig
oly ügyesen, hogy atyám ütéseiből mitsem érez-
tem; sőt mulattam rajta, hogy mint erőlteti meg
magát a dologban. Mikor aztán egyszer később,
egy pisztolyparbajról hallottam, melynél az egyik
fél elesett, azt gondoltam magamban: „Ha az
egy cselekedett volna mint én, bizonyosan nem
történt ez vele!” És így jöttem lassankint arra,
hogy egy golyóálló pánczél feltalálásával fog-
lalkozzam.”

Modern szokás.

Lányka! mikor legelőször
Csókoltad meg ajakam . . .
Tulvilági érzés futott
Végig-végig én rajtam.

Imádtalak, szerettelek
Jobban, mint tán menyemet;
Csakhogy hamar semmivé lett
E lángoló szeretet.

Jött egy ifju — nem sokára —
Megkérni a kezdet:
Elfeledtél, megtagadtál
S neki adtad kezdet!

Farkas Károly.

Népdalok.

I.

Kétszintű a bogáncskoró virága
Kétszintű vagy te is szívem bálványai
Ma még nekem, holnap másnak ígéred
Szerelmedet; — nem hiszek én tenéked.

Fenn az égen esti csillag integet;
Ne hitess, ne csalogass engemet!
Nem hiszek én, nem hiszek a szavadnak,
Maradj, maradj barna kis lány magadnak!

II

Késő este szépen szól a csalogány,
A szívemet ellopta egy barna lány —
Barna kis lány, add vissza a szívemet!
Kétszer nyilni a virágnak —
Egy tavaszon — nem lehet.

Elhallgatott, elnémult a csalogány,
Haragszik a kis tolvaj a — barna lány —
Visszaadott, visszaküldött egy szívet,
A magáét — és cserébe
Ott fogta az enyémet.

Göcsej felől fuj a szellő hidegen,
Az én rózsám e vidéken idegen . . .
Mit tehetek, mit tehetek egyebet?
Cserébe hát neki adom
Örökre a szívemet.

III.

Nem messze van tőlünk egy malom —
Bubánatot őrlenek azon.
Elviszem hát oda búsatom
S reggelig azon lejáratom.

Mura vize jaj de zavaros!
Az én rózsám nagyon haragos . . .
De kitisztult a Mura vize
S meglágyult az én rózsám szíve.

Farkas Károly.

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JOZSEF

U urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Šešefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo: Kujšara Fisebi Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na hrvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. — Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Zdravoslovje.

Kretanje tela.

Vsakdašnje kretanje tela na frižkom zraku potrebno je, da ostanemo zdravi.

Gdo se gustokrat vu frižkom zraku spredje, tomu krv živahnije i pravilnije obtiče telom, slajše jede, lehkeše probavlja, mirneše i krepčeše spava, koža mu se bolje ishlapljuje, živci se jačaju, mišice i vsi organi su krepčesi i elastičnesi.

Hodanje najzdraveše je kretanje tele, vnogo zdraveše, nego se voziti i jahati, samo se mora ovo naproti zdravstvenom stanju urediti. Vozenje je zdravo, jaćenje zdrašveše, hodanje najzdraveše. Vsaki dan treba se kretati jednu vuru na frižkom zraku, bilo ljepo ili grdo vréme: tim nam se telo jači, na premembe vremena se privći, mogli bi reći uzduhom se sprijatelji, izkustvo nas vući, da ljudi, koji navék vu sobi sede, najviše trpiju od hunjavice i kostobolje.

Vu jutro odmah, kak se stanemo, nevalja se naporno i dugo kretati, ar odveć frižek prelaz od mira na delatnost, nena ravan je ter slabi i vumori.

Dobro je vu društvu šetati se, ter gusto mēnjati predele, ar se tim i duh

razbistri. Šećemo li se sami, nevalja vnogo misliti. Hodati nevalja ni odviše hitro, ni odviše po leško; ako odviše poleško idemo, premalo se pojedini dēli tela kreću; idemo li opet prehitro, odviše se razšarimo, ter sile nam se preko mēre oslabe.

Bežanje zdravo je, ako nebežimo pre-gusto ni predugo. Bežanjem veoma se vežbaju trbušne mišice, ter se dihala šire. Ljudi slabih prsih nesmenju bežati.

Na važnije pravilo (regula) kod vsakoga makar kretanja je: poleško početi, ter isto tak prestati. Počimljemo li se na jenkrat hitro kretati, krv na jenkrat od više hitro kola (cirkulira), zila se od više razšire, pak onda zrokuju tškobu, omeglovicu i druge nevolje.

Gombanje (turnanje) jako godi, nu valja pri tom navék paziti, da se kakva nesreća ne dogodi. Turnanje razveseli i jači telo i duh. Osobito onim, koji iz makar i kojega zroka nemreju se svaki dan prešetati, jako zdravju godi gimnastika vu sobi, prvlje nego ležeju spat i kad se staneju.

I ples moremo međ zdrava kretanja tela ubrajati, nu talibože večkrat neumjerenost, odviše hitro plešu ili sred plesa mrzle vode piju i tak zdravju jako škode. Gdo odviše dugo i hitro pleše, ne samo da zdravje svoje zevsema kvvari, nego more i naglo vumrēti.

Treba i paziti, da po plesu nejdimo, dok se nisu zevsema ohladili. Vu obće treba, da plešu odrasli; dēvojčicam vu razvoju jako škodi.

Betežljivi i slabi ljudi, koje zvanja sili, da su vnogo vu hiži, mešteri, pri kojih jeden dēl tela naporno dēla, a drugi zevsema miruje, dobro bude vćinil, ako celo telo frotira (riba). Frotiranje komadom flanela i to tak dugo, dok se koža ugrje, nadoknadil bude jim kretanje tela, ako ovo frotiranje vu jutro i na večer ponavljaju. Črez to nam sokovi po telu hitreše cirkuliraju, nigdi i nigdar ne zapinju, a nepotrebne stvari uredno se izlućuju. Ljudi, kojim je telo jako slabo, razmaženo i razdraživo, bolje budu činili, ako se samo rukom ribaju, ter ne odviše dugo na jeden put, nego rajši večkrat ponavljaju. Vu obće valja paziti pri ribanju, koliko telo podnaša, da se ovo odviše ne ugrije i ne razdraži.

Ribati treba najprvlje glavu, onda ljeda, pak onda druge dēle tela.

Ako pri delu stišnjenimi i prignjenimi prsi sediš, nemogu ti se pluća dosta širiti, nemreš za dosta i pravilno dihati, a to je jako znamenito za priugatavljenje i kolanje krvi, pak za sama pluća more da ima osobito zle posljedice, to je bo najvažnesi zrok, da ima toliko ljudih, koji beteguju od sušice (heftike)

Z A B A V A.

Anda dieca, kaj hoćete jesti?

U nēkom vekšem varošu dojde jednoč sriednje dobe gospon sa dvemi dećeci u jednu oštariu; tam si svi tri za jedan prazni stol sednu i gospon tak na glas, da su ga svi okolo čuli, zapita diecu: „Anda dieco, kaj hoćete jesti?“

Dok su si dieca premišlaval, reče on: „No čekajte malo. — Kelner! Donesite im najpredi svakomu jedan par klobasic i obodvem skupa jeden kriglec pive, — meni pak donesite pržolicu sa šalatom i flašu dobroga vina.“

Kelner odbeži i za nekoliko minutah bili su, tak dieca kak i gospon, najtočnnije podvoren.

Gospon opet dozove kelnera: „Kaj imate još za jesti? — Dieca i ja smo još gladni, — Kaj ne dieca?“ Dieca glavami kimaju za znamenje, da je tak. — Kelner počme jeden regiment jestvin po redu diktirati, dok nedojde do najfineše ribe. „Halt! od ove ribe porciju meni donesite, a sad povedajte dalje!“ — I kelner broji dalje česa sve ima u kuhinji, dok opet dojde do jela iz melje i cukora — nekakov sladki

kolač — „Halt!“ — opet ga zaustavi gospon — „od toga donesite deći svakomu jednu porciju! — Kaj ne dieca?“ Dieca opet posve zadovoljna glavami daju znamenje, da je gospon njihove misli pogodil i zilicu im našel. — „Meni još k tomu donesite još jednu flašu od ovoga vina, Vino ovo je fino, meni se dopada i ja bum od danas s-mojom familinm hodil u ovu gostionu k-obedu i k-večerji.“ Kelner se zadovoljno nasmehne i u drugoj sobi gospodaru gostione nekaj u uho prišeptne.

Ošterjaš se odmah odputi u onu sobu, u kojoj je gospon i adiecom večerjal, da ga službeno-uljudno, kakti svojega budućega stalnoga gosta dostojno pozdravi te mu se službeno-uljudno preporuč.

I to je anda bilo obavljeno po reguli, kek to već mora biti, a zatim se gostioničar opet udalji i u druge sobe, k ostalnim gostom otide.

„Kelner!“ — zazove gospon — „Dećecom donesite za konfekt još svakomu jednu krušku, a meni pak još jeden fertal s kiselom vodom.“

Kelner otide, donese jedno i drugo, te kruške preda dieci, koja su je komaj čekala, a fertala s kiselicom zmešanoga metue na gosponovo mjesto na stol, — gospona nije bilo u sobi kod stola, — on je malo van otisel.

Prejde kratko vrijeme — prejde i dugše — a prejde veća mu i ciela vura, ali gospona neima i vino s kiselom vodom u kupici već je vse počrnelo. — Pristupi anda kelner k stolu te zapita zabrinjen dećece: „Gde je vaš tatek tak dugo, kam je otišel?“

„Ah, em to nije naš tatek mi ga niti onepoznam, — odgovori jeden dećec; — „Ja sem dimnjačarov a ov drugi je mašinstov. Mi smo se u onoj ulici, tam prek pijaca igrali, kad je ov gospon k nam pristupil te nas zapital, jeli hoćemo wüřtline jesti. Mi smo odmah svi veseli odgovorili, da hoćemo te nas je na to sobom pozval, sim dopeljal i ovak fino podvoriti dal, kak još nikada podvorenili bili nismo. Ali ovoga gospona mi nepoznamo, niti ga nigdar predi videli nismo.“

Kad je kelner to čul, znal je odmah, koliko je vur vudrilo, makar i na vuru nije poglednul. Dieca su naravski bila odpućena i domov poslana, a gospona neima još niti danas večerju plaćat.

Pijte i vi.

Prjie jednog manevra u Pruskoj, k-kojemu je za onda vladajući kralj Friederik veliki osobno došel, pozval je kralj jednoga oberstera pred se te ga je za njegove podčinjenja

Oni, koji pri delu sediti moraju, treba da se jako čuvaju svih vuzkik haljinah, ovratnikah, itd ar onda krv još teže more obticati telom. Kod posla, na koji treba vsu pazljivost i napor obrnuti, treba na čase prestati ter duboko udisati i izdisati da kolaže krvi bude pravilno, onda treba, da se kaj ravneše sedi, prsa nek se nepretianu k stolu, a noge nek se ne deneju jedna preko druge. Dobro je takaj nekoje vrēme, stojeć, a nekoje opet sedeć delati; stolci od drēva ili trstine bolši su od stolcov sa vanjkuši, ar ovi su jako topli, ter većkrat žulje prouzrokuju. Ljudi, koji vno go sede, nesmeju vno go jesti, niti piti.

Sile našega tela jačaju se i onda, ako se vozimo ili jašimo, ar onda brže dišemo, krv hitreše obtiče telom, apetit se spunta, ter leže probavljamo. Nu kak god vsigdi treba i tu, da smo mertučljivi, ar lakovnostjum bivanju i najhasnoviteše stvari škodljivimi.

Dva brata.

Vu jednom selu živela su dva brata. Stareši je imel pet krave a mlajši pak samo jednu. Napravili medju sobom takovu pogodbu, da s kravami budu skupa delali, i da mlajši bude šnjimi šest dnevov oral bratu, a sedmi den pak sebi. Ali na nesreću, sedmi den je bila nedelja, ali on ipak išel na posel, orat. Ali vu jutro čim je počel orati, pogine mu jedna krava, u poldan druga, a posle poldan tretja.

Jako se razsrdil brat njegov, čim je začul, da sa mu poginule tri krave. Odmah ide k bratu i potrebuje, da mu krave plati, i pokehdob se je ustručaval platiti mu, predal ga sudu.

Kad su išli k sudu, put je vodil poleg jedne velike grabe. Kak idu pomalem, čuju glas človečji, da za pomoć kriči, ideju za glasom i kaj videju? vu grabi jednoga človeka, gdo skupa sa konjom opal u nutar.

Obedva brata su se prijeli posla, mlajši

mu officire izpittival. Oberstar je jednoga za drugim pred kraljem hvalil, samo kad je došlo pitanje kapitana Dorna, skrene spleći te izrazi svoju želju, da bi najmre kralj dopustiti hotel, da se ov officir od njegove regimente k-kojoj drugoj premesti.

Kralj, kojemu je poznato bilo, da Oberstar toga kapitana netrpi, zapita, zakaj bi se ov officir moral k-drugomu regimentu premestiti? — Oberstar znajući, da je kralj najveći neprijatelj pijančevanja, odgovori, da ov kapitan puno pije i da je većm dielom u svojoj službi pijan.

Drugi dan je zapo el manever, pri kojem je krulj opazil, da su svi oberstaru nahvaljeni officiri se samo po srednje kakti soldati izkazali, nasuproti pak on pokudjeni kapitan, na kojega je pri manevru kralj osobito pazku imal, da je sa svojom kompanijum sve hvale vredno i kakti pravi soldat u manevru baratal, tak, da je on sa svojom kompanijum bil najvrleši med svemi.

Posle manevra pozove kralj oberstara na stran te mu reče med četiri oka: „Znate kaj gospon Oberstar? Pijte i Vi!“

Guska pod stolom.

U Vratišincu su bili gosti. Postuvani starešina je svoju kćer zamuč daval. Vien čanje u cirkvi je obavljeno i gosti su se u

prime konja za rep, da ga zdigne, a kaj se mu pripeti, rep mu konjov ostane vu ruki. Gospodar konja videći to, odmah potrebuje, da mu konja plati, jer ga on nemore imati bez repa; pokehdob to nije hotel vučiniti i ov ga predal sudu.

Vezda svi tri skupa idu k sudu, put njihov opet je vodil poleg jedne jame, gde lončari zemlju kopaju. Idu po malo svi tri, dužnik pak si premišljava, kaj bi napravil šnjimi, da se njih reši. Vidi ovu jamu, ali nije videl, da uprav vezda lončar kopa zemlju. Misli si, najbolje bude obedva nutri porinuti. Kak je mislil, tak i vučini: nu ali oni se mu posmeknuli iz ruk, a jedna velike gruda zemlje pak opadne lončaru ravno na glavu. Vezda ga je i ovaj predal sudu.

Dojdeju pred sud: i sudec sledeći sud izreče na obtuženika. Dve preostale krave bratove budu tvoje i tolikajše konj, kojemu si rep spukel, a ti si dužen tvojemu bratu dati od ovih dveji krav telice, tolikajše bivsemu gospodaru kobile šrebe. — A zato, kaj si grudu zemlje lončaru na glavu hitil, dužen si ti iti vu onu istu jamu, a lončar pak gori, i naj on vezda na tvoju glavu jednu grudu vrhne; ali lončar nespreten nije pogodil njemu glavu.

Sud izrečen, ide dimo, prevzeme od brata njemu dosudjene krave i konja od gospodara, pak dobro gospodarajuć postane bogat človek.

Priredil:

Kerleza Ignac.

Gospodarstvo.

Deset zapovedi za hranjene marhe.

1. Budi marbi prijatelj, a nebudi joj neprijatelj.
2. Barataj sa marhom strpljivo i blago, naročito s plašljivom i čudljivom, ar je buš samo na taj način vmiril i pripitomil.
3. Pazi vu staji na čistoću i dober red.
4. Postaraj se, da bude zrak (luft) vu

kući mladenke na veselo gostovanje sabrali. Oganj pod vodstvom pokojnoga Paly-a su veselo igrali a kuharice su jednu jestvinu za drugom na stol nosile.

Na jedan krat dojde i vrieme, kad su gusku z mlinci donesle, ali na naročitu želju kapitana, ne raztrančeranu, nego cielu. Kapitan je najmre hotel pokazati svim prisutnim, kak on zna gusku trančerati i s kakovum leškoćum taj posel njemu, koj takovu pečenku višekrat na svojem stolu ima, jer je mlinarski majstor, od ruke ide.

Gusku anda donesu cielu na stol i naš kapitan vzeme nož i vilicu u ruke te po običaju pričme nož o vilicu brusiti. — Na jedan krat zabodne vilicu u prsa pečena guske te pričme nožem po njoj svoju umietnost kazat. Ali kak je bilo kak ali ne, neznam, samo toliko znam, da je pri tom poslu zdelo s guskom nekak čisto na kraj stola došla, — sad još jedan potez nožem po guski i puf! posmekne se zdelo a guska je pod stolom.

To sad nebi bila najvećša nesreća, da nebi pod stolom susedov veliki šarko čekal na kosti, koje budu gosti pod stol hitali.

Svi se sad zabezeknu, koji dapače i prebledeju, ali kapitan se samo slavodobitno posmehava i z-o mi miže: „Nikaj se nebojte“ — veli — „zabadav ju šarko cuka, nebu ju dobil, ja s obodvemi nogami stojim na njoj.“

Em. Kollay

staji navěk fritki i čist. Za hranu odredi si navěk izvrstno vrēme i po jednako obroke. Hrana je navěk zdrava, a pijača voda čista.

5 Operi gustokrat kipaćom vodom jasje od kud marha jede i posudu, iz koje pije.

6 Drži marhu kaj čisteše moreš; to joj povišava vrēdnost i unapredjuje telovno i duševno razviče.

7. Podaj marhi potreben odmor (počinak i postaraj se, da navěk na dobroj i čistoj prostirici (nastelju) leži i spava.

8. Pripazi na jarmove i hamove, kak i na vsa ostala sprežna sredstva, da nisu skvarjena, da marhu pri delu muče.

9. Ne zlostavljaj marhu vu nijednoj priliki; nebuhaj bičem živinče, kad ne treba i upotrebi ga samo onda, kad je skrajna sila; na taj bude ti način marha priveršeneša i voljnije sledovati tvojim želam.

10. Pri rabljenju marhe, kakti tvojim pomagaoćom pri izvršenju težkih poslov, pomišljaj uvek na to, da je vsako nečovečno baratanje sa marhom protivno i volji Božjoj i da navěk, zle posljedice sa sobom povlači.

Telenje kravah.

Da se moreju krave lahko i prez pogibelji oteliti, nek im se tri tjedna predi daje vsaki dan šaka kuhanoga lenskoga semena vu napoj. To takaj i najbolša hrana, od koje krave vno go mljeka dobivaju. I prav zaradi toga imalo bi se ovo sredstvo navěk pred stelitbom rabiti. Kuhano lensko seme jako je vrčtvo, ako živinče zbetaže, imenito od vušanja, ili ako je zaprećeno izlučvanje izmetinah (lajna). Ako pri kravi zaostane pri stelitbi posteljica, smije se im danomice samo tri put dati po jedna litra na redko skuhanoga lenskoga semena, pak se bude posteljica najduže za 48 vur obrnula. Ako sa kravam tri tjedna pred stelbom daje kuhano lensko seme, onda se bude redko gda dogodilo, da bi posteljica vu telu zaostati mogla.

Kak budeš telice čuval od vuših?

Telici budu postali vušivi, ako se slabo hrane. Dapače li telicem nekoliko dana sa hranom lensko seme, ostavila je bude nesnaga na skorom. Dosta je dapače, da sa samo čistiju s keľom, koja je namaćena vu lensko ulje.

Kakov se krumpir uzimlje za seme?

Francezi gospodari veliju, da se za seme moraju uzimati kaj vekši krumpiri, ar onda klica ima vu prvom zašetku više hrane, pak se iz nje razvija bolša cima i bolši deblesli plod. Sa krumprom ima se onak kak i sa ostalimi semenjkami; čim je seme, zrno, razvijeneše i bolje, tim bolja žetva. Iz ovoga sledi, da drobni krumpir nije probitaćen za sadjenje. Sparanje vu ovom pogledu more samo škoditi. Razmer plodnosti suproti semenu je od prilke ov: ako od velikoga semena dobimo 100 kilogramov, od srednjega budemo dobili 90 do 95, a od drobnoga 60 do 65 kilograma.

Luk za hranu picek om.

Da piščanci (piceki) čim prije porastu i zdravi ostanu, preporuča im se za hranu luk, koji se ima vsaki tjedn po dva ili tri puta izkosan pomješan črnoma meljom davati. Piceki se moreju toga najesti koliko hoćeju. Tim ne samo, da se slabeši

picke pomoreju, nego je i zdravju odraslih kokoših hasnovito, ako se i njim luk za hranu daje, je naročito ako boluju sa vužganja vrata, očih ili glave, ar vu luku ima ulja, koje ovakovu vužganje ublažuju. Im poznato je čmelarem, da od čmelnoga uboda (zalca) nestane otekline, ako se ubodeno mesto lukom natare.

Kak se vrbe sade.

Jakopaju se barem 1 i pol šuha gliboke jame, na dno se dene komad kamena, najbolje komad cigla, vrba se sadjenica odozgor poprek odsēce ili jošēe bolje odpili, zatim se luknja zatapa dobrom zemljom i zatuče. Kamen ili cigel je zato, da vrba gliboko korenje nepušća i da drži vlagu potrebnu uspēvanje vrbe.

Sijanje špinata.

Ako želimo od špinata imati kaj vekšu hasen, dobro je, da ga protuljetje kaj moguće prvlje posijemo, ar samo rani špinat razvije veliko listje, doklam vu kesnoga zakržljavi.

KAJ JE NOVOGA ?

Izlet hervatskih ablegatov vu Budimpeštu.

Za taj izlet sastavljen je o putovanju i boravljenju vu Budimpešti ov program: 18. majuša 1894. ideju ablegati ob 10. vuri iz Zagreba osobitim cugom. Bilo bi ahodno, da se vsi ablegati skup spravili vu Zagrebu i od ovud zajednički krenuli, ali ako k tomu koji od gg. ablegatah nikak nebi mogel prispeti, mogel bu vu cug dojtj vu Dombovaru ili vu Kelenföldu, da tak bar vsi zajednički prispiju vu Budimpeštu, kam bude cug 19. majuša stigel ob 9. vuri pred poldan. Ondi bude izletnike na banhofu dočekalo odaslanstvo gradskoga zastupstva i ablegati orsackoga. Znjimi budu se onda odpeljali črez veliku gradsku pojasnu i črez Andrásijevu vulicu vu hotel „Hungarija“. Tu buče počinek, odmor toileta i kava.

Ob 11. vuri pred poldan pokehdob se razgleda Budim, obišli budu izletniki preuzvišenu gospodu ministra—prezeša vu zastupničkoj sabornici i gradonačelnika vu novoj gradskoj palati. Zatim budu razgledali novu saborsku palaču, fabriku mašinah magjarske orsacke željeznice, Ludoviceum, fabriku oružja, klauicu, elevator.

Ob pet i pol vuri po poldan odpelali se budu ablegati sa „zakletvenoga piaca“ na „Margit sziget“ na obed. Od onud povrnule se budu ladje ob 10, 12 i 2 vure v noći.

20. majuša ob 10 vuri pred poldan razgledali budu ablegati muzeum, akademiju i izložbi slikah, kipov.

Ob 1 vuri po poldan budu na obedu kakti gosti glavnomu i prestolnomu gradu.

Ob 3. vuri po poldan utrkivanje konjah.

Ob 7 i pol vuri na večer svetčana predstava vu operi. Poslje predstave vračaju se oblegati osobitom cugu vsaki k svojemu domu.

Vu Budimpešti, 12. majuša.

Rimski otec papa Leon XIII. doznavši za rezultat glasovanja vu velikaškoj hizi o civilnoj zeničbi, poslali je primasu Vaszaryu

telegrafičkim putem svoju zahvalnost i blagoslov.

Vu Budimpešti, 13. majuša.

Carska turska vlada priobčila je ovamo, da je Porta napustila osnovu, da priredi vu Carigradu 1895. izložbu, ar sultan želi, da Turska bude nazočna pri magjarskoj mile-nijskoj izložbi.

Silen potres vu Venezueli.

Iz Karakasa, glavnog grada južno-amerikanske republike Venezuele, telegrafirali su, da je ondi v noći od 9. na 10. majuša silen potres podpuno zrušil varaše Meridu, Lagunillas, Chiguara i San Juan. Okolo 10.000 ljudih je usmrćeno.

Aldovi golubovačkih komarah.

Srbske službene novine oglašuju, da je vu Srbiji od 21. do 29. aprila od uboda giftnih golubovačkih komarah poginulo 11 konjah, 310 glav rogata marhe, 23 ovce, 16 kozah i 137 svinjah.

Zatvoreni patvoritelji penez.

Furlanska je od nekad skupščina gnjēzdo patvoriteljah austrijanskih bankah, a gnjēzdo jim je vu varašu Udini. Neprejde ni par mesecih, da nebi ondi vu rešt zaprli po kojega patvoritelja (koj folišne peneze dēla). Tak javljaju vezda iz Udine, da je ondi zaprt vlastnik najveće štamparne, Botii Viktorijo, koji je sumnjiv, da je štampan folišne austrijanske petdesetače. Zvun njega zaprti su vu Osoppu gradjevni poduzetnik Perchiarutti, a vu Bujah krčmar Michelatti i težak Pezzetta. Do vezda se vsega skup nahadja vu reštu 32 peršone, zaplečene vu ovu affairu.

Razdrapal ga medved.

Iz Temišvara javljaju: Rumunj Titraš Živojnev, koji je duže vremena obhadjal po južnoj Magjarskoj sa svojim pitovnim medvedom, stigel je 1. majuša vu rumunjsko selo Glimboku. Nekaj pripit, Živojnov je nemilosrdno tukel svojom okovanom batinom medveda. Medved je na to pobēsnil, pretrgel i onak slabi lanec ter je nahrupil na svojeg gospodara, kojega vudril i raztrgal. Težkom mukom mogli su medveda odtrgnuti od mrtvoga tela ter ga streliti.

Stopsko-officirski kurs dokinut.

Pred par dnevi izdani vojno-naredbeni list preglašuje naredbu ratnog ministerijuma, kojom se oglašuje, da je Nj. Veličanstvo previšnjim rešenjem od 19. aprila o. l. premilostivno blagoizvoljelo odrediti, da se stopsko-officirski kurs koncem drugog turnuša ljeta 1894. ukine, a ovoljetni prvi turnuš snizi na četiri, drugi turnuš na tri mesece, a vu potlasnjem pomenjha broj oficirah. Talikajše se odredjuje, da budu vu buduće vsi kapitani i ritmajstori, koji aspiriraju na majorski čin, polagali pred komisijom vu Beču egzamen, vu kom imaju da dokažu svoje sposobnosti. Ustanove, koje se tiču toga egzamina preglašuju se istodobno. Ovo je jedan od najvažnijih premembah pri soldačtvu.

Vubil oca.

Iz Temišvara javljaju: Obćinsko sudec vu Zorlencu, Peter Miok, ustreljen je ovih danah vu sred sela od svoga sina, poznatog pijanca. Ubojica sam se je stavil sudu.

Devojka streljena od vojnicke straže.

Iz Poznanja javljaju: Devojka, imenom Karcmarek smetala je soldatu, koji je stal naj straži puščanoga praha. Stražar je del voku vlovil, ali mu je ona pobegla. Soldat je šest put devojku pozval, da stane, a kad se je ona ni odezvala pozivu, streljal je na nju ter ju streljil.

Zapušćen varaš.

I ovo samo more biti vu Ameriki. Vu sēvernoj Dakoti na zahodnoj obali Rew-Rivera lezi jeden varaš, nakinčen silnimi ljepimi hizami, ali prez i jedne žive doše. Varaš se zove Vest-Line i zezidan je vu nfanju, da bude jeden od prvih i najglavneših banhofof željeznice pacifik. Zemljišće se za varaš vrlo drago prodavalo, vnogo je plačeno po 20.000 maraka. Varaš se hitro podignul, poljepšan šetalisti, javnimi sgradami i pijaci. Za kratko vrēme se napanil stanovničtvom, ali to nije dugo terpelo. Pacifik željeznica bila je sa-gradjena, ali na žalost nije došla na blizu West-Line, ter se stanoviki počeli seliti na izhod, gde je bilo više posla i za malo, pak je varaš ostal pust i prazen. Komaj ako zabludi vu njega koj putnik, vtica ili divja živina, onda opet po malo ožive puste vulice.

Osobito dober mig za nekoje medjimurce, koji si vu Medjimurju hiše i zemlje tržiju pak idu vu Slavoniju si imetka kupuvat i nastaniti se; ar tužeč se, da v Medjimurju nije moći već živeti; zato bi bolje včinili takvi nezadovolniki, da idu vu Ameriku vu varaš Vest Line, gde bi vsaki si vzeti par hiz mogel, i prez brige živeti, a koj je već sit vu onom varašu, on niti jesti neprosi ...

Albis tunel.

Dneva 8. majuša probuše (predrt) je vu Švajcarskoj vu Kantonu Zugu Albis-tunel vu željezničkoj streki iz Zürcha na Gothard. Albis tunel najveći je iza Gothard-tunela vu Švajcarskoj.

Dobre žepne i stēne vure za fal cēne moći dobiti pri Pollak Bernatu vuraru vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravak za falcēnu.

Nekaj za kratek čas.

I to je odgovor!

Majka: „Kad si kral kolaše, kaj si mislil?“

Sinek: „Mislil sam, da me nigdo nevidi.“

Kata! „Reči mi, dragi Karlek, hoćeš li me i onda ljubiti, ako ti priznam, da imam umjetne zube?“

Karl: „Hvala Bogu, ve ti i ja morem odkriti, da nosim baroku.“

Prednost,

Kočiš: „Gospon doktor, ja odpovēdam službu.“

Doktor: „A zakaj?“

Kočiš: „Naj oprostiju, ali mi dohadjamo vsaki dan kesno dimo, i zaradi toga dobivam hladno jelo.“

Doktor: „Nu i ja tak.“

Koči: „Znam to dobro, ali zato Oni ipak nemreju odpovedati, ali ja morem.“

Izgovor.

Sudec: „Vi ste cipele Vašeg prijatelja, koje on naručil, vzeli i prodali.“

Detle: „Pak kaj zato? I muž vzeme i proda kokošine jajca, koja on nije znesel.“

Pojmljivo.

Gospon: „Zaisto čudnovito, ov mesec, vno go menjši račun mesarov nego navadno.“

Gospa: „Naravski, da mora menjši biti, kad je kaprol niše kubarice na manevru.“

Priredil:

Glád Ferencz.

LOTERIJA Buda 12-ga majša 1894
54 10 72 66 4

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

VASUTI MENETREND

CSÁKTORNYÁN.

Indul	Napszaka	Óra	Perce	Gyors- pósta- és vegyesvonat
Kanizsa felé	Reggel	4	39	gyorsv.
"	Délben	11	39	"
"	Éjjel	10	07	postav.
"	Reggel	5	52	vegyesv.
Pragerhof felé	Reggel	6	06	postav.
"	Délután	4	15	"
"	Éjjel	1	17	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	6	50	vegyesv.
"	Délután	4	20	"
Varazsdig	Este	10	17	"
"	Délben	11	44	"
Bobára	Reggel	6	05	"
Egerszegre	Délután	4	28	"
Érkeztek				
Kanizsa felől	Reggel	5	51	postav.
"	Délután	4	01	"
"	Éjjel	1	14	gyorsv.
"	Este	9	32	vegyesv.
Pragerhof felől	Reggel	4	36	gyorsv.
"	Délben	11	29	postav.
"	Éjjel	9	55	"
Varazsdról	Reggel	4	22	vegyesv.
"	Délután	8	50	"
Zágrábról	Délelőtt	11	17	"
"	Este	9	30	"
Egerszegről	Délelőtt	8	52	"
Bobáról	Este	9	42	"

Cena žitka. — Gabona árak.

1 m.-mázsa. —	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	—
Zab	Zob	6	—
Rozs	Hrč	4	50
Kukoricza 6	Kuruza stari	4.80	
" u	" novi		
Árpa	Ječmen	5.50	
Fehér bab	Grañ beli	5. —	
Sárga "	" žuti	4. —	
Vegyes "	" změšan	4. —	

NYILTÉR*

Nyersselyem Bastruhákra alkalmas kelméket öltönyöknél 9 frt 50 kr-ért és jobb fajtájukat is — valamint fekete, fehér és színes selymeket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krtig — sima, koczkázott, csikozott, mintázott és damaszott stb. minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít; pósta-bér és vámmentesen a privátmegrendelők la kására Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordultávkül detnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros s levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Szagtalan és nyomban száradó

Valódi csakis egy fél és 1 Kilos üveg palacsokokban kapható.

Utánzásoktól óvakodjunk és határozottan Christoph-féle lakk körendő.

Christoph Ferencz szobapalló-fénylakk

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használtatassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerültetik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgyakkal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Még kell különböztetni:

Színezett szobapalló-fénylakk,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fedi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden felte, korábbi mázolást stb; van azután

Fénylakk (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egézen új pallókra való. Csak fényt ad, ennél fogva nem fedi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetmtr. (két középnyagú szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9¹/₂ márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ott a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokféle utánzókkal és hamisítványokkal, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin.
Zürich.

Csáktornyán:

GRANER TESTVÉREKNÉL.

Kossuth Lajos

Élete és Működése.

Irla: Gracza G örgy; Cserépy, Homicsko, Kis Markt, Nemes és Szemlér rajzaival gazdagon illusztrálva

Ára a 232 oldalra terjedő kötetnek 1 frt 20 kr. Diszkiadásban velin-papíron füzve 2 frt, díszes vászonkötésben 3 frt.

Kossuth Lajos arcképe könyomatu kivitelben 70 cm. magas 55 cm széles
Ára a rendkívüli képnek 1 frt 20 kr.

Kossuth Lajos mellszobra mintázta Róna József hírneves szobrász Turinban 1890-ben.

Ára Terrakottában 3. frt. Diszítve 4 frt
Csomagolásért 50 kr. külön számíttatik.

Kossuth emlék érem csengő sárgaszínű fémből, mely a nagy hazafi igen s került arcképével van ellátva. Egy drb ára 20 kr.

Kossuth 2 színben nyomtatott legsikerültebb arcképe 38 cm. magas 30 cm. széles. Ára 15 kr.

Kossuth gyászjelvények (Kossuth Lajos arcképével) —
Ára 20 kr.

Kossuth Lajos élete, működése és halála. Irla: Beres Vilmos. —
Ára 20 kr.

A »Képes folyóirat« **KOSSUTH** füzete. Ára 30 kr.

A Csáktornyai pályaudvaron lefolyt

Kossuth gyászünnepélyt

ábrázoló fényképészeti fölvételek darabja 1 frt. 50 kr.

Kapható:

Fischel F. könyvkereskedésében Csáktornyán.

A Richter-féle Tinct. Capsici comp.

Horgony-Pain-Expeller

olnevezés alatt igen jó hírnévnek örvend.

Ezen fájdalomcsillapító bodörzölés valamennyi köszvény, csúsz és tagszagatásban szenvedő egyéneknek ez uton legyen ajánlólag emlékezetbe hozva. Ezen tinktura már 25 év óta, mint legmegbízhatóbb szert általánosan kedvelt és ennélfogva már to-

vábbi ajánlásra nem szorul.

Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen kitűnő háziszertnek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony“ védjegyre figyelendő, nehogy utáuzatot adjanak, mert csak a vörös Horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerárúhoz: Richter gyógyszerárú „az arany oroszlánhoz“ Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

KOTZÓ PÁL

GÉPÉSZMÉRNÖK

Budapest, Üllői-ut 18. szám alatt

Ajánl 2¹/₂, 3, 3¹/₂ és 4 lóerejű

SZÖGES CSÉPLŐKÉSZÜLETEKET

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gőzcséplőkészleteket,

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy feltületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerekkel.

Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafűtő

GŐZMOZGONYOKAT

Továbbá R. GARRET & SONS felülmulhatatlan 40 % tüzelőanyag megtakarító.

Compound gőzmozgonyokat

legjobbakkal elismert brandtfordi önműködő amerikai kéveköto aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. Sorvető és szóróvető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

527 1—6

1102 tk. 894.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajtatóknak, Szklepica Mihály végrehajtást szenvedett elleni 55 frt 19 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényesek — a csáktornyai kir. járásbíróóság területén lévő podtureni 721. tk. 17. hrsz. a. ingatlanból Szklepica Mihályt (nős Pozsgai Rozáliával) podtureni lakót illető ²/₁₀ része 209 frt becsértékben a podtureni 723. tk. 582. hrsz. a. ingatlan egészbe 60 frt; a podtureni 1060. tk. 1051. hrsz. a. ingatlan egészben 69 frt; a podtureni 728. tk. 1508. hrsz. a. ingatlan egészben 106 frt; a podtureni 1010. tk. 657. hrsz. a. ingatlan egészben 144 frt becsértékben és ezekből az 582. 1508 és 657. hrsz. a. ingatlan a végr. t. 156. §-a értelmében az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1894 évi június hó 9 tk napján délelőtti 10 órákor

a podtureni község bíróságánál dr. Tuboly Gyula felperesi ügyvéd, vagy helyettese köz-

benjöttével megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezpi szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a

kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átiszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Csáktornya, 1894 évi márczius 26-án.

526 1—1

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órás és ékszerész Csáktornya, főtér, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

svájci zsebóra-

arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru
raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó órák mellett

Legjobb szerkesztő svájci zsebórák.

F a i l i n g a ö r á k.

ALAPITTATOTT 1841. ÉVBEN.

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

váltó-üzlete

BUDAPEST, V. DOROTTYA-UTCZA 1. SZÁM

saját házában.

Rés zvéntőke 10 000,000 frt.

Tartalékalap 4 400,000 frt.

Vesz és elad mindennemű értékpapírt a hivatalos tőzsdei árfolyamok alapján;
tőzsdei műveleteket a legjutányosabban eszközöl;
pénzügyi műveletekre nézve szívesen szolgál szakzerű felvilágosítással;
ígervényeket minden huzásra bocsájt ki;
előleget nyújt értékpapírokra;
díjmentesen megvizsgálja a sorsjegyeknek és sorsolandó értékeknek huzásait;
kisorsolás által érhető árfolyamveszteség ellen biztosít sorsjegyeket és sorsolandó értékeket.

528 2—3

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedés. Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ FOLKORAI, ISMERETEKÉRTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztú önszegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadottak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eekstein B. hird. irod. Éceben: Schalek H., Dukas M., Oppelt A. J. Daube G. L. és társai és Horod. Brünben: Stara M.

Nyilttér példára 10 kr.

Szövetkezzünk!

A »Muraközben«-ben már több ízben volt alkalmunk gazdasági és pénzviszonyainkról szakemberek cikkeit olvasni, s ha azokat figyelemmel kísértük, azt tapasztaltuk, hogy csak mindig azon tanakodnak az emberek, hogy és mikép lehetne a földműves osztálynak olesó kamatláb mellett kölcsönököt kieszközölni, hogy ekként mostoha helyzetükön javítva legyen.

Nem vagyok e részben szakember, de tapasztalataimból kifolyólag nem tartom czélszerűnek azt, hogy az amugy is már túlnyomólag eladósodott földműveseinket újabb és újabb kölcsönök kieszközölésével terheljük, mert ezen kölcsönököt vissza is kell fizetni, holott a visszafizetés mai nap ság igen nehezen megy.

A földműves a kölcsön vett pénzt ritkán használja úgy fel, mint kellene, mert könnyű módon jutott hozzá, s rendszerint birtokának vagy szabadkézből, vagy bírói uton leendő eladásából jut csak azon helyzetbe, hogy a kölcsönt megfizethesse.

Szerintem csak egy mód van, a mellyel földműves osztályunkat a folytonos eladósodástól megmenthetnénk és ez volna a szövetkezetek megalakítása, melyek már városunkban amugy is a régebbi időktől fogva fennállanak, s a mint ott forintok

gyűjtésével rendelkezhetnek, megtehetjük azt falukban fillérekkel. Hisz nagyon meg lehetünk már győződve arról, hogy a földműves az 1, 2, 3, sőt 5. és több hatost — miglen legalább egy forintja nincs, nem tudja megbecsülni, mert azon — ugymond — ugy sem segíthet magán semmit; pedig téves ezen felfogása, mert a mint tudjuk, krajczárokból gyűjtünk hatosokat, ezekből forintokat és így tovább.

A beszerzett adatok alapján minden lehetőlkövettem, hogy Bottornyan önszegélyző szövetkezetet hozhassak létre, ami jó indulatu barátaim közbenjárásával és segélyével sikerült csak. Ezen szövetkezetnek van vagy 150 tagja — 80 — 100 frt befizetéssel.

Igy aztán alkalmat adtunk a földműveseknek, hogy hetenként 10, 20 és több krajczár megtakarított pénzét elhelyezhesse, a legolcsóbb kamatláb mellett saját megtakarított pénzét kölcsönvehesse s ez által más adósságait törleszhesse.

Tudtommal csak jegyzőségem területén a baromfi és tojás forgalomból 10 — 12.000 frt évi jövedelme van a földműves osztálynak, holott legkevésbé sem láthatjuk azt, hogy ezen összegből bármi is adósságok törlesztésére fordíttatnék, sőt ellenkezőleg több és több újabb adósságot tudunk felmutatni. Ezen összegnek csak 30 — 40 % át tegyük fel, hogy ily szövetkezeti tagok

gyűjtik össze, egy 220 hétből álló csoport felosztása után legalább 25.000 frt adósságot törlesztettünk le hatosonként.

A jövő egyébként majd megmutatja, csak egy kis türelem, hogy az illeten megtakarítással elérjük-e célunkat, és akkor bővebben fogunk foglalkozni ezen kérdés megoldásával.

Kollay Lajos.

Kisiparosaink érdekében.

Mióta a magyar nemzet értelmiségének közpószttálya; a polgárság öntudatosan halad azon az uton, mely a nemzeti vagyonosodás felé vezet; a kisvárosok jövője és jelentősége nemcsak nemzetgazdasági szempontból emelkedett kiváló fontosságra, hanem s művelt magyar iparososztály értelmiségének törekvése nemzeti szempontból is figyelemre méltó.

A magyar nemzet megismosodásának egyik főfeltétele ma már kétségtelenül az, hogy képesek-e a vidéki kisvárosok érdekeinek örvényét szerezni? A legtöbb vidéki kisváros mintegy közpószttja a hozzá természetesen csatlakozó vidék anyagi emelkedésének és szellemi műveltségének s így mindig csak attól függ az illető vidék fölvirágzása is, hogy helyes irányban, helyes módon tudja-e valamely kis város ezen feladatát megoldani.

Annak ellenére, hogy mi agrikultur-ország vagyunk, iparunk is némi részt kér a világversenyben. A mezőgazdaság terményeinek feldolgozásában, jelesen a ma'om és bőrpar terén mond-

A „Muraköz“ tározója

Hadur halála.

— Költemény prózában. —

I.

A szürkület aczélszine borongott a Lomniczi csucs felett. A hegyormok körül felhők kavargtak s a legmagasabb szirten haragos arczozal üt a menydörgő Hadur.

A tündérek félve bujtak el források ölébe, kővér moha közé. A pajkos manók is komoran gunnyasztottak egy furesa felhődarabon. Előbb emberi koponyához hasonlított az a felhő, aztán szétfoszlott s olyan lett, mint két egymásra dobott lábászárcsont, azután meg lelt belőle kereszt.

A Hadur balján valamivel lejjebb guggolt a rőtszakálu ármány, oldalt a szakadéokban boszorkányhad pihent. Osendes volt a magyar Olympus, mint zivatar előtt az erdő.

Egyszerre megnyílik a felhőpadló és sisakos, páncélos vitéz lép a komor isten elé. A vitéz nyomában ájtatos barát lépked, félénken tekint körül, ajlg bírják lábai a reszketéstől.

— Hadur isten — szólt a vitéz — betölt a sorsom lent a földön, meghaltam. Itt vagyok előtted. Ez a barát itt szolgál, karddal öltem meg, hogy velem jöjjön a másvilágra.

— Nem jól van az, vitéz. Ennek nem volt fegyvere.

Megint beállott a csend. Az alacsony Tatra felől menydörgés közeledik. Villámlás, égsengés közt nehéz felhő repül, elől magas felhő párkányán kardját villogtatja Csaba királyfi, nyomában hun s magyar daliák. Kardjuk villanása villám, mozdulásuk ég zengése, haragjuk az ellenség veszte.

A néma lég beszötétül. Nincsen az égen csak egy fényes csillag, az is mint ha a föld felé közelednék. Száll az égen fényes ivben, lehull izzó ragyogással, akár csak az emberi szív, hogy ha felgyújtják a vágyak.

Hulló csillag oda hullott az istenek sátorához, hulló csillagon egy angyal, fehér, fényes, szőke.

Elhalványul az istenek arca, reszketve néznek reá a hősök.

— Mit akarsz itt? — kiáltá Hadur és rettenetes szavaira megdördült a felhők széles bo'ozata, bőmbőlve hullottak alá a gránit-sziklák; tajtékosan rombolva bukott a völgybe a farpataki vizesés megakadt árja.

Az angyal fölemelte jobb kezét és megszakadt a hangok és elemek vad háboruja.

Az angyal letette jobb kezét a barát vállaira:

— Ezt akarom. Ez nem a tiétek. Ott a csillagos magasság fölött vár reád a Láthatatlan.

Ármány keserű morolygással tekintett a Hadurra.

Senki sem felelt.

Mintha megkövültek volna. És az angyal elrepült a barát lelkével a csillagos magasság fölé, a hol már vár rájuk a Láthatatlan.

Beállt az éj már, mikor egy nehéz rőhajítás tört elő az öreg isten kebléből. Aztán felkelt és kezébe kapta rettenetes buzogányát:

— Ezt a földet én szereztem, enyém a nép, aki lakja. Ki meri elvenni tőlem? Ti az -enyémek vagytok itt köröttem. Utánam. Jó kardunkat nem győzte még ellenség. Foglaljuk vissza ezt a földet megint.

S leszállottak nehéz ködben a Poprád völgyére. Elmentek a Hernád völgyén szőke Tiszáig, szőke Tiszától öreg Dunáig, át a Dunán arra felé, a hol lakik a magyar fejedelese.

II.

Lenn a földön akkortáiban Géza fejedelem országolt, ez a békés fejedelem, a kiról azt írják a krónikások, hogy elég gazdag volt arra, hogy két Istent szolgáljon: azt a régit, a ki Ázsiából ide hozta népét meg azt az újat, a kit német papok terjesztettek.

Fehérvárol nem messzire, erdő mélyén pihent meg a csapat. Egy-két manó bekullogott a városba, hogy megtudja mi újság. A többi had nyugalomra tért, el is aludt, csak Hadur nem tudott pihenni. Fárastó a pihenése, nem jön álom sehogy a szemére.

Nehéz éjjel volt már. Megériati valaki az isten vállát. Magas, szikár férfi állt előtte.

— Kelj föl.

hatjuk: jelentékeny helyen állunk s ezzel már a külföldnek is számolnia kell. Nem csodálkozhatunk tehát, hogy a mezőgazdasági gépgyártás is oly fényes fejlődésnek indult, hogy a külföldi tőke is megtelepedett nálunk, melynek kamatai szépen ki is vándorolnak, a mi világos kárunkra.

Az utóbbi időben a nagyiparnak versenye nincs valami lelkiismeretes tekintettel a szerényebb anyagi erővel dolgozó kisiparra, mely pedig nem versenyezhet mással, mint szolidaritással és becsületességével.

Az ma mindenki elismeri, hogy a kisipar kérdése fontos napi kérdéssé lett. S mely belátású államférfiak, avatott nemzetgazdászok törik elméjüket e kérdés helyes megoldásán. Hogy sikerül-e, az a jövő títka. Az államerejének biztosítása lenne e kérdés megoldása esetén, mert egy osztályt mentene meg jóformán az elzűlés és proletariatus elől, mely osztály eddig becsületes munkával kereste kenyerét.

A nemzeti fejlődés és nemzeti társadalom kifejlődése bizonyosan várható a kisipar virágzása esetén, mert a kisiparos becsületes munkája nemcsak vagyoni függetlenséget ér el, hanem önállóságot is. A pénzt és vagyont arányosabban osztja el, az iparos a szabadságszeretnek alapját is nagyobb mértékben veheti meg.

A független és vagyonos osztály mintegy gerinczét képezte mindenkori az élő nemzetnek s ezt a középosztályt, ha pástulni keze, minden áron meg kell menteni.

Első törekvésünk legyen tehát, hogy a középosztály anyagi boldogulásának útját ne vágjuk, hanem a társadalom intéző férfinak oda kell hatniok, hogy bölcs előrelátással a jövőbe tekintve, minden közügyet, mely e kérdéssel összefüggésben van, a kisipar érdekében kell elintézni.

De magának a kisipárnak sem szabad tétlenül nézni a viszonyok alakulását; nem szabad arra várni, hogy mindig és mindenben az államhatalom jöjjön segítségre, önmagának feladata a saját érdekében a külső-tért teljes mértékben elfoglalni, mert nálunk a kisipar fejlődése igen fontos, nagy és nemzeti érdek, melynek előmozdítása hazafiai és erkölcsi kötelesség.

Az mondjuk, hogy a kisipárnak magának kell első sorban magán segíteni, ezt azonban csak úgy éri el, hogy a viszonyok helyes felismerésével úgy találja meg a kibontakozást, hogy az csakugyan áldásos legyen és nagy időkre hasson ki.

Külföldiek.

— **Éltetés.** A király Botfy Lajos zalavármegyei tb. főjegyzőnek és első al

Feláll. A férfi szelid zenéjü hangon mondja:

— Jer velem.

Szóltan indultak el Fehérvár felé. Megint a férfi szólt:

— Tudom mit akartok. Karddal akarjátok kiirtani az új hitet. Hasztalan, a ki kardot von, karddal vész el.

— Idegen férfiu, megölte ezt a népet, ha kardját elveszitek.

— Nincsen ott ellenség, a hol meghonosul a szeretet. A ki az új vallásban hiszen, ha meghal is él.

— A szeretet...

— Nézz oda.

És a csillagtalan, setét égboltozat ketté nyílt. Angyalok éneke zengett az éjszakában. Az angyalok között egy megdicsőült női alak.

— Ki az ott?

— A míg néped őshite minden vonását el nem veti, országod védő asszonya. A lovagias gondolkodás előtt istenített ideál. Elvész a pusztító kard, de megmarad a bátor lelkesedés.

És elejti kardját a bátor hadverő és a férfi ölébe hull.

— A fény megöl... Ki vagy idegen? Látnod a jövőt? Nem felejt-e el népem? Nem issza-e sánya, megvetett?

— Lengjen fölötte szellemed.

— Ki vagy?

— Én vagyok, a ki elföttem, hogy életemet adjam e világ büneiért.

... És sokogva sirtak a patakok, fák, virágok tüdőrei. Hadur nem volt többé.

Hamvas József.

jegyzőnek, közszolgálat terén szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **Személyi hír.** Vizkelety Imre nyug. pénzügyi tanácsos azon czélból, hogy a volt horvát bánok arczképeit összegyűjthesse, vidéktünkön s néhány nap óta városunkban időzik. Mint hivatásos amatőr festő, maga másolja le a felfedezett műveket. Nálunk, másod-egyet, s pedig értékes dolgot, azért közelebb kimerítöen térünk vissza működésének méltatására.

— **A széptő-egyesület** e hó 24-ikén Morandiai Bálint elnökle alatt közgyűlést tartott, melyen gróf Festetics Jenő urat egyhangulag az egyesület védnökévé választották meg. Elnök bemutatott két városi park-tervet; a jelenlevők többsége elvileg a Mezei utczában lévő Baumhak-féle telek mellett nyilatkozott, melynek megvétele és befásítása ügyében a lépések megfognak tétetni.

— **Összvetnyilvánítás** Tóth Sándor perlaki áll. isk. igazgató-tanító ur két pörbeli tanndiját — 4 frtot. — a helybeli szegény tanulókat segélyző egylet czéljaira adományozta. Fogadja az egylet hálás köszönetét! Csizsár József-egyleti gazda.

— **Bottornya.** „Bottornya és vidékének önszegélyző szövetkező” czimmel egyesület alakult, melynek czéljait lapunk más részében írja le t. tudósítónk. Az új pénzügyintézet lapunkat választotta hivatalos közlönyéül. A szövetkező igazgatója Kollay Lajos bottornyai közs. jegyző.

— **Meghívó!** A muraközi tanító kör ez évi rendes közgyűlését f. é. június hó 7-én d. e. 10 órakor a csáktornyai közs. elemi népiskolában fogja megtartani, melyre a kör. t. tagjai és a tanügy barátai ezennel tisztelettel meghívotnak. A gyűlés főbb tárgyai: 1. Elnöki jelentés. 2. Pénztáros jelentése. 3. Eötvös alapról szóló jelentés. 4. Tisztújítás. 5. A hitelemzés történelmi fejlődése s módszeres kezelése az elemi iskolában; előadja: Matyi Márk csáktornyai hitelemző ur. 6. A magyar nyelv tanítása a horvát anyanyelvű iskolában; előadja Kovács János mura- királyi tanító ur. 7. Netáni indítványok. Csáktornya 1894. május 23. Jeneý Guasztáv kör-elnök.

— **Gáspárits- emléké** ügyében e hó 23-án a csáktornyai bizottság kiküldöttei: Vrancsits Károly és Margitai József érintkezésbe tették magukat Perlak közönségével úgy a perlaki bizottság megalakítása, val mint a még hiányzó pénz összegyűjtése czéljából. Perlak városházán szép számmal összegyűlt, melegen érdeklő közönségnek Margitai József 1. bemutatta a csáktornyai bizottság által elfogadott obeliszk tervrajzát s a perlakiak által leendő elfogadásra ajánlja azt; 2. jelentést tesz a gyűjtés eredményéről; 3. a még hiányzó összegnek beszerzése ügyében hívja fel a jelenlevők figyelmét; 4. a perlaki bizottság megalakítását ajánlja. Vrancsits Károly a Gáspárits- emléké gyűjtő bizottságnak keletkezését és eddigi működését ismerteti s felhívja Perlak város közönségét, hogy az emlékek mielőbb leendő felállításá czéljából tegyen meg mindent. A jelenlevők közül többen hozzászólván az ügyhöz, elhatározták: 1. hogy a

csáktornyai bizottság által ajánlott obeliszk-tervet elfogadja s hozzájárul annak elkészítéséhez, 2. a még hiányzó összegnek főleg gyűjtés útján leendő beszerzését a jelenlevők magukra vállalták; 3. a perlaki bizottságba megválasztottak: Kostyál Ferencz elnök, Dr. Böhm Sidnei, Horváth Csongor, Grósz Alajos, Vargha János, Sipos Károly, Tóth Sándor, Malek István, Banally Sándor, Gáspárits Vincze, Biránárits Ferencz, Glavina András. — A megalakult bizottság az obeliszk helyének kijelölése ügyében tanácskozott, azonban végleges megállapodásra nem jutott. — Az obeliszk ügye ezzel végleges megoldást nyert, amennyiben Tersztenyák nagy-kanizsai kőfaragó az elkészítéssel megbízott, aki 3 hónap alatt az obeliszkot elkészíteni tartozik, s így aug. végén azt rendeltetésének át is adja.

— **Kirándulás** A csáktornyai tornaegylet Urnapján egy napi kirándulást tett a szomszédos Horvátországba. A kellemes, és tornászati szempontból is becses kirándulásra Varazsdon át Turcsinig vonattal, onnan a regényes fekvésű, hegyes völgyes vidéken áthuzódó utat gyalog tette meg a társaság Varazsd-Tepliczig. Valóban kellemes emléktű, érdekes epizódokban gazdag, de különösen tornászati szempontból becses kirándulás volt ez. A tornászat iránt igazán lelkesülő férfiakat a gyaloglás egyáltalán nem viselte meg, ezt leginkább bizonyítja az a jó hangulat, mely Turcsinra visszagyalogolván, a horvát testvérek nem csekély gyönyörűségére szép magyar dalokban tört ki: még a Kossuth-nótára is sor került, Karlek karmestersége mellett. A társaságot Teplicz környékén P. J. igazán fáradhatlanul kalauzolta; az ő gondos utánnajárásának köszönhető a kitűnő ebéd, valamint a szőlőkkel, lugasokkal ékeskedő „Tonimir”-en, pihenés közben, jó piros bor mellett élvezetű pompás kilátás! Este se meg nem fogva, se meg nem törve (no az az egy láb nem számít!) ugyanazon az uton gyalog, illetve Turcsintól vonaton érkezett vissza a társaság.

— **Szent-István országos vásár** a múlt héten kedden, kedvező időjárás mellett igen népes volt. Most ig nagy számban voltak a lóvásáron külföldi vásárlók is, kik az előző napi lendvai vásár dacsára, élénk forgalmat és rendes jó árakat biztosítottak a nagy számban felhajtott lovaknak. Különösen a szép lovak iránti kereslet volt élénk, úgy hogy a mintegy 3000 drb. jószágállományból hivatalos adatok szerint 593 drb. ló kelt el, melynek jelentékeny részét Ausztriába, sőt Szászországba és Galicziába vitték; vasuton még az nap elszállítottak következő helyekre: Nagy-Kanizsára 4, Görzbe 5, Kuhnndorfba (Karinthia) 5, Bécs 2, Mürzuslag 6, Laibach (Krajna) 10, Laase 6, Klagenfurt 4, Adelsburg 4, Grácza 53 drb, Marburg 1, Marein 13, Szempcz 2, Schwarzenstadt 8, Budapest 36, Lemberg (Gácsország) 9 darab kiváló minőségű lovat, melyek közül első osztályú muraközi tenyészkanczáért átlag 4—500 frtot, ménekért 5—600 frtot fizettek; páros lovak ára uri fogatokba páronként 800—1000 frtig ment, kiváló árakat véve; közönséges lovak kevésbbé voltak keresettek, de árak kielégítő volt. — Aránylag a körülményeket figyelembe véve, most még élénkebb volt eladás tekintetében a szarvasmarha-vásár, úgy, hogy a 2000 darabra tehető felhajtott jószágból mintegy 25%, 436 drb. marha kelt el elég kedvező áron. A kirakodó vásár kevésbbé élénk, de úgy felhozat, mint látogatóúság szempontjából népes volt.

— Megyei hírek. Zala-Egersze-
gen megalakult az újonnan választott városi
képviselőtestület: megválasztották az iskolaszéket,
jogügyi, pénzügyi, közegészségügyi stb. Összesen
18 bizottságot. A képv. testület 34 virilis és 34
választott tagból áll. — Sümegeen díjazással
összekötött tenyészállat-kiállítás lesz jun. 25-én.
— Nagy-Kanizsán K. Hegyesi Mari, a
nemzeti színház művésznője három estén vendég-
szerepelt Rakodczay társulatánál. — Kesz-
telyi kir. közjegyzővé Lénárd Ernő ottani
ügyvédet nevezték ki. — Balaton-Henyé
és Monostó községek határait nagy kárt
tett a jég. — A gabnárak a kedvcső idő-
járás folytán az egész megyében hanyatlottak.
Mégzúnt a kereslet, az üzlet teljesen pang.

— Hazai hírek. A berszecezői kerület-
ben kolerajárvány lépett föl. — Az olasz uralkodóház
családi tanácsban elhatározta, hogy az
olasz trónörökösnek a magyar uralkodóház vala-
melyik hercegnőjét kell elvennie. — Budapest
az országos levéltár oklevélkiállítása e hó 17-én
nyílt meg. — Manger Tivadar főnöki loko-
motívját mutatta be a Bécs Znaim-i vonalon f.
h. 19-én. — Maszloka falu Kassa mellett e hó
20-án teljesen leégett. — Dr. Posilovicz György
zagrabi érsek állásában meg lett erősítve. —
Kossuth Ferencz elfogadta a Tarnóczyféle tűz-
oltószert és gépgyár technikai vezetését s jövő
decemberben elfoglalja állását. — Felméri
Lajos a kolozsvári egyetem tudós tanára e hó
22-én hirtelen meghalt. — Leon La Pointois
Pittsburgban genialis találmányt tett, a telekros-
kopot találta fel, mely a szemnek ép oly készü-
lék, mint a telefon a fülnek.

CSARNOK.

Kéziratok.

Serdültebb ifjúságunknak az a része,
mely már túl van Fenimore Cooperen s
Jelky Andrásan, a szünidő alatt kétségbe-
ejtő szorgalommal képzi ki magát abban:
hogy családi szerencsétlenségek okozzon
papíron s olyan dolgokat írjon meg, a
mik újságban napvilágot lássanak. Ezután
jönnek a levelek, vastag és tekintélyes
külsővel, a melyeknek novella a tartalma
s mellette van a szerény hangú kísé-
relvél, hogy ha jónak találhatók, tessék
kiadni Természetesen a törekvő ifj., a ki
már tulesett a középiskolán s ez idő sze-
rint a bajsznöveztési gondokkal küzkö-
dik, meg van lelke mélyén győződve
arról, hogy okvetlen jó, jeles és kitűnő
dolgokat produkál és Sassváry Uzobáld
gróf, a novella hőse, a midőn főurainknál
eddig még nem tapasztalt hanyagsággal
dül a kandallónak, miközben bágyadt mo-
solylyal nézi illatos havannája füstjét,
utóérhetetlen alak.

Ezen dolgok indítottak arra, hogy
néhány tanácsosul szolgáljak élemedettebb
fiatalságunknak az iránt, hogy alakjaival
és történeteivel mily módon lehet a leg-
keresebben a tökéletes elzúllásos állás
felé hajtani azon embereket, a kiknek
asztán a bánatos alakok pokoli kinokat
okoznak. Mert, ha komolyan és lelkiismer-
tesen teljesíti valaki a rábizottakat s el-
vas hetenkint ötven ilyen grófi tragédiát,
okvetlenül örül a lelke mikor látja, hogy
mily bámulatos egyöntetűséggel dőlnek
hanyatt kényelmes karosszékeikben a gró-
fok s az eső e közben halkán veri odakint
az ablakot. Ez emberek testére mindig ele-
gáns öltöny simul, ellenben ha a grófnő
az erkélyen ül s mig lent az aratók vig-
danája hallatszik, tekintete végig száll a
pusztán, hajával könnyő szellő (E. E. K.
irány) játszik. A gróf rendszeren keresz-
tebe rakja lakkcipő lábait, ellenben a grófnő
hintaszéken ül és sötét fekete szemében a

bánat méla homálya borong. A grófnő
rendszen arra a juhászlegényre gondol, a
kinek mélytűztől szemei vannak, férfias ar-
czát pedig a nap égeti. Az eső ezek köz-
ben folyton veri az ablakot. A gróf néha
fölháborítón könnyed kézlegyintéssel a
kandallóba veti, az általánosnál jóval illa-
tosabb cigarettjét, néha azt mondja: át-
kozott! Ha kutya van a szobában, az
ilyenkor a gazdája térdeire fekteti a fejét
és néz. Rendszeren okos szemével néz s
daczára e tekintetben jártasságoannak, még
nem találtam egyet sem, a melyik a fülei-
vel nézett volna. E kutyák rendszeren dog-
gok s az még rejtély, hogy miért kell ok-
vetlen dánnak lenni a doggnak s miért
dogg minden dán.

E novellákba gyakranként szűnnek
állnak be, a melyek miközben végződ-
nek a miközben többféle. Van olyan mi-
közben, a midőn a grófnő idegesen topog
kicsiny lábival a szőnyegen, lábdobogás
szőnyeg nélkül nem megy. Ellenben lehet
oly miközben is, a midőn a gróf kezelt
nadrágja zsebeibe mélyeszi. E tekintetben
nincs teljes egyöntetűség a dolgokban, s
igen kívánatos volna, ha közös megegye-
zésre jutnának a szerző urak. Az például
bizonyos jóleső meleg érzéssel tölti el az
embert, hogy a jószágigazgatók okvetlen
öregek, s a kastélyhoz vezető uton jege-
nyefasor van. E jegenyefasor kétségkívül
sokkal szebb lenne, ha a tiszteletre méltó
szerző, mielőtt a dolgába kezd, felkötö
magát egyik szép puha fára s ugyanaz a
szél, a mely a grófnő haját megbontja,
lengetné őt is — mig odalen az aratók da-
nája hallatszik.

Igen érdekes és megszivlelendő hely-
zetek azok, a midőn a grófnő nevet. A
grófnő mindig ezüstös csengő hangon ne-
vet és semmi érzékük nincs az arany-
valutához ezeknek a grófnőknek. A gróf-
nők egyáltalában nem foglalkoznak egyéb-
bel, mint hogy selyemzsebkendőket tépnek
össze.

Végezetül megtudja a gróf a valóságot,
hogy a birtok eluszott. Rettenetes sok grófi
birtok megy így a novellákban tönkre. A
gróf azonban ennek daczára még mindig
bámulatos egykedvűséggel, hanyagul dől
ide, vagy oda, de mindig valami szilárd
tárgyhoz dől és egészen nem dől fel.

Azután a szemei rémessen villannak,
a foglalni jött fiskális pedig aranyóralánczá-
val játszik. A dán kutya megmagyaráz-
hatlan érzelmek által megkapatva, üvöltöni
kezd hosszan. Ugyanekkor Babiáste, a hű
komornyik (minden komornyik hű, pedig
valószínű, hogy az urai ingeit viseli a gaz-
ember) elfojtottan zokog az előszobában.
Odakint vagy az aratók vidám stb. vagy
vagy az eső veri satöbbi.

Jön a nagy jelenet. Már volt dühös ka-
czaj, görcsös kacszaj, a melyeket azonban a
fiskális vérlázító aranyláncz-játékkal fogad.
De most hirtelen örült kacszajra fakad a
gróf s elrohan Hová rohan? Egy czi-
garettáért, hogy aztán egykedvűen verhesse
le gondosan ápolt újával a hamvát? Nem.
A gróf a fegyvertárba rohan. A gróf lea-
kaszt a falról egy pisztolyt. Rendszeren pis-
tolyt akaszt le s nem velenczei tükröt.
Természetesen ez utóbbit hiába irányozná
a homlokának, pedig most ez következik.
A gróf a pisztolyt a homlokának és soha-
sem a lábujja hegyének irányozza.

Azután egy dörrenés és a gróf lelke,

mintha csak fertály volna, költözködni kezd.
Hova költözik a gróf? Talán az Andrássy-
uton emelkedő blazke palotába?

A grófnő idegesen toppant, satöbbi, az
eső veri, satöbbi, a fiskális játszik vastag
arany... s a négy lábú dánus okosan néz a
szemeivel mindezen dolgok köz.

T. I.

Ha . . .

Ha elnézem csöndes estén
A csillagos eget,
Azt hiszem, hogy te is ott vagy.
S beszélgetek veled.

Te mosolyogsz, lelked derült,
Bennem sir a bánat . . .
Sirásomra bánatomra.
Enyhe szellő támad.

Tudja istén, mi van azon:
Sirnom kell, ha látlak . . .
Nézem, nézem a csillagot
S könnyek között áldlak.

Bartos Gyula

Ablakomnál.

Ablakomnál csöndes sirás
Hallatszik,
Ki ki nézek, ki az, aki
Nem alszik?
A teli hold beragyogja
Az éjet . . .
Barna babám, mi baj történt
Ma véled?
Mért sirsz a bus szellővel?
Egyedül?
Nézz szemembe, tán lelked
Kiderül?
Rám sem tekint . . . zokogás a
Felelet
Fáj a szive, beszélnie
Nem lehet.

Lazló Rózsi

VASUTI MENETREND CSÁKTOERNYÁN.

Utazás	Napszaka	Ór	Per	Gyors- pósta- és vegyesvonat
Kanizsa felé	Reggel	4	39	gyorsv.
"	Délben	11	39	"
"	Ejjel	10	07	postav.
"	Reggel	5	52	vegyesv.
Pragerhof felé	Reggel	6	06	postav.
"	Délután	4	15	"
"	Ejjel	1	17	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	6	50	vegyesv.
"	Délután	4	20	"
Varaszdig	Este	10	17	"
"	Délben	11	48	"
Bobára	Reggel	6	05	"
Egerszegre	Délután	4	28	"
Erkeknek				
Kanizsa felől	Reggel	5	51	postav.
"	Délután	4	01	"
"	Ejjel	1	14	gyorsv.
"	Este	9	32	vegyesv.
Pragerhof felől	Reggel	4	56	gyorsv.
"	Délben	11	29	postav.
"	Ejjel	9	55	"
Varaszdrol	Reggel	3	22	vegyesv.
"	Délután	3	50	"
Zágrábról	Délután	11	17	"
"	Este	9	30	"
Egerszegről	Délután	8	52	"
Bobáról	Este	9	42	"

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JOZSEF

U uredniku moći je svaki čas govoriti med 11 i 12 varem. — Sve pošiljke tišće se nadražaj novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Josefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kafizara Filipova kam sa predplata i obznane pošiljaju.

na hrvatskoga i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povuéljivi list za puk. — Izlazi svaki tjedan jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“, „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

MEDJIMURJE

Predplaćna cema je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 3 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broj koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i sa računaju.

Zdravoslovje.

Duševni napor.

Kak god kretanje tela jako utiče na naše zdravje, ito tak i duševna delatnost. Duševno dele jaši telo, kak god i telovno komu je duh naobzaten, tomu je i telo izrasitije i sugedneše. Prekomjerni duševni napor pak jako slabi živce i probavila, osobito ako nerado koji duševni posel obavljamo. Prekomjerni napor duha slabi telo. Vu noćno doba ili vremenom probave neka duh miruje. Jako je škodljivo takaj umjetno avoj duh razdražiti alkoholničim pilom, kavom itd. Najbolše je vrēme za duševno dele jutro.

Duševno dele valja navēk pred telovnim delom obavljati, a ne poslje njega, sedeti i misliti poslje napornoga telovnoga dela ili kretanja nezdrave je.

Razgovaranje je za duh, kaj je kretanje za telo, ar mu je najnaravnija i najhasnoviteša delatnost, koja osobito hasni duhu i telu, ako se kod nje ne uzrujamo. Razgovarajuć duh se bistri, a dihalo se vēzbaju i jačiju.

Potres duše ili genuća srca

Da nam se zdravje dobro zdrši, po trebno je, da se šuvamo vsako genuća srca.

Ako smo vesele ćudi, krv hitreše običe telom, nutrešnji i izvanjski organi tela življe delaju, vsako vuživanje nam je

slajše, ter lebkeše podnašamo nevolje života neispunjene želje, ufanja itd.

Dobra volja, zadovoljstvo i pokoj duše najveće su obrane našega zdravja, a žalost uništjuje, rekel bi život vu nami. Zato trebamo gledati, da smo navēk dobre volje i vesele ćudi.

Žalostna genuća srca, koja iznenada na nas deluju, je kakti gift, koji vse naše sile uništjuje; izkustvo vući, da najveći broj betego tela i uma, proiztiče iz nenadjanoga afakta straha, srdjbe, nesrećne ljubavi itd. Kak god vsake fele genuća srca veoma utiču na naše zdravje, tak još više utvaranje. Nebi ćovēk vēraval, kuliko premembah prouzrokuje ovo vu našem telu.

Utvaranje nas ċini ve betežnimi, ve zdravimi, a najviše deluje pri ljućih slabih probavila; oni utvaraju vu sebi betege, kojih nemaju, ter su tak vu istinu nesrećni ljudi.

Žalostna ganuća srca vsaki ćovēk menje više doživljuje, ar podpune sreće nejma na svētu; nego se moraju srećni dani sa nesrećnimi izmenjivati, ter nemožeš sreću prez nesreće, veselje prez žalosti niti pomisliti. Nu neleži vu našoj naravi, da smo uvēk mirni i veselji, za harmonični razvoj telovnih i duševnih sposobnosti, znaćaja i talenta potrebnno je žalosti i veselju. Nevugodnosti povienju užitek vugodnosti. Duga teška žalost, koja telo i duh vubija, nikaj nebi hasnila, niti bi nam izgubljeno blago povrnila, niti okolnosti poboljšala.

Odveć velika žalost nesrećnika još nesrećnešim ċini. Ako hoćemo ipak žaliti

nad nećim, kaj nam srce razžalosti, trēba, da idemo vu prostu božju narav, tam udisujuć frižki zrak, hoćemo biti men e žalostni.

Sen i skoznuvanje.

Najvaćnija pogodba zdravja je, da vu stanovito vrēme ćeli organizam miruje. Ima najmre dvē fele mira, — onaj gde samo pojedini delovi tela miruju, to je poćinek i zabava; onda mir, gde ćeli organizam miruje, to je sen.

Na e telovne i duševne sile nemreju navek delati; ako su duze napete, iztroše se i oslabe. Ove sile pako opet se oživljuju i jaćiju vu snu. Najbolje budemo zaćuvali svoje zdravje, ako toćno opredelimo vrēme, kad budemo spali, ter kad skoznuvali. Gd pre malo spi, nemre biti zdrav; nego trpi od glavobolje, slabljine, mlitavosti, kapi (božji bić) itd. Zato se valja strogo vsega šuvati, kaj bi nas moglo buniti vu mirnom snu. Jer samo miren sen oživljuje naš organizam, hrani, kćepi, razveseli, daje nam veselje i jakost za dele.

Koliko da zdravi ćovēk spava, nemre se za stalno opredeliti; to viali o starosti, spolu, tela i navadi. Dēca spavaju navadno više, nego odrasli, debeli više nego suhi, — 6 do 8 vur mirno spavati dosta je za staro i mlado. Samo slabi ljudi i bolećljivi moraju više spati. Ako odviše spavamo, duh nam se otupi, živici oslabe.

Najbolše je rano leći i rano ustati; gdo vu jutro skozen još duze vu postelji ostaje, škodj telu i duhu svojemu.

Sen po obedu nemremo vu obće pre-

ZABAVA.

Jopec ga je zvracil.

Jedan veliki gospodin bil je ljubitelj raznovrstne šivine. U njogovom gradu se je nahadvalo englezkih konjev, francezkih cucokov, švajcarskih krav, amerikanskih kopovov, afrikanskih maćkov, australakih kokosih, morakih pajcekov i t. d. — Med ostalim šivinjim imaj je i jednoga maloga jopćeca, koj je prost okolo po sabah trćal a puno krat i kvara dosta napravil, nu te mu je bile slobodne, jer je bil osobiti ljubimac svoga gospodara a k tomu je svojimi smiešnimi svojatvi švim na zabavu služil. Ov mali jopćec si je za svojega dobroga prijatelja, domaćega psa isabral te se je rad znjima igral, šim je opet svojega gospodara više krat dobro znal zabavljati i na smieħ naganjati.

Jednoć taj gospodin, najmre gospodar toga grada pogibeljno zbetaža, u vratu mu se je iznutra napravil prišć, koj se je gnojil i sve to više rasel. Doktori su od svih

stranah dohadjali, ali do prišće, koj je bil duboko nutri u vratu, niti jedan nije mogel sa instrumentum dojt, da bi ga predrl. (To je narovski bilo u jako staro vrieme, jer danas bi mu već do njega sigurno došli) — Ovak su anda rećeni vraćitelji okopostelje, neznaćuji, kaj su ċineći, stali i zglavami kimali, dok nisu do tog zaključka došli, da ako se bu moral za dva tri dana dušu zpstiti.

Naravski, da gospodinu to nije bilo sve jedno, ali kaj si je hotel, kad mu niti najvućeniji doktori nisu mogli pomćci. Moral je trpeti — i trpel je.

Jednoć sam u sobi na postelji ležeći, — vrat mu je već na toliko otekol, da je samo još slabo dihati mogel, — premišlaval je ćalarnost ovoga svieta, vućenost svojih vraćiteljav i svojega zadnjega cilja, jopćec sa svojim prijateljem psom su pri peći spali, ležali su pak slučajno tak, da je jopćekov nos baš pri pesovoj zadnjici lezal. Ovo dvoje je gospodin iz postelje gledal, kad na jedan krat nekaj naravskoga iz pesove zadnjice jopćecu pod nos puhne, ov se osupne, skoći gore, gleda, ali jer je sad opet mir nastal, leže se natrag, ali opet onak,

kak je i prije ležal. Nije dugo tomu bilo, i opet jopćeku pod nos nevugodna duha puhne. Ov se opet gore skoći, pregleda sve okolo psa, koj je mirno dalje spal, i kad vidi, da je opet mir, legne se i opet u istom položaju, kak je i prije ležal k svojemu prijatelju, medjutim ipak z-oćmi poćmarkavajuć, jer sad više nije hotel zaspati, pošto si je za stalno naprvo vzel zviranjek toga smrada, koj mu svaki čas u nos vudil, odkriti. I nut! — I po treći put mu vudri takova jaka duha u nos, ali sad je zpažil, odkud to vun piće. Ves zadovoljan nad svojim odkrićem, skoći opet gore, bezi k postelji svojega betežnoga gospodina, vzeze iz medicinske flašice, kojih je pri postelji na omariću dosta bilo, jedan zatik, bezi šnjim k-spavajućemu svojemu prijatelju pri peći, te mu počme s tim zatikom zviranjek onih hudih duhah zatikat.

Betežni gospodin, koj je to već od poćetka sve iz postelje gledal, sad se tomu tolikom silum nasmije, da mu je prišć u vratu puknul, gnoj izcurel i on za nekoliko dana posve ozdravel.

Ova ista pripovest, samo na drugi način, se pripovieda od kardinala Antoni Sa-

poručiti, osobito punokrvni ljudi nek po obedu pod nikakov način neapiju; starim, slabim i bolehljivim ljudem jako bu dobro do lo. Po obedu nevalja dute spati od pol vure.

Gdo nemre lahko zaspati, nek se malo prešpncira na frižkom zraku, ali ne, dok bi truden bil, ar onda bi još teže zaspal. Vu obča nevalje tēlo ili duh odviše naprezati prvlje nego ideš spat.

Spavača soba nek je visoka i prostrana, da se zrak (luť) vu njoj odviše friško nepokvari. Nevalja takaj vu istoj sobi spati, vu kojoj stanujemo i vu loženoj sobi, ar je zrak vu onoj sobi izkvaren, a umjetna toplina razmazi (izcarta) tēlo. Ako više ljudi vu jednoj sobi spava, treba o tom nastojati, da se zrak vu njoj neprestance izmenjuje — venti'acijom — ili vrata susednih sobah odprēti, da se more zrak dovoljno obnavljati. Psi, mačke, lampaši, cvētje, zamazana ili mokra rubenina (rubje) vu obče vse, kaj zraka kvvari, nek nije vu spavacoj sobi.

Punim želudcem nevalja nigdar iti spat, ar onda nemirno senjamo, znojimo se, ter gustokrat se prebudimo. Dobro je prvlje nego idemo spat, c'lo tēlo ili barem trbuh (črēvo) ribati 8 do 15 minut.

Najbolše vrēme za sen je noć. Ljuto se vkanjuju oni, koji misle, da ako po noći neapavaju, da budu, to nadoknadili po dnevu. Po dnevu kajčasa utiče na tēlo: svetlo, toplina, buka, vika itd., zato sen po dnōvu nigdar tuliko neokrēpi, kuliko po noći. Osobito pred pol noćju zdrav je sen; moglo bi se reći, da je zdraveše spati dvē vure pred polnoćjum, nego četiri po polnoći.

Ako legnemo spat, treba vae do ru bače slēči, ar ako opravljeni spavamo, krv nam nemre pravilno obticati, tēlo se odviše razžari, ter nemirno spavamo. Isto tak nam je sen nemiren, ako vu postelji čitamo, ar nam čitanje dušu uznemirje. Nevalja glavu niti previsoko, niti prenizko položiti; ako previsoko ležimo, stignuta su nam prsa i terbuh; ležimo li prenizko, nas zaboli glava. Na ledji (hrbtu) ležati, nije zdravo; najbolje je, da ležiš sad na jednoj, sad na drugoj strani, ar ako navek na jednoj strani ležiš, ova se odviše krvjum napuni. Vusta treba vu snu zaprēti. Nezdavo je, ako više ljudih skupa

vu jednoj postelji leži, osobite ako su razne dobe i različitog ustroja tēla, jer razna izlučivanja jeden od drugoga udiše, kaj pod nikakov način nije zdravo; najviše se pako valja čuvati, s betežnikom vu jednoj postelji spati, dapače ako se za radi pažnje vu jednoj sobi spavati mora treba gustokrat ruke karbolnom otopinom prati, večkrat čistu rubje oblēci, ter ako je beteg priljepčivi, treba, da se karbolna otopina vu sobi razmeće.

Da moreš skorom zaspati, dobro je vse brige i misli iz glave izbiti; nevalja, da si uzrujan i razdražen, kada legneš vu postelju. Zdravomu bude dobro na večer kup'cu vode ispiti.

Gospodarstvo.

Kaj nam pripovēda krt?

Ja sem jedua jako čudnovita stvar, pod zemljom živim i tam si iščem i lovim kukce, gliste i črve.

Žal mi je, da sem do vezda jošče ne mogel predobiti ljudi za moju stran; nego mali i veliki, gde me najdeju, mene fondaju.

Tomu je zrok to, ar me jošče dobro nepoznaju, im vi gospodari poslušajte kaj bum vam ja povedal, kak živim i iz česa živim pod zemljom.

Pod zemljom si sam gelam stana, koj je okrugel i kotlu spodoben, i tu si najvećkrat počivam, a sam si delam od stana mojega vsikam pute. Poleg stana si jednu malu grabicu skopam, gde se voda skup zide i to je moj zdenec, kojega ja na dan večkrat pohodim, da si žedju pretiram.

Oni krtorovnjaki, koje večkrat ste vidli, to su né moji stani, nego to vam kaže kud sem hodil za hranom. Moj kvartir je 1 do 2 metra glibok pod zemljom.

Pod zemljom imam samo jednoga pajdaša, koj me vsikam sprevalja, a to je — „glad!“ To me čini, da sem grabešljiva živina. — Vu mojih putih, koje delam vsaki dan, prebežim, da si glada malo pretiram, i jaj onom siromakom kukcu, ali črvu, koj onda pred me dojde; ako pak nespajdem črve, onda pojem i žabe, koje predme dojdeju. Negda se pripeti, da si i svojega fajta pojem, koj prel me dojde.

Mi krti smo samo na hasen tak na vrtu

i na polju i na senokošah, da bi nam gospodari morali zahvalni biti, kaj njim tuliko črvov i gosenic pojēmo.

Jednokrat je jeden vučeni profesor propu napravil, da iz česa živimo mi krti?

Dva krti je dal žive vu jednu drevenu škatlu, i zapreti i vu zemlju zakopati, a jestš lim je dal na tri dana 390 tompošov i 195 glistah i jednoga vcrknjenoga miša. — Vse ovo su ovi dva krti pojeli; ali jim to ne bilo dosta, i tak je jak i krt svojega slabešega pajdaša jošče k tomu pojel. A onda je pak dal tomu, koj je još ostal živ, korenje i drača, ali od toga je taj krt poginul. Niti nije moj fajt k tomu išel, kaj bi korenje jel, rajši je poginul, ar mi samo od kukcov, črvov i glistah živimo.

Vezda niti je potrebno, da se hvalim, ar dragi gospodar, ti sam budeš previdel, da ja, néš korenjem nego samo iz črvov, glistah i kukcov živim, i tak sem tvoje najbolši prijatelj, kajti hasen delam, ar na ljetu više jezer kukcov i vsakoječkih črvov pojēm, koji su tebi na kvar.

Tak anda naj misliti, da mi od korenja i žilicah živimo; ar vu krtovom želudcu je još nigdar nigdo našel korenje ili travu.

Istina, da i kvara delam, nego on mali kvar napravim, se lahko s malom delom poravna, ali ov kvar je né tak velik, nego ti je na hasen, ar ti kukce i črve, koji od korenja živiju, fondam. Jezere i jezere je takvenesnage, koji ti kvara delaju, ali ja se vse vu jednim ljetu s fondam.

Zato te prosim dragi gazda, naj me preganjati i fondati, nego drži za tvojega najbolšega prijatelja.

Krti.

KAJ JE NOVOGA?

† Barun Vay Mikloš.

Senler evropskih državnikah i jeden od najviših dostojanstvenikah magjarskih, barun Vay Mikloš, vumrl je vu Budimpešti 14. majaša vu jutro 93 ljeta star. Još do nezdavna slavil je pokojnik vu priličnom zdravju svoj 93 — roljen dan, ter su se njegovi prijatelji nadjali, da bude stanec prebolel posledice influence. Ovo ufanje bilo je vkanjljivo, jer barun Vay tak nagle propadal, da

livjan, koj je takaj imal istolakovoga prišca u vratu i jednoga l'pca. Kada su doktori već povedali kardinalovim dvorjanikom, da za betežnika neima spasa i da je na svaki način zgubljen, pričeli su ovi krasti, kak je to već u takovih slučajevih zločesta navada, te su već i iz kardinalove stvari odušali. Kad su već skoro sve odnesli, skoči jopce gore, te išče i on kaj bi odnesel, ali već nikaj takovoga nije tu bilo, jer je već skoro sve bilo pokradjeno, — zgrabi anda škatulju u kojoj je bil kardinalski škriljak, odpre ju, vzeme škriljak van, metne si ga na glavu i hajd zbogom k-vrati, kud je videl, da su ostali sve vkradjeno nosili, hotel je i on svojim plenom oditi.

Kad je kardinal tu smiešnu figuru u kardinalskom škriljaku videl, a k tomu mu je još čez moždjane prešlo, kak i isti jopce neče ovom prilikum bez pliena ostati, jer kad svi kradu, hoče i on, vušel mu je tak allen smich, da mu se je prišē u vratu predrl i on a kratko vrijeme ozdravel.

Obsudjeni.

U niekom varošu bil je jedan zločinc na smrt obsudjen, pak kad je i njegova familija i branitelj dal molbu za pomilovanje na vladara, čekali su svi znatiželjno, kaj bu odozgor došlo. — Vladar medjutim moral je bas zle volje biti, jer je sve molbe za pomilovanje polag svojega stoleka u košaru hitil i naredil, da se pravici ima zadovoljiti. Zaradi toga anda bil je odsudjeni dopeljani iz tem'ce pred gospoda gore v salu, gde su mu onda odluku vladarovu na glas pročitali, u kojoj je stalo, da ov hudodelnik za svoja črna dēla kaštigu pretrpeti, koja ga bu glave koštala. U to ime su mu onda gospoda svoje nakanenje odkrila te mu objavila, da od dones za tri dni bude došel iz Pešte Kozarek, koj ga bu na vušineu za vrat obesil i na stapu tak dugo visečega ostavil, dok kraj konca vun umre i duša mu se iz njegovoga grešnoga tiela na drugi svijet preseli.

Jeli je ovo odprto i iskreno očitovanje gospode obsudjenomu bilo po volji ili ne, Bog zna, — tollko je istina, da kad su ga

iz sale nazad u tamnicu soldati vodili, kimal je nekak nezadovoljno glavom.

Došel je i taj tretji dan, kada bude najmre Kozarek svoje probe na njem delal. Deždj je čuril kak iz škafa tak, da kak se ono veli, človek nebi niti pesa iz hiže tiral. Vrieme za putovanje je dostojno obsudjeni zide na pripravna kola, koja su ga imala do galgih, jedna ura od miesta odaljenih, dopeljati. Otec duhovni se na kola polag njega sedne te mu priēme iskru saviesti, ako još ima u njem, buditi te ga još u zadnjem času k Bogu obrađati, stavljajuć mu pred oči, da ovo sada za vrat višenje i skvarenje tiela nije nist proti onomu skvarenju duše na drugom svijetu, ako se sad za svoje griehs nepožaluje i k Bogu neobrne.

Dok mu je otec duhovni ovak ljapo u dušu govoril, ogleđa se obsudjeni sve na okolo te veleš: „Ala nego baš grdo deždj curi — pak baš danas!“

„Eh tebi obešenjak je lahko“ — odgovori vriedni svećenik — „jer ti tam ostaneš, ali mi ostali se neimamo nikaj veseliti, koji bumo onda još jedau uru morali po njem nasad iti.“

Em. Kellay

nije više mogel nići u magnatsku hižu doći, da onda po svojoj želji glasuje za civilnu senitbu. Vumrl je u hotelu „k englézskoj kraljici“, gde je od oktobra 1893. stanovao.

Barun Vay rodil se je 29. aprila 1802. ljeta u Alsé-Zsolcai u boršodskoj varmegiji od oca generala baruna Vay Mikloša i barunice Ivane Adelaheim. Pravoslodne navuke izvucil je u Beču i postal velikim notarjušem zemljanske varmegije, skoro zatim postal je vicišpan, ablegat u orsačkem spravišću ter velikim zupanom (fóispán) iste varmegije. Ljeta 1839. postal je septemvirom, a ljeta 1844. izabran je šuvarom korune. U tih razmih službah Vay je blagotvorno deloval kakti pomoćnik naroda ter se odlikoval za vršme glada, poplave i nemirah. Još 1846 postal je komanderom reda sv. Štefana.

Ljeta 1847. bil je poslan u Erdély, da onde kakti vladin povjerenik primiri Rumunje — i tu ga zatože imanovanje magjarskoga ministra-prezeša iza odstupa Batthyanyeva. No prvije još nego li je tu čast prijel, imenovan je ministrom-prezešom barun Adam Rócsy, a Vay je pozvan, da uztraje u Erdelju. Malo zatim Vay je položil vse svoje časti, zvun časti šuvara krune ter se p vukel u privatni život, ar se nije slagal sa stanjem stvarih, nastalih za Kossuthova ere. Pokedob je ljeta 1850. odbil čast magjarskog guvernera, bil je zaradi piama, kojom je odbil tu čast, zapleten u pravdu zaradi veleizdaje i osuđen na smrt na galgah. Kralj ga je onda pomiloval na 4 ljetni zatvor, a imanja su izručina njegovim sinom.

Puščen kesneše iz rešta, živel je zabitno vse do ljeta 1860., kad je 20. oktobra imenovan magjarskim dvorskim kancelarom u Beču. No već 10. oktobra 1861. on se je zahvalil, postal opet 1866. velikim zupanom (fóispán) boršodskim, nakon vpeljanoga dualizma šuvarom korune, kaj je ostal do smrti. Od ljeta 1884. bil je podprezeš, a od ljeta 1888. prezeš velikaské (magnatske) hiše. Osobite je zasluge stekel za protestansku cirkvu, kojoj je bil jeden od glavarah.

Barun i barunica Seefried u Beču.

Od par danah boravi u Beču princeša Gizela bavarka, a tim povodom došli su oname i barun i barunica Seefried (princeša Elisabeta bavarska) iz Opave u Beč. Barun i barunica stanju u hotel k grafu Frank ter ih je onde princeša Gizela pohodila. Jedan dan prvije hoteli su pohoditi pred poldan barun i barunica nadvojvodkinju Stefaniju u carskom dvoru, pak su dopelali u flakeru u tak zvano švicarsko dvorište. Dvorski stražar, koji ih nije poznal, hotel jim je preporučiti ulaz. Smučaj se, zisli su barun i barunica Seefried s kočijah ter su pošli pešice u palaču kraljevne vdovice. Okolo 11. vure odpelali su se princeša Gizela barun i barunica Seefried u Lainz u pohode cagici. Drugi dan povrnu se mladi par u Opavu, gde je barun u posadi.

Birov, krčmar i liter.

Nekojeg dana i meseca ovoga leta dogodilo se je u našem lepom Medjimurju, gde jeden selski birovištel je sam k nekomeu krčmaru pregledat (vizitiral) stekla (flaše), nebi li koj liter premali. Ovom prilikom je i birovištel nekoliko stekel (flaš.) vzal od krčmara i u občinske kancelariju dal odnesti, da nj onde sprobuje t. j. zmeri. Pak kaj se je pripetilo? Kada je birovištel krčmarova stekla s občinskim cementom (litrom) meril, dokazalo se je, da krčmarov liter veći, nego li občinski. U ovom poslu kaj je vćinil

krčmar? Zatužil je birova, zakaj ima občina manjšu meru, nego li on.

— Ovak je siromski birovištel zagazil u šmir, pak bi se lahko tak pripetilo, kak staro prirečje (poslovica) veli: Koj pod drugim jamu kopa, da se u nju sam zokopa.

Kardinal Schlauch pri kralju.

Velikovaradinski biskup i kardinal dr. Lovro Schlauch, najduhovitiji prelat magjarskoga klera, bil je u pondeljek o poldan od Nj. Veličanstva primljen u privatnu audijenciju. Iz Beča krenul je kardinal u Rim, gde bude iz papinih rukah prijel u budućem konzistoriju kardinalski klobuk.

Prva električna željeznica.

Do vezda su električnu željeznicu rabili samo u varasih i na manjših lokalnih štrekah. Medtimgoga javljaju vezda iz Pariza, da je 9. majuša otvorena električna željeznica iz Pariza u Nantes. Prvi cug s električnom lokomotivom po sistemu Heilmannovu pošel je 9. majuša iz zapadnoga kolodvora (banhofa) parizkog ter je za jednu vuru prevalil 120 kilometrov i prez poteškoćah svlaol vse nepravilnosti tla, a nije se ne malo drmal. Od budućega ljeta ves bude se promet izmed Pariza i Nantesa obaviljal električnom željeznicom.

Oplēnjena porezna blagajna.

Na večer 15. majuša oplēnjena (porobljena) varaska porezna blagajna (kasa) u Jászberényu, a zločincem neima ni traga. Kolika je svota ukradjena, još se mezna, — ali ona nadilazi 15.000 forinti. Provala kradja tim otajstvenije, čim je u istoj sgradi smēštena i policajna straža. Blagajnička i soba i sama blagajna odprte su ključevi i odpiraci. Originalno je, da su tati sa sobom odnesli samo velike po 1000, 100 i 50 forinti, dočim su forintače ostavili.

U Budimpešti 19. majuša.

Iz Budimpešte pišeju sljedeće: Doček naših horvatskih gostih bil je veoma srdačan. Gosti su pod vodjenjem saborskog prezeša Vase Gjurgjevića stigli posebnim cugom ob 8. vuri 30 minut. Dočekalo ih je na izhod nom banhofu do 60 magjarskih zastupnikah svih strankah sa podprezešom zastupničke hiše Perczelom i ober notarijušem Kullman, kakti zaptupnik glavnoga grada. Na perronu su nadalje bili horvatski ministri preuzvišeni g. Imbra pl. Josipović, prezeš liberalne stranke barun Fridrik Podmaniczky, direktor Tökölja auma i narodni zastupnik Popović itd.

Kad je cug došel u banhofsku palaču, zaorili sa barni uzkliki „Živili!“ i „Elijen!“, a nato je narodni zastupnik Hoitsy goste magjarskim jezikom najsrdašnije pozdravil, dočim je narodni zastupnik Bessenyei Ferencz pozdravil horvatski. U ime glavnog i prestolnog grada pozdravil je horvatske goste obernotarijuš Kullmann. Na vse pozdrave odzdrave je podugšim horvatskim govorom saboraki prezeš Vase Gjurgjević, davši rečitog izraza osjećajima Horvatah. Magjarski se je u ime gostih zahvalil fóispán (veliki župan) g. Kovačević.

Ob 11. vuri pohodili su horvatski zastupniki u zastupničkoj hiži prezeša orsačkoga spraviča preuzvišenoga gospodina baruna D. Bánffy-a, gde se nahadjal i biskup krizevački Drohobeczky, a okolo 12. vure razgledali su novu palaču parlamenta, zatim su razgledali ostale institucije, kak je u programu ustanovljeno. Pohodivši Ludovicej,

odpelali su se okolo pol šeste vure na Margaretski otok, gde je ob 6 vuri bil svetčani banket. Drugi den bili su u narodnim muzeju, u akademiji, pri ministru prezidentu, u kraljevskoj palači i u operi. Hrvati su sa svim zadovoljni odputovali u Zagreb.

Papinski konzistorij.

Iz Rima telegrafiraju: U denešnjem tajnom konzistoriju imenoval je papa šest kardinalov i pracoval med ostalnim: nadbiskupa Posilovića za Zagreb, biskupe Marcelića za Dubrovnik, Starka za Krk i Mečellinia kakti administratora za Kotor.

Trinaest sameubojstvah.

U Beču i okolici se je u zadnja tri dana trinajst osobah usmrtilo. U tork počinjeno je šest samoubojstvah. Jeden dobro voljec se je strelil, trgovečki akademik Löff ogital zaradi nesrečne ljubavi, agent ogital zaradi kaznene prijave, flaker Šuh se je obesil, kuharica Paula Festberger skočila je u Dunaj, švelja Barbara Wacha ispila je kupicu fosforove rastopine.

Krvavi izgred.

Iz Soprona javljaju: U bližnjem selu Schützen sukobili su pred par dnevi na plesnoj zabavi dečki iz Schützena i Ceregga. Kad je nazočen žandar hotel posredovati, bil je napadnut, pak je moral stréljati. Već prvim šusom strelil je jednoga dečka i njegovu tancaricu. Na to je sledila obća borba. Žandar je strelil još tri dečke, a ostali su zaklali njega.

Dobre žepne i stene vure za fal čone moći dobiti pri Pollak Bernatu vurararu u Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za fal čenu.

Nekaj za kratek čas.

Iz jednog zabitog mesta su došli dvojica u jedan varaš. Nu oni nisu nigdar ja videli veliku biskupovu cirkvu. Kad su spazili, jedan sav začudjen veli „ovo zaista velika cirkva“; drugi mu veli mu odgovori „istina da je velika ali i naša farna je tulikajše velika.“

Opet veli prvi, „ali ipak bi naša vleznila u nju; opet veli drugi: to nemogoče. Da se ipak osvedočimo, da istinu govorim, hajda idemu probat.“

Salamonove reči.

Dvoje potrebno, da budemo na svetu blaženi: dober želudac i pokvareno srce. Ali koj je blažen u takovim blaženstvu, zaista nemoremo mu biti ne navidni.

Naj se tužiti, da je svet zločest, i da su huda vremena; jer mi ljudi sami činimo svet. Trai se, da bar onaj del, kojega ti činiš, nebude najgorši.

Priredil:

Kerleza Ignac.

Cena žitka. — Gabona árak.

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	6	—
Zab	Zob	6	—
Rozs	Hrč	4	50
Kukoricza 6	Kuruza stari	4	80
" uj	" novi		
Árpa	Ječmen	5	50
Febér bab	Grah beli	5	—
Sárga "	" žuti	4	—
Vegyes "	" zméšan	4	—

NYILTTÉR*

Egészselyem, mintázott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban) méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és szines selyemszövetek 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, koczkás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240féle dispositió és 2000 különbözőszín s árnyalatban) szállít póstabér és vám mentesen a privátmegrendelők lakására Henneberg G. (os. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták póstaforulóval küldetnek. Svájc zba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Ezen rovat alatt közlőtekért nem vállal felelőséget a Szerk.

KOTZÓ PÁL
GÉPÉSZMÉRNÖK

Budapest, Üllői-ut 18. szám alatt

Ajánl 2¹/₂, 3, 3¹/₂ és 4 lóerejű

SZÖGES CSÉPLŐKÉSZÜLETEKET
továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gőzcséplőkészleteket,
hosszu szalmazöldökkel, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrel.

Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafüstő

GŐZMOZGONYOKAT

Továbbá R. GARRET & SONS felülmúlhatatlan 40 % tüzelőanyag megtakarító.

Compound gőzmozgonyokat

legjobbnek elismert brandtfordi önműködő amerikai kéveköto aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. Sorvető és szóróvető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Csesznák József perlaki lakosvégrehajtónak Bartolica Bálint, Bartolica Margit, Bartolica Zsuzsanna, Bartolica Mária szent-máriai lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében 145 frt tőke ennek 1893. szeptember 2-től járó 8°/_o kamatai, 8°/_o késedelmi kamatai, 28 frt 23 kr. költség és ezuttal 8 frt 65 kriban megállapított költség behajtása czéljából (a n-kanizsai kir. törvászók (perlaki kir. jbiróság területén lévő a szent-máriai 142. sz. tjkvben. A I 1-35 soroz. a. felvett ingatlanok Bartolica Bálint, Bartolica Margit ifj. Pongrácz Tamásné, Bartolica Zsuzsanna, Bartolica Mária szent-máriai lakosokat illető 597 frtra becsült fele része

1894. évi junius hó 13 án d. e. 10 órakor

Csesznák József felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben még

pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. — Ezen hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. jbiróság telekkönyvi osztályánál és Szent-Mária község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság Perlakon, 1894. évi február hó 27-én. 512 1-1

A Richter-féle Tinct. Capsici comp.
Horgony-Pain-Expeller
elnevezés alatt igen jó hírnévnek örvend.
Ezen fájdalomcsillapító bedörzsölés valamennyi köszvény, osz és tagszaggatásban szenvedő egyéneknek ez uton legyen ajánlólag emlékeztető hozva. Ezen tinktura már 25 év óta, mint legmegbízhatóbb "azaz általánosan kedvelt és emélfogva már tovább ajánlásra nem szorul.
Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen kitűnő házszernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony“ védjegyre ügyelendő, nehogy utánzatot adjanak, mert csak a vörös Horgonyval ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerházához: Richter gyógyszerháza „az arany oroszlánhoz“ Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

Hirdetmény.

„Bottornya és vidékének önszegélyző szövetkezete“ részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a

befizetések f. évi május hó 27-én

veszik kezdetét.

Továbbá, hogy az alapszabályok 5. §-a értelmében a tagok felvétele az I csoportba f. évi junius hó végéig

történhetik.

Bottornya, 1894. május 20-án.

528 1-2

Az igazgatóság.

ALAPITTATOTT 1841. ÉVBEN.

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK
váltó-üzlete

BUDAPEST, V. DOROTTYA-UTCZA 1. SZÁM

saját házában.

Részvénytőke 10 000,000 frt.

Tartalékalap 4.400,000 frt.

Vesz és elad mindennemű értékpapirt a hivatalos tőzsdéi árfolyamok alapján;
tőzsdéi műveleteket a legjutányosabban eszközöl;
pénzügyi műveletekre nézve szivesen szolgál szakkerü felvilágosítással;
ígérvényeket minden huzásra bocsájt ki;
előleget nyújt értékpapirokra;
díjmentesen megvizsgálja a sorsjegyeknek és sorsolandó értékeknek huzásait;
kisorsolás által érhető árfolyamvesztés ellen biztosít sorsjegyeket és sorsolandó értékeket.

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órás és ékszerész Csáktornyan,
főter, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt
**svájci zsebóra-,
arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru**
raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás
mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan
eszközölöm.

Olcsó árak mellett

Legjobb szerkezetű svájci zsebórák.

F a i t i n g a o r a k .

Szagtalan és nyomban száradó

Valódi csakis
egy fél és
1 Kilos
üveg palacszkokban
kapható.

Utánasoktól
óvakodjunk
és határozottan
Christoph-féle
lakk körendő.

Christoph Ferencz

szobapalló-fénylakk

Lehetővé teszi, hogy a szobák a maolaj az olajjal szagától mentesnek, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerültetik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végesheti a mázolást. A palló nedves tárgyval feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni!

színezett szobapalló-fénymázi,
sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olaj-
festék fűdi be a pallót a egytallal fényt is ad. Esért egyaránt
allítható régi vagy új pallóra. Teljesen befűdi minden
felület, korábbi mázolást is; van azután

iszta fénymás (színezetlen)
új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen
parketre a olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való.
Csak fényt ad, ennélfogva nem fűdi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetm. (két középna-
gyasú szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9¹/₂ márká.
A közvetlen megrendelések minden városban, ahol
raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospe-
ktusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék
jól vigyázni a cégre a gyári jegyre, mivel ezt a több mint
1850 éve létező gyármárkát sokfelé utánazzák és hamisítják,
s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőség-
ben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin.

Zürich.

Csáktornyan:

GRANER TESTVÉREKNÉL.

Kérjen csak „ZACHERLINT”

mert ez a leggyorsabban és legbiztosabban működő szer mindennemű lérgék kipusztítására.

Semmi nem bizonyíthatja
jobban elérhetetlen ere-
jét és jóságát, mint
óriási elterjedésé-
nek sikere mely sze-
rint nem létezik egy
második szer, melynek
forgalmát, a

ZACHERLIN

legalább néhány tucat-
szor felül nem mulná.

Kérjen azonban min-
denkor lepecsételt
üveget és csakis

„Zacherlin”

névvel ellátottat mert
minden más értéktelen
hamisítvány!!

Csáktornyan:

Strahia Testvérek
Graner Testvérek
Heinrich Miksa
özv. Göncz L. gyógyszer.

Alsó-Lendva:

Fuss Nándor gyógyszer.
Freyer Fülöp
Graner Testvérek.

Perlak:

Kramarits Viktor,
Sosterics Pál.

Polstrau:

Max Robič

Az üvegek ára: 15 kr., 30 kr., 50 kr., 1 és 2 frt; a Zacherlin-porszórá-készülék darabja
30 krajczár.

996 4 - 7